

STRATEGIA ROZWOJU GMINY MASZEWO DO 2030 ROKU

Maszewo, marzec 2022 r.

Spis treści

I WSTĘP	4
II ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE	5
III DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY MASZEWO	6
I.1 Informacje ogólne o gminie Maszewo	6
I.2 Budżet samorządu	7
1.3 Demografia i procesy ludnościowe	10
1.4 Pomoc społeczna	12
1.4.1 Beneficjenci pomocy społecznej	12
1.4.2 Pomoc finansowa i niefinansowa	14
1.4.3 Program wspierania rodzin	15
1.4.4 Świadczenia i usługi opiekuńcze	17
1.5 Bezpieczeństwo publiczne	19
1.5.1 Policja	19
1.5.2 Ochotnicze Straże Pożarne	21
1.6 Ochrona zdrowia	22
1.7 System edukacji	24
1.8 Organizacje społeczne	27
1.9 Kultura i rekreacja	30
IV DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY MASZEWO	31
II.1 Gospodarka lokalna	31
II.2 Rynek pracy	35
II.3 Turystyka	37
IV DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ I ŚRODOWISKOWEJ GMINY MASZEWO	41
III.1 Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	41
III.2 Infrastruktura techniczna	42
III.2.1 Mienie komunalne i gospodarka mieszkaniowa	42
III.2.2 Infrastruktura drogowa	43
III.2.3 Infrastruktura wodno-kanalizacyjna	44
III.3 Ochrona środowiska	47
III.3.1 Jakość powietrza	47
III.3.2 Wody podziemne i powierzchniowe	50
III.3.3 Utylizacja wyrobów zawierających azbest	52
III.3.4 Gospodarka odpadami	53
III.3.5 Odnawialne źródła energii	55

III.3.6 Zasoby przyrodnicze	58
VI MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY	60
VII USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE MASZEWO	63
VIII OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI (OSI)	65
IX ANALIZA SWOT	66
X OCENA WARUNKÓW ŻYCIA W OPINII RESPONDENTÓW	69
XI CELE I KIERUNKI STRATEGICZNEGO ROZWOJU GMINY	74
XII SYSTEM FINANSOWANIA ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ	88
XIII SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI	89
XIV MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA STRATEGII.....	91
XV SPIS MAP, TABEL, WYKRESÓW I ZDJĘĆ	92

I WSTĘP

Strategia Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 roku (zwana dalej Strategią) stanowi kluczowy dokument programowania rozwoju lokalnego, stanowiący zapis misji i wizji rozwoju gminy wraz z etapami jej realizacji, czyli określonymi celami strategicznymi. Strategia stanowi długookresowy plan działania, wyznacza kierunki i priorytety działania, które są niezbędne dla realizacji przyjętych zamierzeń rozwojowych. Ustalenia zawarte w Strategii wyznaczają politykę rozwoju społeczno-gospodarczego na kolejne lata, do których będzie należało przede wszystkim zapewnienie jak najlepszych warunków życia mieszkańców gminy oraz tworzenia sprzyjających podstaw dla dalszego rozwoju gospodarczego.

Przygotowana Strategia ma pełnić dwie zasadnicze funkcje:

- zarządczą (administracyjną) – Strategia jest dokumentem, na podstawie którego będzie realizowana polityka rozwoju gminy Maszewo w oparciu o podejmowane kluczowe przedsięwzięcia (projekty);
- informacyjno - edukacyjną - w tym ujęciu Strategia będzie dokumentem informującym o aspiracjach rozwojowych gminy i jej zamierzeniach, a z drugiej strony edukuje interesariuszy (już na etapie planowania), dając im tym samym możliwość wglądu w proces stanowienia polityki lokalnej.

Głównym celem opracowania Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 roku w horyzoncie lat 2022-2030 jest zaplanowanie, a następnie konsekwentne realizowanie działań, zmierzających do zapewnienia jej harmonijnego rozwoju. Zadaniem Strategii jest realistyczne zaprogramowanie rozwoju i modernizacji jednostki samorządowej, ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich zasobów i atutów, które gmina Maszewo posiada, na rzecz rozwoju i poprawy poziomu oraz jakości życia mieszkańców. Strategia stanowi podstawę dla efektywnego wykorzystania przez gminę środków rozwojowych, zarówno krajowych, jak i unijnych na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego.

Logika i metodologia prowadzenia lokalnej polityki rozwoju zakłada, iż aktualnie przygotowany dokument stanowi kontynuację wcześniejszych założeń i kierunków rozwoju zapisanych w różnych dokumentach strategicznych opracowanych dla gminy Maszewo. Wpisuje się także w cele i kierunki działań, które zostały przyjęte na wyższych poziomach administrowania (tj. powiatowego, regionalnego, krajowego i UE). Strategia jest spójna z dokumentami wyższego rzędu, odnosi się zatem do:

- Programu Polityki Rozwoju Powiatu Goleniowskiego na lata 2014-2020,
 - Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030,
 - Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
-

- Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku) – SOR,
- Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
- Strategii Europa 2020. Strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

II ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE

W opracowaniu Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. przyjęto metodę ekspercko-partycypacyjną (społeczną). Głównym założeniem opracowania Strategii było włączenie w proces stanowienia polityki lokalnej interesariuszy. W ramach działań partycypacyjnych przeprowadzono:

- konsultacje zapisów Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. z mieszkańcami, w szczególności w obszarze diagnozy i przedsięwzięć, a także celów rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- konsultacje zapisów Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. z lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, w szczególności w obszarze diagnozy i przedsięwzięć, a także celów rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- badania ankietowe online wśród mieszkańców gminy w zakresie ewaluacji osiągnięcia celów ujętych w obowiązującej do roku 2020 Strategii Rozwoju Gminy Maszewo oraz oczekiwań mieszkańców względem dalszego rozwoju gminy.

Szczególną rolę w procesie konsultacji pełnił **Koordynator ds. opracowania Strategii wraz z Zespołem Roboczym**, złożonym z przedstawicieli samorządu lokalnego. Prace nad opracowaniem dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. przebiegały zgodnie z podjętą **Uchwałą Nr XXVIII/201/2021 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie określenia zasad, trybu i harmonogramu opracowania Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r.** Poniższe zestawienie zawiera etapy opracowywania Strategii z uwzględnieniem partycypacji społecznej.

Tabela 1 Etapy opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r.

Etapy	Nazwa zadania
Etap 1	Przyjęcie trybu i harmonogramu prac nad przygotowaniem projektu Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r.
Etap 2	Przeprowadzenie i przygotowanie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej.
Etap 3	Przygotowanie projektu Strategii.
Etap 4	Uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu dokumentu Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. z właściwym organem dykcji ochrony środowiska.
Etap 5	Konsultacje opracowanego projektu Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r.

Etap 6	Przygotowanie protokołu z konsultacji społecznych.
Etap 7	Uzyskanie opinii Zarządu Województwa dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.
Etap 8	Przedstawienie Radzie Miejskiej projektu Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. do uchwalenia.

Źródło: opracowanie własne

Prace nad Strategią Rozwoju Gminy Maszewo prowadzone były z wykorzystaniem następujących metod:

- analiz materiałów źródłowych (szczególnie *desk* i *web research*), w tym dokumentów lokalnych, regionalnych, krajowych i europejskich,
- badania ankietowego,
- analiz materiałów przekazanych wykonawcom przez Urząd Miejski w Maszewie,
- analiz danych statystycznych,
- pracy warsztatowej prowadzonej w formie pracy w grupach tematycznych z wykorzystaniem konsultacji, dyskusji, burzy mózgów,
- zasięgania opinii lokalnych liderów oraz ekspertów w zakresie rozwoju lokalnego.

III DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ GMINY MASZEWO

I.1 Informacje ogólne o gminie Maszewo

Gmina Maszewo jest gminą miejsko-wiejską położoną w północno-zachodniej części Polski, w środkowo-zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, w południowej części powiatu goleniowskiego. Powierzchnia gminy wynosi blisko 211 km². W 2020 r. Gminę zamieszkiwało 8 768 mieszkańców, a gęstość zaludnienia wynosiła 42 osoby/km². Gmina Maszewo jest jedną z 6 jednostek samorządu terytorialnego, wchodzących w skład powiatu goleniowskiego. Od północy graniczy z gminą Osina i Nowogard, od wschodu z gminami Dobra i Chociwiel, od południa – z gminami Starą Dąbrową i Stargardem, a od zachodu z gminą Goleniów.

Mapa 1 Położenie gminy Maszewo

Źródło: <https://www.google.com/maps/place/Maszewo/>, (dostęp: 15.08.2021 r.)

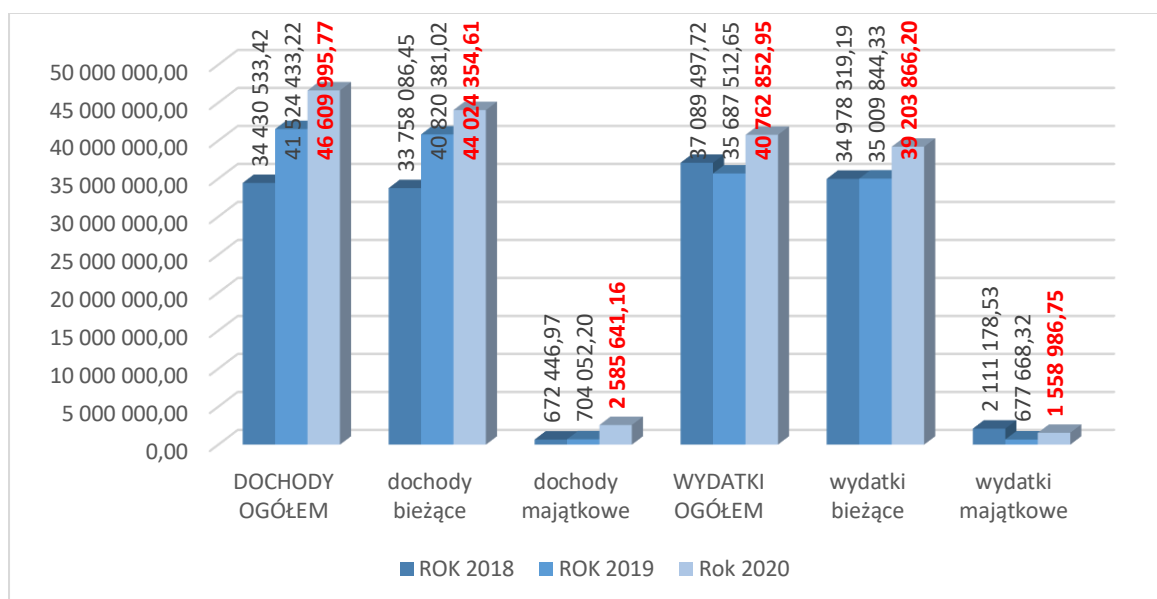
I.2 Budżet samorządu

Odzwierciedleniem sytuacji ekonomicznej każdej gminy jest jej budżet. Szczegółowa analiza budżetu gminy za 2020 r. została przedstawiona w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2020 r. Budżet na rok 2020 został uchwalony przez Radę Miejską w Maszewie w dniu 31 grudnia 2019 r. uchwałą Nr XVI/95/2019. W trakcie omawianego roku dokonywane były zmiany budżetu i w budżecie uchwałami Rady Miejskiej oraz zarządzeniami Burmistrza. Po dokonanych zmianach **kwota dochodów wyniosła 46 609 995,77 zł**, w tym dochody bieżące 44 024 354,61 zł i dochody majątkowe 2 585 641,16 zł. Natomiast **kwota wydatków wynosiła 40 762 852,95 zł**, w tym wydatki bieżące 39 203 866,20 zł i wydatki majątkowe 1 558 986,75 zł.

W analizowanym okresie lat 2018-2020 odnotowano wzrost dochodów ogółem o kwotę 12 179 462,35 zł. W tym samym okresie kwota wydatków wzrosła również o 3 673 355,23 zł.

Nadwyżka budżetowa na koniec 2020 r. wynosiła 5 847 142,82 zł. Jest to różnica pomiędzy dochodami a wydatkami.

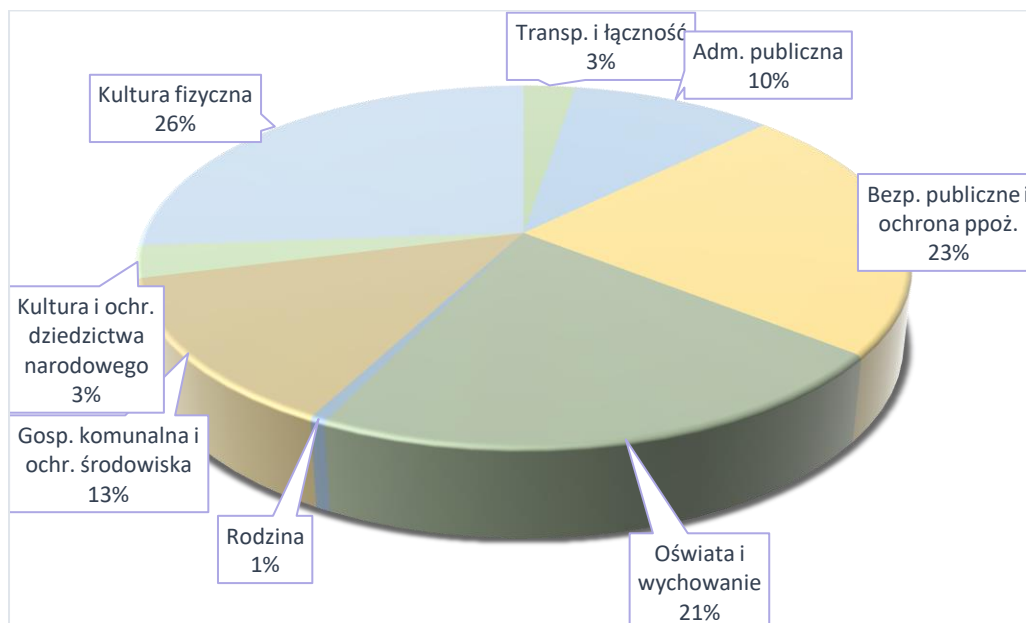
Wykres 1 Budżet gminy Maszewo zrealizowany w 2020 r.

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za 2020 r., s. 32.

W 2020 r. gmina Maszewo w ramach zrealizowanych inwestycji wydatkowała kwotę 1 558 986,75 zł, w tym: 1 198 931,29 zł na nowe zadania inwestycyjne oraz kwotę 360 055,46 zł na kontynuację inwestycji rozpoczętych.

Wykres 2 Kierunki inwestycyjne w 2020 r.

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za 2020 r., s. 35.

Wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków zewnętrznych (europejskich) zaplanowano w wysokości **1 071 105,05 zł**, w tym:

- 534 048,75 zł na realizację Projektu „Umiejętności to możliwości”,

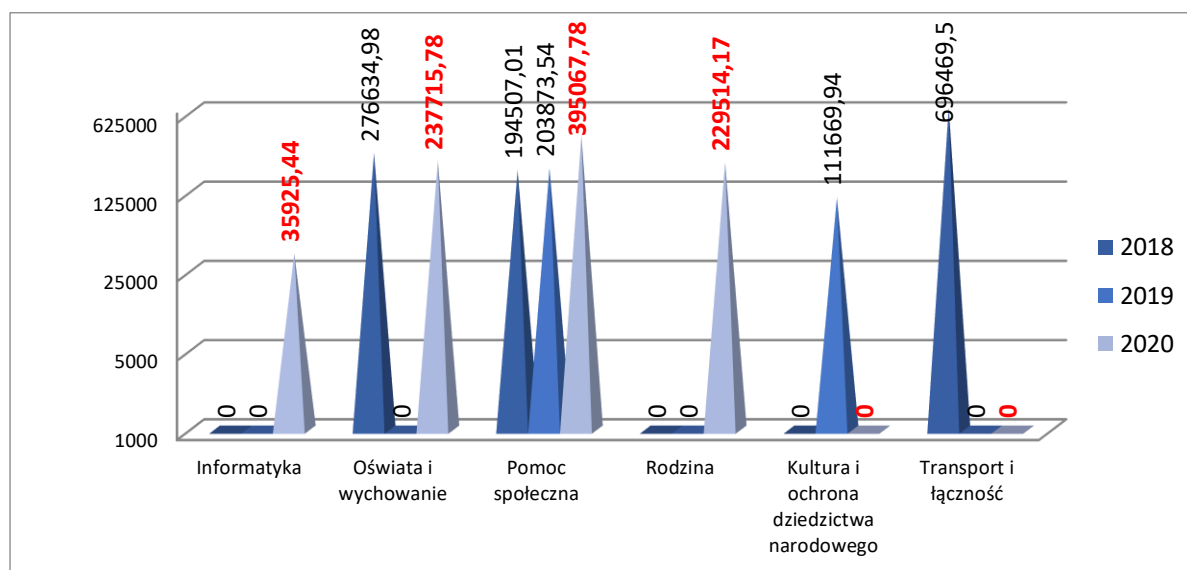
- 148 320,00 zł na realizację Projektu „Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców województw wielkopolskiego i zachodniopomorskiego”,
- 134 999,85 zł na realizację Projektów „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła +”,
- 102 717,20 zł na realizację Projektu „Pomorze zachodnie - Bezpieczna edukacja”,
- 262 681,25 zł na realizację Projektu „Nowe miejsca opieki nad dziećmi do lat 3 w Gminie Maszewo”.

Przeznaczono kwotę **898 523,17** zł na realizację następujących projektów:

- „Umiejętności to możliwości” w wysokości 395 067,78 zł,
- „Podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców województw wielkopolskiego i zachodniopomorskiego” w wysokości 147 595,38 zł,
- „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła +” w wysokości 134 999,82 zł,
- „Pomorze zachodnie-Bezpieczna edukacja” w wysokości 102 715,96 zł,
- „Nowe miejsca opieki nad dziećmi do lat 3 w Gminie Maszewo” w wysokości 229 814,17 zł.

W roku 2020 zdecydowaną większość wydatków gmina Maszewo przeznaczyła na realizację zadań z zakresu polityki społecznej, co prezentuje poniższy wykres.

Wykres 3 Wydatki z udziałem środków europejskich w latach 2018-2020

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za 2020 r., s. 37.

1.3 Demografia i procesy ludnościowe

W 2020 r. gminę Maszewo zamieszkiwało 8 768 mieszkańców, w tym 4 369 kobiet (49,83%) oraz 4 399 mężczyzn (50,17%). **W latach 2002-2020 liczba mieszkańców wzrosła o 6,7%.** Jednakże w analizowanych latach 2016-2020 zauważa się powolny odpływ ludności z gminy. W roku 2016 gminę zamieszkiwało 8 807 osób, a w 2020 r. odnotowano 39 osób mniej. Spadek ogólnej liczby ludności jest zjawiskiem charakterystycznym dla większości gmin w Polsce, z uwagi na ujemny przyrost naturalny. W 2020 roku, gminę zamieszkiwało 20% ludności w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), 62% w wieku produkcyjnym oraz 18% w wieku poprodukcyjnym. Z poniższego zestawienia widać, że w analizowanych latach 2016-2020 **zwiększyła się liczba osób w wieku poprodukcyjnym**, a zmniejszyła się liczba osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym.

Tabela 2 Stan ludności w gminie Maszewo w podziale na grupy funkcjonalne w latach 2016-2020

Rok	Liczba mieszkańców ogółem	Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym		Liczba osób w wieku produkcyjnym		Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	
		%	Liczba	%	Liczba	%	Liczba
2016	8 807	21	1 822	64	5 660	15	1 325
2017	8 777	21	1 806	64	5 600	16	1 371
2018	8 791	20	1 786	64	5 586	16	1 419
2019	8 777	20	1 750	63	5 539	17	1 488
2020	8 768	20	1 751	62	5 478	18	1 539

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Biorąc pod uwagę dane z „Prognozy ludności na lata 2014-2050” oraz dane demograficzne w podziale na poszczególne grupy wiekowe, należy spodziewać się pogłębienia w kolejnych latach zjawiska spadającej liczby urodzeń, przy jednoczesnym wydłużaniu się długości życia, co powoduje wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności.

Wskaźnik obciążenia demograficznego osobami starszymi wykazuje tendencję wzrostową, co potwierdza wzrost liczby osób starszych i zjawisko wydłużania się życia mieszkańców gminy. Osób starszych przybywa w stosunku do liczby urodzeń. W efekcie zjawisko starzenia się społeczeństwa i wzrost osób w wieku poprodukcyjnym będzie wymuszało na samorządach podjęcie lub wzmocnienie odpowiedniej polityki społecznej, ukierunkowanej na potrzeby osób starszych, w tym zapewnienie usług opiekuńczych, opieki całodobowej lub wsparcia w formie centrów integracji, domów seniora, klubów aktywności dla osób starszych.

Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w gminie Maszewo wzrósł w ostatnich 5 latach o 3,3 punktów procentowych, przyjmując w 2020 r. wartość 20,5. W porównaniu do innych

gmin z powiatu goleniowskiego (oprócz gminy Stepnica) osób starszych w gminie Maszewo przybyło stosunkowo najmniej. W pozostałych gminach dynamika zmian wskaźnika obciążenia demograficznego osobami starszymi jest zdecydowanie większa, co oznacza, że w ostatnich latach w tych gminach dynamicznie wzrasta liczba osób starszych.

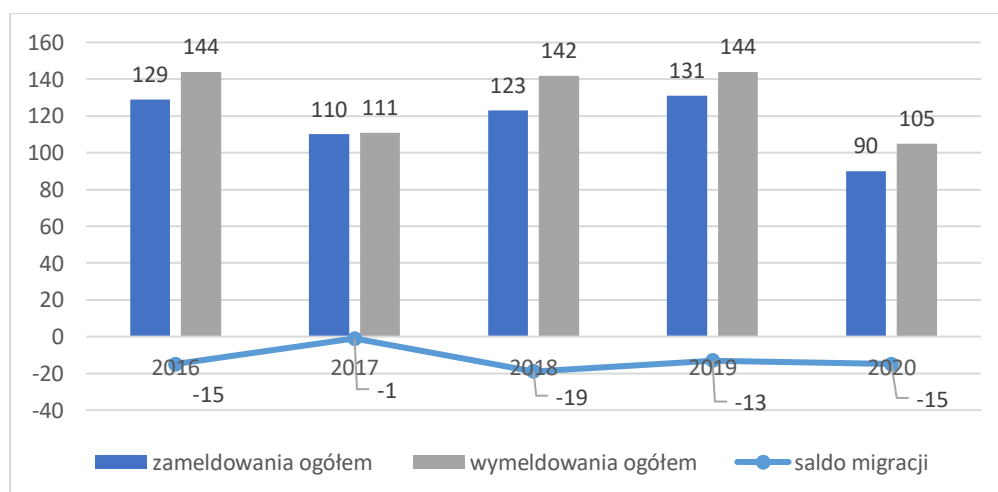
Tabela 3 Wskaźnik obciążenia demograficznego w gminie Maszewo na tle gmin powiatu goleniowskiego w latach 2016-2020

Gmina	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika zmian
Goleniów	20,7	22,2	23,4	24,6	25,6	+4,9
Maszewo	17,2	17,8	18,3	19,2	20,5	+3,3
Nowogard	21,6	23	24,5	25,8	27,1	+5,5
Osina	18	19,1	20,2	21,2	22	+4
Przybiernów	18,5	20,3	21,9	22,8	23,8	+5,3
Stepnica	16,6	17,5	18,5	19	19,4	+2,8

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Niekorzystnie, z punktu widzenia sytuacji demograficznej gminy, przedstawia się saldo migracji mieszkańców. W analizowanych latach 2016-2020 przyjmuje ono wartości ujemne, co jest zjawiskiem niepokojącym w kontekście rozwoju gospodarczego gminy. W 2020 r. odnotowano najmniejszą liczbę zameldowań i wymeldowań w badanych latach, co może być wynikiem panującej w kraju pandemii. Odnotowano wówczas 90 zameldowań i 105 wymeldowań, tym samym saldo migracji wynosiło 15 osób.

Wykres 4 Liczba zameldowań i wymeldowań oraz saldo migracji w latach 2016-2020

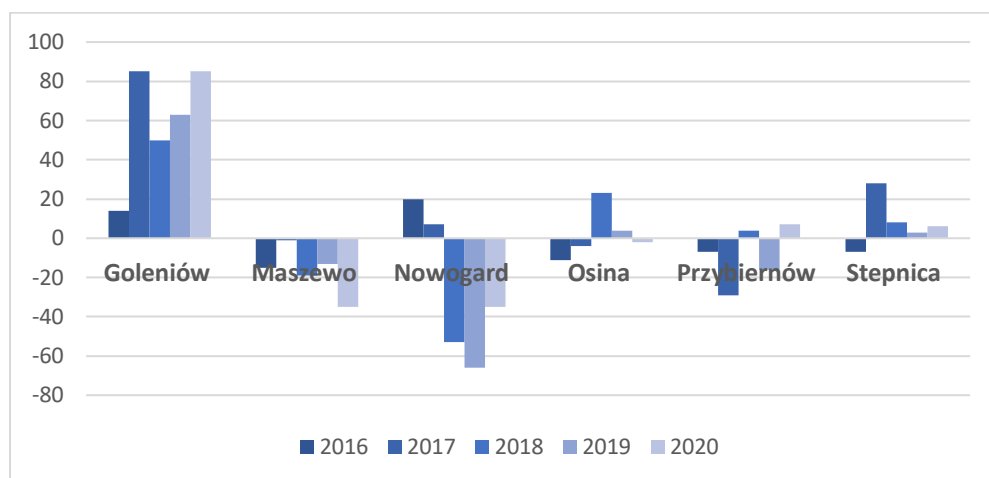

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Porównując dane dotyczące salda migracji w gminach w powiecie goleniowskim stwierdza się, że najkorzystniejsza sytuacja pod względem liczby ludności jest w gminie Goleniów. Tam od wielu lat utrzymuje się dodatnie saldo migracji. W pozostałych gminach przyjmuje ono różne wartości. W gminie

Maszewo od kilku lat utrzymuje się ujemne saldo migracji.

Wykres 5 Saldo migracji w gminach w powiecie goleniowskim w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Dla zapobieżenia kontynuacji niekorzystnego trendu w zakresie migracji w gminie, konieczne jest oferowanie korzystnych warunków dla rozwoju mieszkańców. Zadowalające warunki bytowe to przede wszystkim walory społeczne, jak i gospodarcze, które wzajemnie oddziałują na siebie i stymulują do pozytywnych zmian w obrębie gminy, a także przekładają się na zwiększenie jakości życia mieszkańców.

1.4 Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Główną instytucją wykonującą zadania pomocy społecznej w gminie Maszewo jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Maszewie.

1.4.1 Beneficjenci pomocy społecznej

W gminie Maszewo odnotowuje się **systematyczny spadek liczby osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji**. W analizowanym okresie liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 267 osób. W 2020 r. na podstawie wydanych decyzji wsparcie z OPS w Maszewie otrzymało 166 osób. Porównując dane dotyczące spadku liczby osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w gminie Maszewo ze średnimi dla powiatu i województwa okazuje się, że w gminie zmniejszyła się liczba tych osób o 267, w powiecie o 215, a w województwie o 246. Uwzględniając powyższe, spadek liczby osób korzystających ze świadczeń

w gminie Maszewo (w porównaniu z powiatem i województwem) jest największy.

Tabela 4 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w gminie Maszewo na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Gmina	433	363	251	215	166
Powiat (średnia)	498	428	378	347	283
Województwo (średnia)	676	594	537	490	430

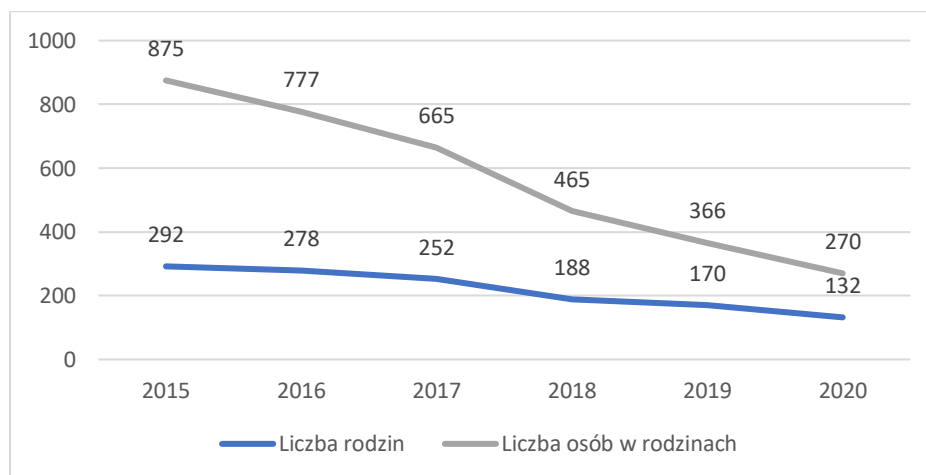
Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Maszewo na lata 2021-2025, s. 33.

W gminie Maszewo na przestrzeni 5 ostatnich lat **liczba osób i rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej maleje**. O ile spadek liczby w latach 2015-2017 był stopniowy i miarowy, o tyle w latach 2018-2020 był znaczny, bo sięgający ok. 50% ogólnej liczby osób i rodzin, która przestała korzystać z pomocy społecznej. Niewątpliwie duży wpływ na to zjawisko mógł mieć Program "500+", Program "Dobry Start", świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, które poprawiły sytuację ekonomiczną rodzin gminy Maszewo.

Poprawiająca się sytuacja społeczna mieszkańców przyczyniła się do spadku liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w ogóle. Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej na przestrzeni ostatnich 5 lat **uległa zmniejszeniu o 160 rodzin**, przyjmując w 2020 r. wartość 132 rodzin korzystających z pomocy. Tym samym **zmniejszyła się liczba osób z tych rodzin (o 605 osób)**.

W 2020 r. z pomocy społecznej skorzystało łącznie 270 osób.

Wykres 6 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2016-2020

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Maszewo na lata 2021-2025, s. 34.

Dokonując porównania liczby beneficjentów korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych gminach w powiecie goleniowskim można stwierdzić, że w gminie Maszewo odnotowano w analizowanych latach 2016-2020 **największy spadek liczby beneficjentów korzystających z pomocy**

społecznej (o 573 osoby). W pozostałych gminach również odnotowano spadek badanego wskaźnika, jednak jest on niższy niż w gminie Maszewo.

Tabela 5 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w gminach powiatu goleniowskiego w latach 2016-2020

GMINA	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika zmian
Goleniów	464	408	403	371	305	-159
Maszewo	882	755	529	419	309	-573
Nowogard	688	598	481	338	287	-401
Osina	1 236	1 063	982	1 016	1 077	-159
Przybiernów	921	664	587	460	436	-485
Stepnica	1 050	1 035	818	724	763	-287

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

1.4.2 Pomoc finansowa i niefinansowa

W gminie Maszewo w analizowanym okresie lat 2016-2020 **odnotowano spadek liczby przyznawanych zasiłków.** Wraz ze spadkiem liczby zasiłków kwota wypłat środków na ten cel również uległa obniżeniu. W 2020 r. przyznano 45 zasiłków stałych na łączną kwotę 278 051,00 zł, 22 zasiłki celowe na kwotę 10 855,86 zł oraz 13 zasiłków okresowych na łączną wartość 18 093,00 zł. W tym samym roku przyznano 10 specjalnych zasiłków celowych, których wartość wyniosła 4 400,00 zł.

Tabela 6 Liczba przyznawanych zasiłków w gminie Maszewo w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek stały	58	53	54	51	45
Kwota zasiłków stałych [zł]	282.887,64	278.049,35	296.641,00	283.370,00	278.051,00
Zasiłek celowy	32	32	11	15	22
Kwota zasiłków celowych [zł]	13.716,31	11.960,20	12.451,00	5.124,64	10.855,86
Specjalny zasiłek celowy	36	39	26	26	10
Kwota specjalnych zasiłków celowych [zł]	24.947,19	26.560,00	16.520,00	10.850,00	4.400,00
Zasiłek okresowy	87	63	36	19	13
Kwota zasiłków okresowych [zł]	87.852,82	68.334,00	37.798,00	20.783,00	18.093,00

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Maszewo na lata 2021-2025, s. 36.

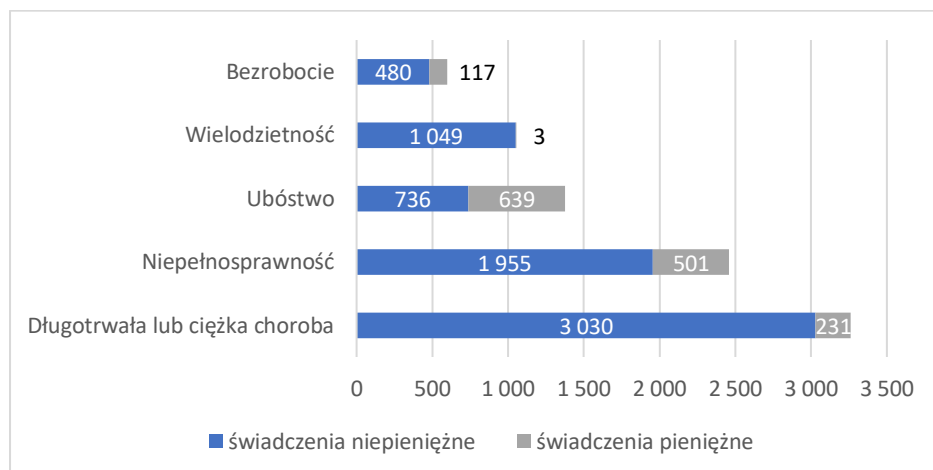
Powodem korzystania z pomocy społecznej i pobierania świadczeń rodzinnych jest często niestabilna sytuacja na rynku pracy, jak chociażby prace krótkookresowe, prace na umowę o dzieło lub zlecenie, a co za tym idzie niskie zarobki. Z drugiej strony może wynikać to z biernej i wyuczonej postawy wobec

pracy zawodowej, a tym samym z łatwości przeniesienia wartości kariery zawodowej na oczekiwania wobec pomocy społecznej. W przypadkach borykania się z długotrwałą lub ciężką chorobą uniemożliwiającą pracę zawodową, albo też sytuacją kryzysową również osoby potrzebujące zwracają się o pomoc do OPSu.

Do najczęstszych powodów udzielania pomocy przez OPS w Maszewie w latach 2016-2020 w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych należały: **ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezrobocie**. Z danych wynika, że zmniejszyła się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, czy też z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W 2020 r. z powodu ubóstwa udzielono 639 świadczeń pieniężnych oraz 736 niepieniężnych. Z tytułu niepełnosprawności udzielono 501 świadczeń pieniężnych i 1 955 niepieniężnych, z kolei z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby udzielono 231 świadczeń pieniężnych i 3 030 niepieniężnych.

Wykres 7 Główne powody przyznania świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w 2020 r.

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Maszewo na lata 2021-2025, s. 39.

1.4.3 Program wspierania rodzin

Rodziny z gminy Maszewo korzystają z różnego rodzaju wsparcia, które zapewnia polityka społeczna kraju. W 2020 r. odnotowano 1 253 rodziny pobierające świadczenia wychowawcze. 287 rodzin skorzystało z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka. W latach 2016-2020 liczba rodzin i osób korzystających z funduszu alimentacyjnego w gminie Maszewo systematycznie malała. W 2020 r. z funduszu alimentacyjnego skorzystało 41 rodzin, w tym 55 osób.

Pomoc na dożywianie osób i rodzin realizowana jest w formie zasiłków celowych na zakup żywności i posiłków w ramach Rządowego Programu „Posiłek w szkole i w domu”. W 2020 r. z tego rodzaju pomocy skorzystało 160 osób z 44 rodzin, w tym 45 dzieci.

Tabela 7 Liczba rodzin, osób i dzieci otrzymujących pomoc w postaci dożywiania w latach 2016-2020

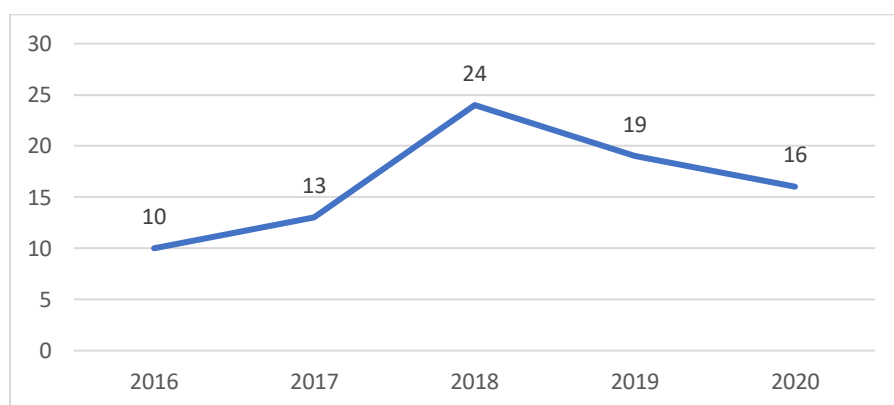
Wskaźnik	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	100	102	64	61	44
Liczba osób	288	245	156	237	160
Liczba dzieci	201	136	93	63	45

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Maszewo na lata 2021-2025, s. 41.

Jak widać z powyższego zestawienia liczba rodzin i osób w tych rodzinach na przestrzeni lat 2016-2020 uległa zmniejszeniu. W 2016 r. z pomocy na dożywianie skorzystało 100 rodzin, w tym 288 osób i 201 dzieci. Liczba rodzin korzystających z tej formy pomocy w 2020 r. uległa zmniejszeniu o 56 rodzin, w tym 128 osób i 156 dzieci. Potwierdza to fakt, że sytuacja rodzin w gminie Maszewo uległa polepszeniu, a wraz z wprowadzeniem świadczenia wychowawczego 500+ na pierwsze i kolejne dziecko w rodzinie sytuacja finansowa wielu rodzin się polepszyła, stąd w mniejszym zakresie korzystają z niniejszej formy pomocy.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Maszewie realizuje na rzecz rodzin także zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. **o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 821 ze zm.). W 2020 r. na terenie gminy Maszewo pracowało dwóch asystentów rodziny. Z analizy danych OPS wynika, że liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny na terenie gminy od roku 2018 systematycznie zmniejsza się. W 2020 r. wsparciem asystenta rodziny zostało objętych 16 rodzin, czyli o 8 rodzin mniej w porównaniu z rokiem 2018.

Wykres 8 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w gminie Maszewo w latach 2016-2020

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Maszewo na lata 2021-2025, s. 49.

W 2020 r. gmina Maszewo współfinansowała także pobyt w pieczy zastępczej 36 dzieci, a koszt tego pobytu wynosił 99 661,00 zł. Liczbę rodzin i dzieci przebywających w rodzinach zastępczych prezentuje poniższe zestawienie.

Tabela 8 Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w tych rodzinach z terenu gminy Maszewo w latach 2016-2020

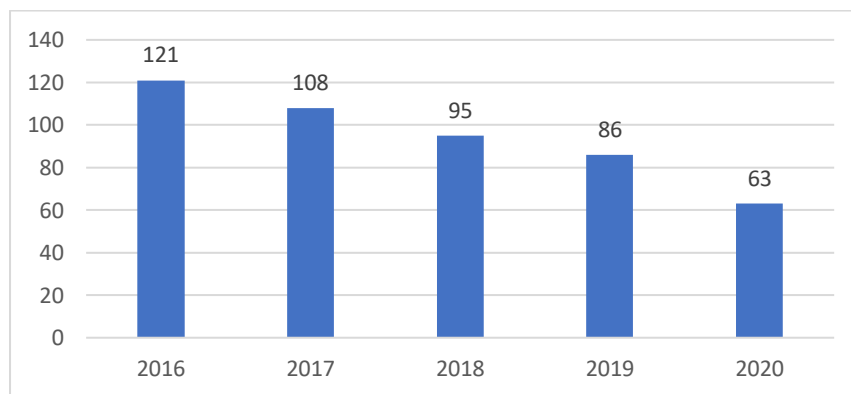
Wskaźnik	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba rodzin	28	24	23	24	24
Liczba dzieci w pieczy zastępczej	42	38	35	37	36

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Maszewo na lata 2021-2025, s. 49.

1.4.4 Świadczenia i usługi opiekuńcze

Wśród osób korzystających z pomocy społecznej w gminie Maszewo dużą grupę stanowią osoby z niepełnosprawnościami. Osoby takie narażone są również na zagrożenie wykluczeniem społecznym, ze względu na swoje ograniczenia (często natury fizycznej). Niewystarczający poziom wyposażenia miejsc użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami jest częstą przyczyną ich nieintegrowania się ze środowiskiem lokalnym. Również brak zapewnienia w wystarczającym stopniu opieki medycznej i geriatrycznej stanowi istotny problem społeczny, z jakim borykają się mniejsze gminy w całej Polsce. Zatem widoczna jest ogromna potrzeba kształtowania polityki społecznej w kierunku potrzeb osób z niepełnosprawnościami i starszych, przybywających z każdym rokiem. Z powodu niepełnosprawności przyznano 63 świadczenia, choć jak pokazuje poniższy wykres liczba świadczeń z tytułu niepełnosprawności systematycznie maleje.

Wykres 9 Liczba świadczeń udzielanych z powodu niepełnosprawności w latach 2016-2020

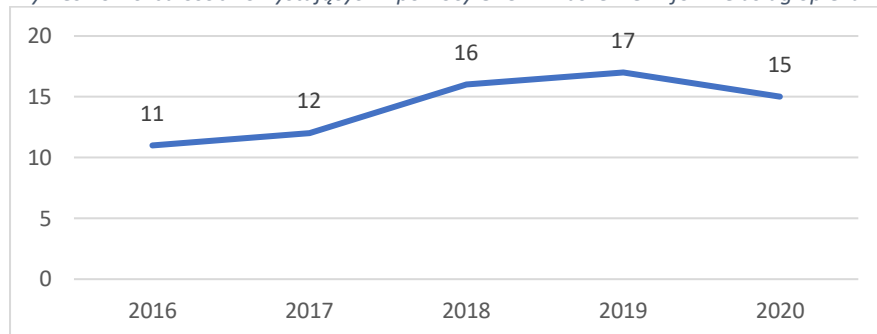

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Maszewo na lata 2021-2025, s. 45.

W roku 2020 OPS w Maszewie zatrudniał łącznie 3 opiekunki środowiskowe. Z usług opiekuńczych skorzystało 15 osób. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych systematycznie wzrastała od 2019 r. Aktualnie, w ramach infrastruktury socjalnej gminy Maszewo, tego rodzaju pomoc jest najlepszą formą wsparcia tej grupy osób, z co najmniej dwóch powodów: ekonomicznego, bowiem usługi nie obciążają dużymi kosztami samych zainteresowanych oraz socjalnego, bo pozostawiają te osoby w ich środowisku życia i codziennym funkcjonowaniu. Analizując dane statystyczne w tym zakresie, zauważa się wzrastającą liczbę korzystających z tego rodzaju wsparcia, pomimo że w 2020 r. zauważa się nieznaczny spadek korzystających z usług. Liczba ta jest korzystna, bowiem minimalizuje

skutki pauperyzacji osób starszych, chorych, z niepełnosprawnościami i powody, dla których trzeba osoby kierować do placówek całodobowego utrzymania.

Wykres 10 Liczba osób korzystających z pomocy OPS w Maszewie w formie usług opiekuńczych w latach 2016-2020

Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Maszewo na lata 2021-2025, s. 46.

Dla zobrazowania skali problemu niepełnosprawności wśród klientów pomocy społecznej poniżej została przedstawiona analiza świadczeń opiekuńczych. W analizowanych latach 2016-2020 obserwuje się spadek liczby zasiłków pielęgnacyjnych, przysługujących osobom z niepełnosprawnościami. W 2016 r. ogólna liczba świadczeń zasiłku pielęgnacyjnego wynosiła 2 185, a w 2020 r. – 1 955. W 2020 r. przydzielono 320 zasiłków pielęgnacyjnych dla dzieci z niepełnosprawnościami, 983 zasiłków dla osób powyżej 16 roku życia oraz 12 zasiłków dla osób starszych, które ukończyły 75 lat.

Natomiast liczba świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków opiekuńczych w analizowanym okresie uległa wzrostowi. W 2020 r. przyznano 407 świadczeń pielęgnacyjnych oraz 52 specjalne zasiłki opiekuńcze.

Tabela 9 Liczba świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń opiekuńczych w latach 2016-2020

Świadczenia opiekuńcze	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny – ogółem	2 185	2 165	2 116	2 026	1 955
Zasiłek pielęgnacyjny – dla niepełnosprawnego dziecka	483	412	363	339	320
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	1 001	1 045	1 027	1 019	983
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie, która ukończyła 75 lat	11	12	0	2	12
Zasiłek pielęgnacyjny – osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia	690	696	726	666	640

Świadczenia opiekuńcze	2016	2017	2018	2019	2020
Zasiłek pielęgnacyjny – ogółem	2 185	2 165	2 116	2 026	1 955
Świadczenie pielęgnacyjne	291	301	340	355	407
Specjalny zasiłek opiekuńczy	75	77	51	47	52
Świadczenia opiekuńcze - ogółem (Zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy)	2 551	2 543	2 507	2 428	2 414

Źródło: dane OPS w Maszewie

Powyższe dane potwierdzają coraz to **większą potrzebę otoczenia opieką i wsparciem ludzi starszych, z niepełnosprawnościami czy zależnych**. Zwiększa się liczba osób korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków opiekuńczych. **Zachodzące zmiany demograficzne będą wymuszały na samorządach realizację różnych programów na rzecz osób starszych, z niepełnosprawnościami i zależnych**. Ważne jest otoczenie tej grupy społecznej opieką i wsparciem w każdej ze sfer życia, aby minimalizować zjawisko wykluczenia społecznego tych osób, gdyż to one stanowią jedną z grup osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem i izolacją społeczną.

1.5 Bezpieczeństwo publiczne

1.5.1 Policja

Działający w Maszewie Posterunek Policji realizuje zadania w składzie osobowym: Kierownik Posterunku, trzech dzielnicowych, dwóch asystentów dochodzeniowo-śledczych oraz jeden funkcjonariusz patrolowo-interwencyjny. Biorąc pod uwagę położenie gminy i miasta Maszewa, ilość mieszkańców oraz stan zagrożenia, wykroczeniami, stanem bezpieczeństwa ruchu drogowego należy uznać, że liczba etatów jest nieadekwatna do utrzymania bezpieczeństwa na terenie gminy Maszewo. Analiza stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego sporządzona została na podstawie danych statystycznych z wykonywanej służby o charakterze patrolowym, patrolowo-interwencyjnym, służby obchodowej dzielnicowych. Najważniejsze dane statystyczne prezentują poniższe tabele i wykresy.

Tabela 10 Wykaz wybranych przestępstw na terenie gminy Maszewo w latach 2017-2020

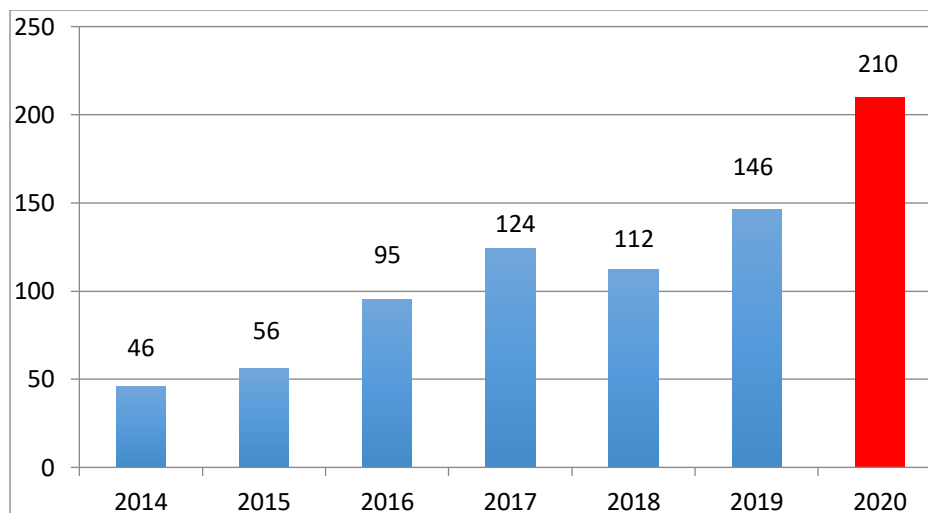
KATEGORIA PRZESTĘPSTW	ROK				WZROST/SPADEK
	2017	2018	2019	2020	
Rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze	0	0	1	0	+1
Bójka i pobicie	4	4	1	2	+1
Kradzież cudzej rzeczy (ogółem):	13	6	3	7	+4
w tym: kradzież samochodu i poprzez włamanie	0	0	0	0	0

Uszczerbek na zdrowiu	1	4	1	2	+1
Kradzież z włamaniem (ogółem):	5	3	6	10	+4
Uszkodzenie, zniszczenie rzeczy	7	3	2	12	+10
Ogółem:	30	20	14	33	+19

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za rok 2020, s. 105.

Odnotowuje się systematyczny wzrost przestępstw, a co za tym idzie wzrasta liczba wszczętych postępowań przeciwko sprawcom wykroczeń i przestępstw. W 2020 r. odnotowano 210 wszczętych postępowań, czyli najwięcej od 2014 r.

Wykres 11 Liczba wszczętych postępowań w latach 2014-2020 na terenie gminy Maszewo

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za rok 2020, s. 106.

Tabela 11 Liczba przestępstw na terenie gminy Maszewo w 2020 r.

POSTĘPOWANIA KARNE WRAZ Z POSTĘPOWANIAМИ DOT. NIEALIMENTACJI						
OGÓŁEM: 210	w tym:				Wzrost/spadek w stosunku do roku poprzedniego	Liczba przeprowadzonych czynności sprawdzających, które zakończyły się wszczęciem postępowania lub sporządzeniem odmowy wszczęcia postępowania
	Umorzonych z powodu niewykrycia sprawcy	Umorzonych z braku znamion przestępstwa	Zawieszonych	Zakończonych aktem oskarżenia		
	36	21	9	115	+64	111

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za rok 2020, s. 106.

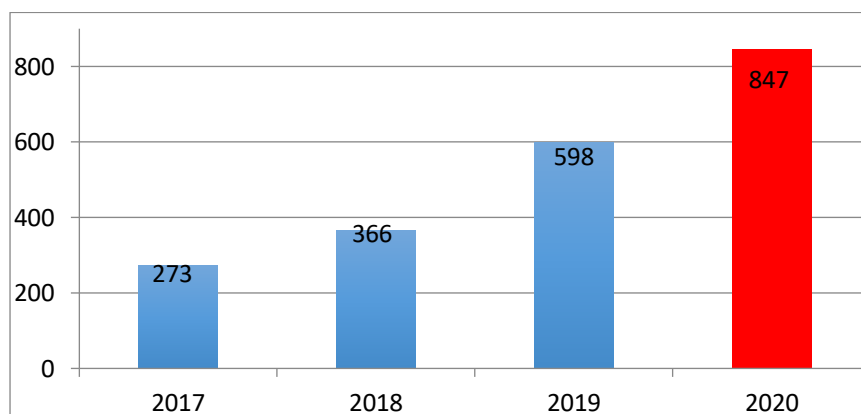
Tabela 12 Bezpieczeństwo w ruchu drogowym w 2020 r.

Ilość wypadków drogowych	Ilość kolizji drogowych	Liczba kierowców kierujących pojazdami mechanicznymi lub rowerem		Wzrost/spadek w stosunku do roku poprzedniego
		po użyciu alkoholu	wobec, których wszczęte zostało postępowanie przygotowawcze	
7	35	32	40	+23

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za rok 2020, s. 106.

Na terenie gminy Maszewo odnotowuje się wzrost liczby interwencji Policji. W 2020 r. policja interweniowała 847 razy, czyli o 574 razy więcej niż w roku 2017.

Wykres 12 Liczba interwencji Policji na terenie gminy Maszewo w latach 2017-2020

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za rok 2020, s. 106.

1.5.2 Ochotnicze Straże Pożarne

Ochotnicze straże pożarne (OSP) realizują zadania na rzecz bezpieczeństwa i ochrony ludności, ochrony przeciwpożarowej oraz ratownictwa. Podstawowymi celami i zadaniami ochotniczych straży pożarnych wynikającymi m.in. z ich statutów jest prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów oraz innych zdarzeń niebezpiecznych i klęsk, a także informowanie ludności o istniejących zagrożeniach. Na terenie gminy Maszewo funkcjonuje 7 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w następujących miejscowościach: Maszewo, Przemocz, Nastazin, Bagna, Dębice, Jarosławki oraz Rożnowo Nowogardzkie.

W 2020 r. funkcjonujące OSP na terenie gminy Maszewo zrzeszało łącznie 151 członków, w tym 87 osób uprawnionych do udziału w akcjach. W tym samym okresie odnotowano 162 wyjazdy do zdarzeń, z czego najwięcej OSP Maszewo (57 wyjazdów).

Tabela 13 Liczba członków OSP oraz liczby wyjazdów do zdarzeń w 2020 r.

Jednostki OSP	Liczba członków		Liczba wyjazdów do zdarzeń
	OGÓŁEM	UPRAWNIONYCH DO UDZIAŁU W AKCJACH	
OSP MASZEWO	26	15	57
OSP PRZEMOCZE	33	16	20
OSP ROŻNOWO NOWOGARDZKIE	16	12	13
OSP DĘBICE	18	12	31
OSP JAROSŁAWKI	13	8	11
OSP BAGNA	19	11	6
OSP NASTAZIN	26	13	24
Razem:	151	87	162

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za rok 2020, s. 103.

1.6 Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Maszewo podstawowa opieka medyczna realizowana jest przez:

- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej S.C. w Maszewie,
- Eskulap POZ Spółka Partnerska w Maszewie
- Szpital MSWiA w Szczecinie – Przychodnia w Dębicach (działalność od lipca 2020 r. z uwagi na brak zainteresowania mieszkańców świadczeniami zdrowotnymi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej szpital zawiesił udzielanie świadczeń).

Indywidualna Praktyka Stomatologiczna w ramach kontraktu NFZ prowadzona jest przez:

- IPS Renata Woszczyło w Maszewie
- IPS dr n. med. Matylda Trusewicz w Maszewie.

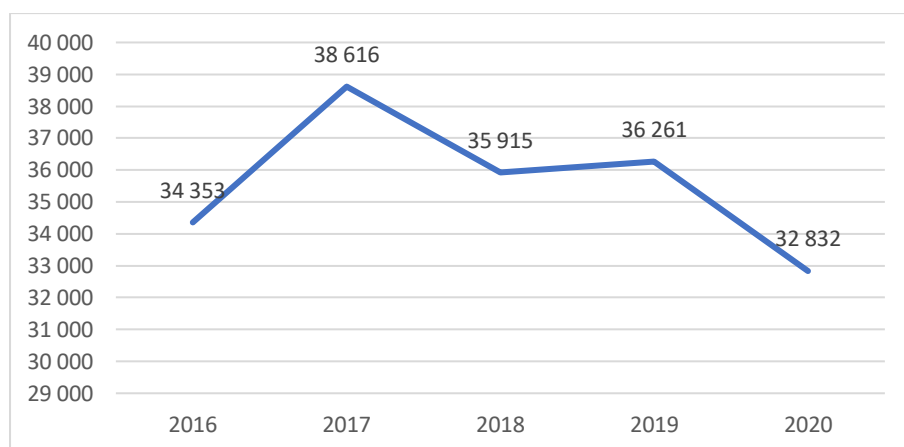
W zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej po godz. 18:00 do 8:00 rano w dni powszednie oraz całodobowo w dni wolne od pracy zapewniają najbliższe placówki medyczne znajdujące się w Goleniowie (Szpitalne Centrum Medyczne w Goleniowie), w Nowogardzie (SP Szpital Rejonowy), a także w Stargardzie (SP WZOZ w Stargardzie). Na terenie gminy Maszewo funkcjonują również trzy apteki zlokalizowane w Maszewie. Należą do nich Apteka im. Brata Alberta – Nowa Farmacja Tadeusz Grochowski, Apteka Ogólnodostępna oraz DOZ Apteka Dbam o Zdrowie Medica.

Wpisane do prowadzonego przez Wojewodę Zachodniopomorskiego rejestru placówek, zapewniających całodobową opiekę osobom z niepełnosprawnościami, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku zapewniają:

- Dom Opieki Dla Osób Starszych „Na Polanie”, Mokre 41 A, gm. Maszewo (liczba miejsc: 32),
- Dom Seniora JOANNA, Przemocze 63, gm. Maszewo (liczba miejsc: 26).

Analizując poziom opieki medycznej na terenie gminy należy zwrócić uwagę na liczbę jednostek świadczących usługi medyczne oraz liczbę udzielanych porad. Wydaje się, że w zakresie podstawowej opieki medycznej gmina Maszewo zaspokaja najpilniejsze potrzeby mieszkańców. Z kolei liczba udzielonych porad lekarskich w gminie Maszewo na przestrzeni ostatnich lat uległa zmniejszeniu. Najwięcej w analizowanym okresie lat 2016-2020 udzielono porad lekarskich w 2017 r. (38 616 porad). W 2020 r. udzielono łącznie 32 882 porad, czyli mniej o 3 429, co może wynikać z pandemii i czasowego ograniczenia w dostępie do lekarzy pierwszego kontaktu.

Wykres 13 Liczba udzielonych porad lekarskich w gminie Maszewo w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

W zakresie działań profilaktycznych pod względem ochrony zdrowia gmina Maszewo przystąpiła do Ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka w edycji 2020/2021. Program realizowany był przez trzy szkoły z terenu gminy: Szkołę Podstawową im. Adama Mickiewicza w Maszewie, Szkołę Podstawową im. Janusza Kusocińskiego w Dębicach oraz Szkołę Podstawową w Rożnowie Nowogardzkim.

Program skierowany był do uczniów klas 7 i 8 szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych, a jego celem było budowanie świadomości czerniaka oraz budowanie odpowiedzialnych zachowań oraz prozdrowotnych postaw wśród młodzieży.

Tabela 14 Program profilaktyczny czerniaka w edycji 2020/2021

NAZWA PLACÓWKI	Liczba zrealizowanych zajęć lekcyjnych (liczba godzin lekcyjnych do 1 kwietnia 2021 roku)	Liczba zrealizowanych zajęć lekcyjnych (liczba godzin lekcyjnych do 30 czerwca 2021 roku)	Liczba uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 1 kwietnia 2021 roku	Liczba uczniów, która wzięła udział w zajęciach do 30 czerwca 2021 roku	Liczba nauczycieli realizujących lekcje poświęcone czerniakowi	Klasy objęte wsparciem
Szkoła Podstawowa w Maszewie	0	6	0	149	6	7 (4 KLASY), 8 (3 KLASY)

Szkoła Podstawowa w Dębicach	7	13	62	55	6	4,5,6,7,8
Szkoła Podstawowa w Rożnowie Nowogardzkim	2	14	12	12	2	7,8
RAZEM	9	23	76	216	14	4,5,6,7,8

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Maszewie

W ramach działań profilaktycznych gmina Maszewo prowadzi **Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Maszewie**. Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz przemocy Komisja realizowała poprzez kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności:

- **Prowadzenie placówek wsparcia dziennego.** Realizatorem zadania zostało Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Szczecinie. Zadanie polegało na prowadzeniu placówek wsparcia dziennego na terenie gminy Maszewo w miejscowościach: Bielice, Darż, Maszewo, Sokolniki, Bagna. Działanie nakierowane było na wspomaganie rodzin w wychowaniu dzieci i młodzieży, zapobieganie demoralizacji poprzez oddziaływania opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne, profilaktykę uzależnień. Placówki funkcjonowały od poniedziałku do piątku. Wsparciem placówek objęto 56 dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.
- Wsparcie dzieci ze **światlic środowiskowych**,
- Widowiska artystyczne z zakresu profilaktyki,
- Wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin. Przeprowadzano rozmowy motywujące z osobami nadużywającymi alkohol oraz z członkami ich rodzin. Podejmowano działania w kierunku kierowania ich na leczenie odwykowe.
- Udział w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Opiniowanie decyzji w zakresie lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- **Działalność Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego.** Udzielenie wsparcia osobom, które znalazły się w trudnych sytuacjach życiowych, a szczególnie osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków, współuzależnionych oraz osobom doświadczającym przemocy. Oferta świadczona w Punkcie obejmuje poradnictwo psychologiczne i pomoc terapeutyczną. Dyżur psychologa i terapeuty pełniony jest raz w miesiącu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Maszewie, Plac Wolności 2, pok. 28, II piętro.

1.7 System edukacji

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, do zadań własnych gminy należą sprawy edukacji publicznej. Gmina Maszewo realizowała ustawowe zadania oświatowe w następujących placówkach oświatowych:

- Przedszkole Miejskie w Maszewie,
- Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Maszewie,
- Szkoła Podstawowa im. Janusza Kusocińskiego w Dębicach,
- Szkoła Podstawowa w Rożnowie Nowogardzkim.

W roku szkolnym 2020/2021 w placówkach oświatowych na terenie gminy Maszewo zatrudnionych było 100 nauczycieli. Odnotowano łącznie w szkołach podstawowych 921 uczniów. W Przedszkolu Miejskim w Maszewie przebywało 100 dzieci. Liczba odnotowanych dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w 2020 r. wynosiła 14 osób.

Tabela 15 Liczba uczniów i stan zatrudnienia w placówkach oświatowych w roku szkolnym 2020/2021

Placówka oświatowa	Liczba uczniów	Liczba uczniów ze specjalnymi potrzebami	Liczba zatrudnionych nauczycieli
Przedszkole Miejskie w Maszewie	100	1	9
Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Maszewie	509	9	42
Szkoła Podstawowa im. Janusza Kusocińskiego w Dębicach	203	3	27
Szkoła Podstawowa w Rożnowie Nowogardzkim	109	1	22
Razem	921	14	100

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Maszewie

Placówki edukacyjne na terenie gminy Maszewo posiadają dostęp do szerokopasmowego internetu. Szkoły wyposażone są w sprzęt komputerowy, tablice interaktywne i różnego rodzaju sprzęt elektroniczny (np. tablety, roboty, drukarki). Infrastruktura sportowa jest dobrze rozwinięta w SP w Dębicach (boisko Orlik, sala gimnastyczna), SP w Maszewie korzysta z obiektu sportowego należącego do OKiS w Maszewie, a SP w Rożnowie Nowogardzkim posiada salę gimnastyczną. Placówki realizują wiele projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, co pozwala na zakup odpowiedniego sprzętu, a także wzbogaca proces dydaktyczno-wychowawczy.

We wrześniu 2020 r. uruchomiono na terenie gminy Maszewo **Gminny Żłobek „Tuptuś” w Dębicach**. Żłobek oferuje 16 miejsc opieki dla dzieci do lat trzech. Na jego powstanie gmina pozyskała środki w wysokości 405 521,25 zł, w ramach projektu pt. „Nowe miejsca opieki nad dziećmi do lat 3 w Gminie Maszewo” w ramach działania: 6.6 Regionalnego Programu Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. W roku 2020 wykorzystano 229 814,17 zł. W żłobku przebywało 7 dzieci.

Na terenie gminy funkcjonują inne placówki oświatowe, dla których gmina Maszewo nie jest organem prowadzącym, ale stanowią one potencjał edukacyjny i opiekuńczy dostępny dla mieszkańców gminy. Należą do nich:

- Szkoła Branżowa I stopnia (organem prowadzącym jest Izba Rzemieślnicza Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Szczecinie),
- Niepubliczne Przedszkole „Iskierka” w Maszewie – w 2020 r. przebywało w nim 111 dzieci.
- Niepubliczny Żłobek „Iskierka” w Maszewie – powstał w październiku 2020 r., oferuje 19 miejsc opieki dla dzieci do lat 3, w 2020 r. przebywało w nim 11 dzieci.

ZINTEGROWANY SYSTEM KWALIFIKACJI

Ogromny wpływ na rozwój przedsiębiorczości w gminie ma również system edukacji lokalnej. Edukacja stanowi kluczowy obszar rozwoju potencjału gminy, dlatego niezbędne jest podjęcie działań zmierzających do rozwijania systemu edukacji, w szczególności poprzez rozwój kwalifikacji rynkowych, które są najbardziej potrzebne na lokalnym rynku pracy. Tworzenie partnerstw instytucji zaangażowanych w rozwój rynku pracy z pracodawcami oraz zaoferowanie całościowego poradnictwa zawodowego sprzyjać może zmniejszeniu luki kompetencyjnej na lokalnym rynku pracy, przyczyniając się do rozwoju gminy, stąd ważne jest podjęcie działań rozwojowych, poprzez wykorzystanie istniejących narzędzi łączących edukację z rynkiem pracy.

Istotne znaczenie dla realizacji tych zamierzeń ma włączenie w ramy systemu szkolnictwa oraz kształcenia ustawicznego m.in. takich rozwiązań, jakie oferuje **Zintegrowany System Kwalifikacji** (ZSK). Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji porządkuje system kwalifikacji w Polsce oraz stwarza podmiotom rynkowym możliwość elastycznego reagowania na zmieniające się zapotrzebowanie na kwalifikacje w gospodarce. Kwalifikacje rynkowe tworzone są w odpowiedzi na potrzeby rynku i określają wymogi w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych do pracy na danym stanowisku, w kontekście specyfiki lokalnego rynku pracy.

Rozwój szkolnictwa na obszarze gminy Maszewo już od najmłodszych lat powinien wynikać z potrzeb lokalnych pracodawców i lokalnego rynku zatrudnienia, co wpłynie na zmniejszenie liczby osób wykluczonych społecznie. Podczas doradztwa zawodowego realizowanego w szkołach podstawowych powinno położyć się większy nacisk na zapotrzebowanie rynku pracy, gdyż samo zdobycie wykształcenia nie gwarantuje znalezienia zatrudnienia.

Zintegrowany System Kwalifikacji wspiera podejmowanie działań w zakresie przywracania osób wykluczonych na rynku pracy, poprzez zaoferowanie możliwości zdobycia kwalifikacji rynkowych potrzebnych przez lokalnych pracodawców. Promuje również działania mające na celu upowszechnianie idei uczenia się przez całe życie i wspieranie doradców zawodowych w świadczonej pracy, przyczyniając się do rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

1.8 Organizacje społeczne

Działalność organizacji pozarządowych stanowi dla mieszkańców gminy ważny obszar, w którym rozwija się ich aktywność społeczna, kulturalna i sportowa. Na terenie gminy Maszewo w 2020 r. **działało 29 organizacji pozarządowych**. Wśród najważniejszych organizacji społecznych można wskazać:

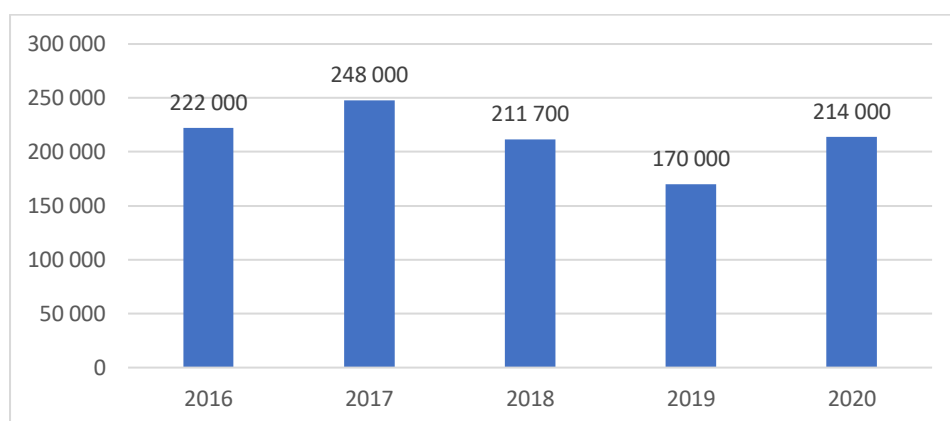
1. Miejski Klub Sportowy Masovia Maszewo;
2. Uczniowski Klub Sportowy MARPJS Dąb Dębice;
3. Uczniowski Klub Sportowy Ratusz Maszewo;
4. Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych;
5. Stowarzyszenie Teatr KRZYK w Maszewie;
6. Polski Związek Wędkarski Koło w Maszewie;
7. Maszewska Inicjatywa Gospodarcza;
8. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział w Maszewie;
9. Stowarzyszenie Bractwo Rycerskie Rota Piesza von Massow w Maszewie;
10. Ochotnicza Straż Pożarna w Maszewie;
11. Ochotnicza Straż Pożarna w Nastazinie;
12. Ochotnicza Straż Pożarna w Bagnach;
13. Ochotnicza Straż Pożarna w Przemoczcu;
14. Ochotnicza Straż Pożarna w Rożnowie Nowogardzkim;
15. Ochotnicza Straż Pożarna w Dębicach;
16. Ochotnicza Straż Pożarna w Jarosławkach;
17. Stowarzyszenie Ogrodowe im. Rodziny Matysiaków w Maszewie;
18. Stowarzyszenie Parafialne ADALBERTUS w Bielicach;
19. Stowarzyszenie Rady Rodziców w Dębicach;
20. Stowarzyszenie Gmina Maszewo Razem w Maszewie;
21. Stowarzyszenie Miłośników Historii Energetyki;
22. Stowarzyszenie Rady Rodziców w Maszewie;
23. JEZIORNE Stowarzyszenie na rzecz rozwoju wsi w Jarosławkach;
24. Stowarzyszenie „Serce dla Magii”;
25. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Maszewie;
26. Stowarzyszenie Dajmy Szansę w Darżu;
27. Fundacja Historyczna Przesiedlenia-Wygnania w Przemoczcu;
28. Fundacja ROSARIO w Darżu;
29. Fundacja Szerokie Tory w Maszewie.”.

Na terenie gminy swoją działalność społeczno-kulturową realizują również **Koła Gospodyń Wiejskich**:

1. Koło Gospodyń Wiejskich w Bagnach „Przyjaciółki”,
2. Koło Gospodyń Wiejskich w Przemocz,
3. Koło Gospodyń Wiejskich Różana Osada w Rożnowie Nowogardzkim,
4. Koło Gospodyń Wiejskich „Sokolniczanki”,
5. Koło Gospodyń Wiejskich w Jenikowie,
6. Nastazińskie Koło Gospodyń Wiejskich,
7. Koło Gospodyń Wiejskich w Dębicach „Dębiczanki”,
8. Koło Gospodyń „Kreatywne Babki” w Wisławie,
9. Koło Gospodyń Wiejskich w Godowie,
10. Koło Gospodyń Wiejskich "Radzaniarki",
11. Koło Gospodyń Wiejskich „Kreatywni Mieszkowo”,
12. Koło Gospodyń Wiejskich "Maciejewianki",
13. Koło Gospodyń Wiejskich w Darżu.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w gminie Maszewo w 2020 r. opierała się na przyjętym przez Radę Miejską w Maszewie rocznym *Programie współpracy Gminy Maszewo z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego*. W ramach współpracy Gmina Maszewo corocznie ogłasza otwarte konkursy ofert na realizację różnych przedsięwzięć. W 2020 r. ze wsparcia samorządu skorzystały 4 organizacje pozarządowe, a wartość zrealizowanych przez nich projektów opiewała na kwotę 214 000 zł.

Wykres 14 Kwota dotacji dla organizacji społecznych w gminie Maszewo w latach 2016-2020

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Maszewie

W 2020 r. w zakresie kultury fizycznej i sportu udzielono wsparcia dla trzech klubów sportowych z terenu gminy. Wsparciem objęto łącznie 240 zawodników, w tym: MKS Masovia – 120, Marpjs „Dąb”

Dębice – 60 i UKS Ratusz – 60. Kluby sportowe realizowały zadania z zakresu prowadzenia regularnych treningów dla zawodników w różnych kategoriach wiekowych, organizowania zajęć sportowych rozwijających sprawność fizyczną, promowania i organizowania aktywnego spędzania czasu wolnego, uczestnictwa w rozgrywkach sportowych na szczeblu krajowym i zagranicznym, a także organizowania zawodów sportowych na terenie gminy Maszewo dla dzieci i młodzieży.

Na realizację zadania własnego gminy w 2020 r. w obszarze nauki, edukacji, oświaty i wychowania, dotacji udzielono Zachodniopomorskiemu Towarzystwu Przyjaciół Dzieci w Szczecinie w wysokości 70 000,00 zł. Zadanie polegało na prowadzeniu środowiskowych ognisk wychowawczych – placówek wsparcia dziennego na terenie gminy Maszewo w miejscowościach: Bagna, Bielice, Darż, Maszewo i Sokolniki. Działanie nakierowane było na wspomaganie rodzin w wychowaniu dzieci i młodzieży, zapobieganie demoralizacji poprzez oddziaływania opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne, profilaktykę uzależnień.

Warto podkreślić, że aktywna działalność organizacji na rzecz osób starszych stanowi pożądaną i ważną rolę wśród mieszkańców gminy. Działalność Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Maszewie zrzesza wielu seniorów, którzy doceniają potrzebę takich organizacji i chętnie włączają się w organizację różnych przedsięwzięć. W gminie Maszewo **funkcjonuje Rada Seniorów**, która aktywnie angażuje się i organizuje życie społeczno-kulturalne najstarszych mieszkańców gminy. W kontekście starzejącego się społeczeństwa i zmian demograficznych podejmowanie działań na rzecz osób starszych jest bardzo istotne. Przynależność do organizacji i podejmowanie różnych aktywności przez osoby zrzeszające seniorów wpływa pozytywnie na budowanie społeczeństwa odpowiedzialnego i aktywnego. W całym kraju widać potrzebę otoczenia opieką i wsparciem osoby starsze, które chcą angażować się w sprawy ich dotyczące. Wielu seniorów ma potrzebę „wyjścia z domu”, „bycia nadal aktywnym i pożytecznym”, chce angażować się w sprawy społeczne, dlatego jednym z zadań społecznych samorządu powinno być inicjowanie działań na rzecz osób starszych oraz wspieranie ich aktywności.

Funkcjonowanie organizacji społecznych na obszarze gminnym ma bardzo ważne znaczenie w kontekście rozwoju społecznego gminy. Organizacje NGO pełnią istotną rolę w zapewnianiu mieszkańcom dostępu do kultury, rekreacji czy udzielania im potrzebnego wsparcia. Warto podkreślić, że w tego typu działalność angażują się bardzo często ludzie z pasją, wrodzoną empatią, którzy bezinteresownie poświęcają swój czas na realizację działań niosących pozytywne rezultaty. Dlatego tak ważne jest docenienie ich pracy oraz dobrze układająca się współpraca z samorządem lokalnym. Organizacje potrzebują wsparcia, aby ich działalność była owocna i pożyteczna. Stworzy to dogodne warunki do rozwoju społecznego różnych grup mieszkańców gminy.

1.9 Kultura i rekreacja

Funkcje kulturalne na terenie gminy Maszewo realizuje **Ośrodek Kultury i Sportu** oraz **Miejska Biblioteka Publiczna**. Celami Ośrodka Kultury i Sportu w Maszewie (OKiS) jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie edukacji kulturalnej, artystycznej, sportowej, rekreacyjnej i towarzyskiej na terenie gminy. Realizowanie działalności społeczno – kulturalno – sportowej wśród dzieci i młodzieży we współdziałaniu ze szkołami, przedszkolami, bibliotekami, organizacjami młodzieżowymi i innymi instytucjami, organizowanie usług kulturalnych wypełniających czas wolny poszczególnych grup ludności poprzez widowiska, wystawy, organizowanie imprez z okazji świąt państwowych, regionalnych i rocznic okolicznościowych, koordynowanie i organizowanie imprez sportowych i imprez zleconych, pozyskiwanie środków finansowych pozabudżetowych i unijnych na organizację imprez i projektów inwestycyjnych.

OKiS realizuje corocznie wiele działań z zakresu edukacji kulturalnej dla różnych grup odbiorców. Prowadzi szereg zajęć cyklicznych z zakresu tańca, nauki gry na instrumentach, edukacji historycznej, teatralnej, plastycznej itp. Zrzesza członków w następujących grupach zainteresowania:

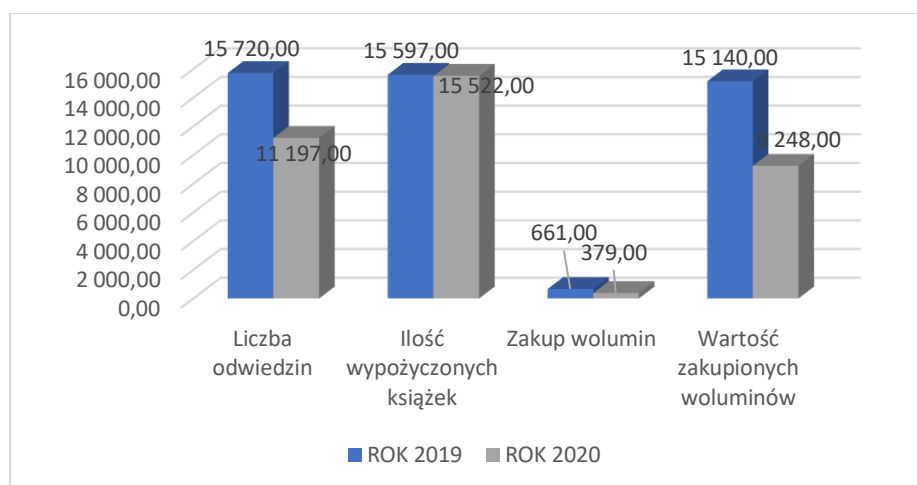
- zajęcia taneczne dla dzieci i młodzieży,
- zajęcia aerobowe dla dorosłych,
- koło muzyczne:
 - nauka gry na keyboardzie, gitarze i akordeonie,
 - nauka śpiewu indywidualna dla dzieci i młodzieży,
 - zespół śpiewaczy dla dorosłych.
- koło plastyczne dla dzieci i młodzieży,
- zajęcia dla seniorów – kreatywny senior,
- animatornia dla dzieci w wieku 4-6 lat,
- nauka rysunku i malarstwa dla dzieci i młodzieży,
- zajęcia tematyczne dla młodzieży,
- warsztaty teatralne,
- warsztaty szycia dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Działania OKiS ukierunkowane są na edukację kulturalną różnych grup społecznych, w tym głównie dzieci i młodzieży. Szereg inicjatyw ma na celu budowanie pozytywnych relacji rówieśniczych, przeciwdziałanie zjawiskom demoralizacji, a także stwarzanie miejsc wspólnego spędzania czasu wolnego. OKiS współpracuje z innymi instytucjami, w tym także z Sołectwami, Sołtysami i Radami Sołeckimi. Wspiera organizację lokalnych (wiejskich) działań na rzecz dzieci i młodzieży, pomaga w organizacji imprez środowiskowych itp.

W obiekcie Ośrodka Kultury i Sportu swoją siedzibę ma również Miejska Biblioteka Publiczna. Jest to samodzielna instytucja kultury funkcjonująca w gminie. W skład biblioteki wchodzi: oddział dla dorosłych, czytelnia dla dorosłych, oddział dla dzieci, czytelnia dla dzieci, księgozbiór pedagogiczny.

W 2020 r. w wyniku sytuacji epidemicznej kraju liczba odwiedzin w Bibliotece była niższa niż rok wcześniej. Odnotowano 11 197 odwiedzin, wypożyczono łącznie 15 522 woluminów, zakupiono 379 nowych woluminów na łączną kwotę 9 248 zł. Oprócz podstawowych zadań jakie spełnia Biblioteka, wykonuje także wiele zadań mających na celu udział w podniesieniu kulturalnego i edukacyjnego poziomu społeczeństwa. Poprzez swoją działalność stara się trafić do różnych grup społecznych. Biblioteka jest miejscem, do którego trafiają zarówno dzieci i młodzież, dorośli i osoby starsze. Każda z tych grup wymaga indywidualnego podejścia, tak by trafnie zrozumieć potrzeby i zainteresowania, którymi się kierują. Dlatego Biblioteka zachęca, poprzez różne działania, do uczestnictwa w życiu kulturalnym gminy.

Wykres 15 Dane dotyczące Miejskiej Biblioteki Publicznej w Maszewie w latach 2019 i 2020

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za rok 2020, s. 175.

IV DIAGNOZA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GMINY MASZEWO

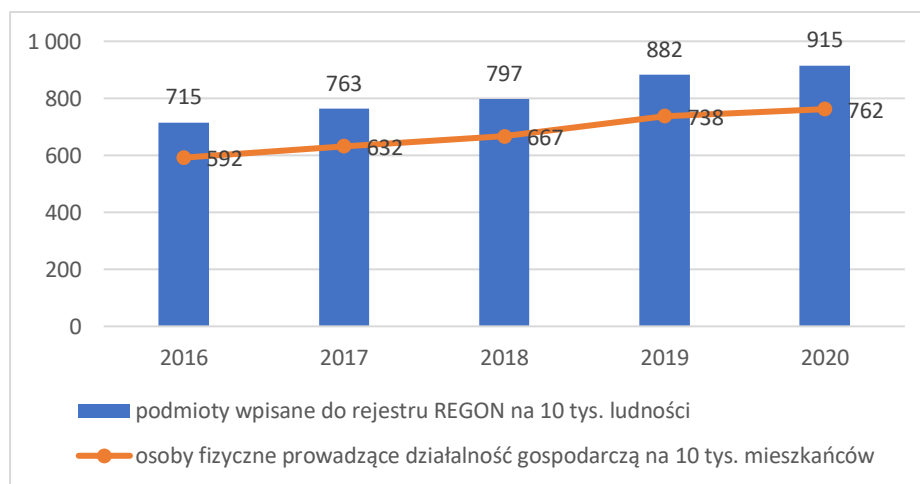
II.1 Gospodarka lokalna

Od kilku lat zauważa się w gminie **rozwój pod względem gospodarczym i społecznym**. Dokonywanych jest szereg inwestycji infrastrukturalnych, w których wykorzystuje się pozyskane środki zewnętrzne. Remontowane są drogi i nawierzchnie w sołectwach, budowane obiekty użyteczności publicznej, rozbudowuje się infrastruktura kulturalno-rekreacyjna. Realizowane są rewitalizacje różnych części gminy. Wszystkie te działania dążą do poprawy warunków życia mieszkańców, jak również wpływają na wzmocnienie potencjału gminy.

O rozwoju gospodarczym świadczy przede wszystkim rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy. W gminie Maszewo w roku 2020 w rejestrze REGON na 10 tys. ludności zarejestrowanych było 915

podmiotów gospodarki narodowej, z **czego 762 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą**. Liczba podmiotów ogółem na 10 tys. ludności w analizowanym okresie lat 2016-2020 zwiększyła się o 200 podmiotów. **Z kolei liczba podmiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne w porównaniu do roku 2016 uległa zwiększeniu o 170 podmiotów, co oznacza, że gmina stwarza dobre warunki do rozwoju gospodarczego i zakładania własnych działalności gospodarczych.**

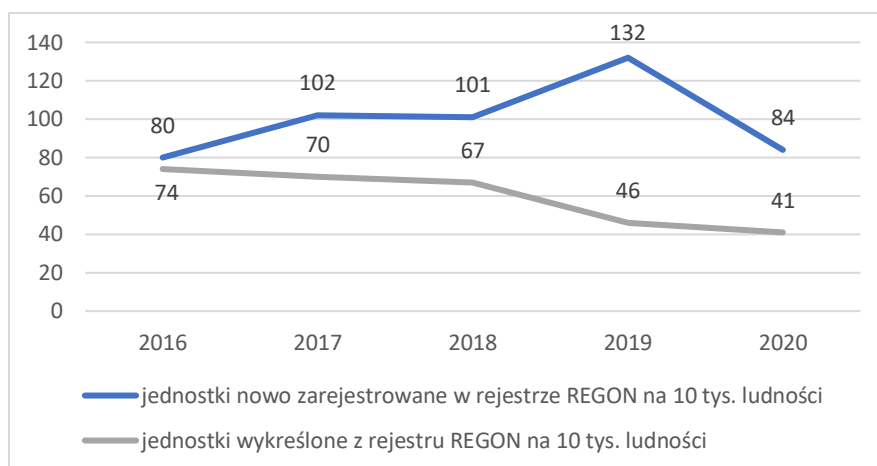
Wykres 16 Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON oraz liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys ludności w gminie Maszewo w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

W 2020 r. w rejestrze REGON na 10 tys. ludności zarejestrowano 84 nowe podmioty, a 41 podmiotów zostało wyrejestrowanych. W analizowanych latach 2016-2020 najwięcej podmiotów zarejestrowano w 2019 r. (132), a wyrejestrowano w 2016 r. (74). Zjawisko pandemii COVID-19 w kontekście pogorszenia się sytuacji przedsiębiorców z terenu gminy Maszewo nie wskazuje na drastyczne zmiany. W analizowanych latach najmniej podmiotów zostało wyrejestrowanych w 2020 r. Można przypuszczać, że pomimo trudnej sytuacji wiele przedsiębiorstw przerwało i nadal prowadzi swoją działalność. Jednakże w czasie pandemii najmniej przybyło nowych podmiotów od 2017 r. (84 w 2020 r.), co prezentuje poniższy wykres.

Wykres 17 Liczba podmiotów zarejestrowanych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Maszewo 662 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 213 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy. **Tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -449.** 16,3% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Maszewo pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 41,3% w przemyśle i budownictwie, a 20,3% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,3% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Warto podkreślić, że charakter gospodarczy gminy Maszewo rozwija się stosunkowo wolniej niż w pobliskich gminach Goleniów, Stargard czy Nowogard. Powstanie stref gospodarczych w tych gminach sprzyja rozwojowi gospodarczemu oraz stwarza warunki pracy dla mieszkańców pobliskich terenów. **Gmina Maszewo (jako obszar również popegeerowski) stanowić może „sypialnię” dla pobliskich rozwijających się stref, stawiając na poprawę jakości życia mieszkańców i stwarzając im odpowiednie i godne warunki do życia.** Dlatego w ramach rozwoju gminy należy dążyć do stworzenia optymalnych warunków życia i podniesienia ich jakości, aby zachęcić mieszkańców do osiedlania się na terenach z dostępem do bogatej infrastruktury kulturalno-rekreacyjnej, kulturowej, społecznej i stworzyć dobre warunki do znalezienia zatrudnienia (również w sąsiednich gminach poprzez np. modernizację dróg i łatwiejszy dostęp komunikacyjny do większych aglomeracji).

Do największych pracodawców na terenie gminy należą:

- AGRO-SKŁAD Nowakowski Sp. J., ul. Jedności Narodowej 22C, 72-130 Maszewo;
- MAS-BUD Sp. J., ul. Jedności Narodowej 21F, 72-130 Maszewo;
- Enea S.A. ul., Leśna 8, 72-130 Maszewo;
- Bank Spółdzielczy w Goleniowie oddział w Maszewie, ul. Jedności Narodowej 5, 72-130 Maszewo;

- Fenster 2000, ul. Polna 6, 72-130 Maszewo;
- Biedronka, ul. Jedności Narodowej 25 D, 72-130 Maszewo;
- Polo Market, ul. Jedności Narodowej 37, 72-130 Maszewo;
- Dino, ul. Stargardzka 16d, 72-130 Maszewo;
- Fischer Szkółka Drzewiarska, Sokolniki 10 a, 72-130 Maszewo;
- Firma Szymczak Restauracja- Rezydencja, ul. Stargardzka 6b, 72-130 Maszewo;
- Polski Koncern Naftowy Orlen S.A., ul. Stargardzka 1, 72-130 Maszewo.

Dokonując porównania liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w poszczególnych gminach w powiecie goleniowskim stwierdza się, że w gminie Maszewo odnotowano w analizowanych latach 2016-2020 **największy wzrost liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności (+200)**. W pozostałych gminach również odnotowano wzrost badanego wskaźnika, jednak jest on niższy niż w gminie Maszewo, co potwierdza rozwój gospodarki lokalnej na terenie gminy w ostatnich latach.

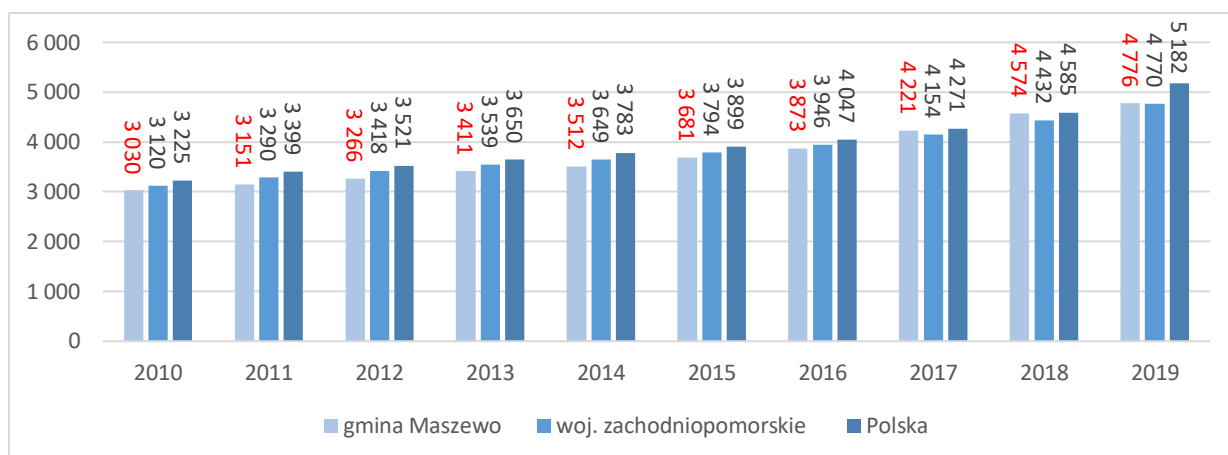
Tabela 16 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w gminach w powiecie goleniowskim w latach 2016-2020

GMINA	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika zmian
Goleniów	1 285	1 303	1 319	1 344	1 393	+108
Maszewo	715	763	797	882	915	+200
Nowogard	1 045	1 051	1 064	1 103	1 136	+91
Osina	709	783	823	827	850	+141
Przybiernów	944	991	1 005	1 049	1 086	+142
Stepnica	842	845	886	944	976	+134

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

Poziom przedsiębiorczości w gminie Maszewo od wielu lat wykazuje tendencję wzrostową. Wraz z tym wzrostem odnotowuje się również **wzrost konkurencyjności regionalnej i wyższy poziom średniego wynagrodzenia otrzymywanego za pracę**. Wzrost wynagrodzeń wynika również z wyższego poziomu ogólnopolskiego minimalnego wynagrodzenia brutto. Z danych GUS wynika, że w 2019 r. odnotowano średnie wynagrodzenie brutto w gminie na poziomie 4 776,00 zł, co odpowiadało 92,20% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Z danych wynika, że średnie miesięczne wynagrodzenie w gminie Maszewo jest wyższe od średniej wojewódzkiej.

Wykres 18 Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Maszewo w latach 2010 – 2019

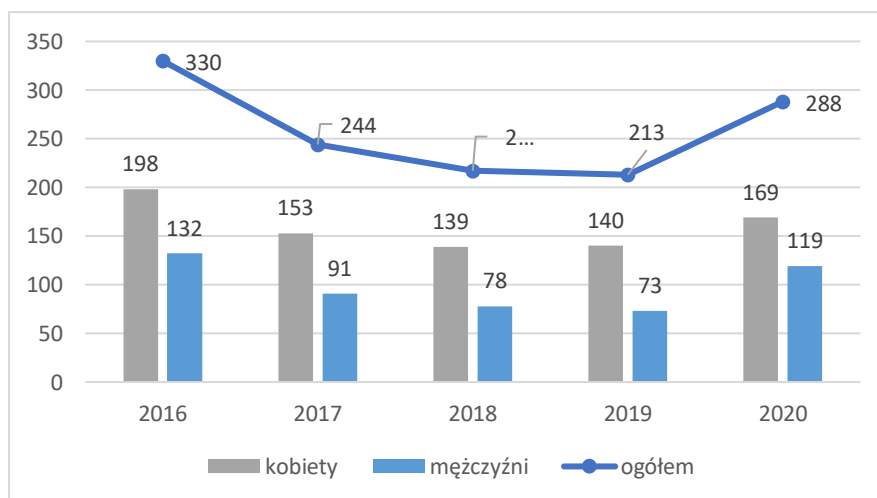

Źródło: opracowanie własne, BDL GUS

II.2 Rynek pracy

W 2020 r. w gminie Maszewo odnotowano łącznie 288 osób bezrobotnych, w tym 169 kobiet i 119 mężczyzn. Analiza danych pokazuje, że liczba osób bezrobotnych w gminie wykazywała do roku 2019 tendencję spadkową. W 2020 r. w wyniku sytuacji epidemicznej kraju nastąpił wzrost liczby osób bezrobotnych w gminie o 75 osób w porównaniu z 2019 r. Nowe osoby bezrobotne, które utraciły w 2020 r. zatrudnienie to 46 mężczyzn i 29 kobiet.

Wykres 7 Liczba bezrobotnych osób w gminie Maszewo w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Porównując wskaźnik udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w poszczególnych gminach w powiecie goleniowskim stwierdza się, że w gminie Maszewo odnotowano w analizowanych latach 2016-2020 **średni spadek udziału bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym**. Większy spadek tego wskaźnika odnotowano w gminie Nowogard oraz Stepnica (-0,8 punktów procentowych).

Tabela 17 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%] w gminach w powiecie goleniowskim w latach 2016-2020

GMINA	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika zmian
Goleniów	3,5	2,4	2,3	2,6	3,4	-0,1
Maszewo	5,8	4,4	3,9	3,8	5,3	-0,5
Nowogard	6,2	5,2	4,8	4,2	5,4	-0,8
Osina	5,5	4,3	4,2	3,9	5,1	-0,4
Przybiernów	5,9	4,5	4,5	4,2	5,4	-0,5
Stepnica	5,3	4,5	4,0	3,7	4,5	-0,8

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Zjawisko pandemii COVID-19 spowodowało wzrost ogólnego poziomu bezrobocia w całym kraju. W Polsce w grudniu 2020 r. stopa bezrobocia wynosiła 6,2%, w województwie zachodniopomorskim 8,3%, a w powiecie goleniowskim 6,6%. W wyniku sytuacji epidemicznej odnotowano wzrost liczby osób bezrobotnych w gminie, co może świadczyć o pogarszającej się sytuacji na rynku zatrudnienia. Jednakże dane za 2021 r. pokazują¹, że sytuacja na rynku pracy w województwie poprawia się, co korzystnie wpływa na stabilizację rynku pracy i prowadzenia działalności gospodarczych. Sytuacja wielu mniejszych pracodawców z terenu gminy nadal jest trudna i wciąż bardzo niestabilna, co w efekcie może przyczynić się do wzrostu poziomu bezrobocia w gminie. Niewątpliwie należy ten proces monitorować i w razie konieczności podjąć odpowiednie środki wsparcia lub przeciwdziałania bezrobociu.

Analiza danych dotyczących bezrobocia w gminie Maszewo wskazuje, że zjawisko bezrobocia stanowi jeden z problemów społecznych gminy. Analizując sytuację osób pozostających bez pracy należy zwrócić szczególną uwagę na osoby zasilające grupę bezrobotnych w gminie. W przeważającej mierze są to osoby długotrwale bezrobotne, z którymi praca w zakresie aktywizacji zawodowej jest bardzo trudna. W 2020 r. zewidencjonowano 131 długotrwale bezrobotnych. Oni też zazwyczaj zasilają „szarą strefę” jako miejsce atrakcyjne zarobkowo, a w urzędach widnieją jako osoby bezrobotne. Drugą najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby młode – do 30 roku życia. W 2020 r. odnotowano 92 młodych ludzi pozostających bez zatrudnienia. Liczba ich na przestrzeni roku 2019/2020 uległa zwiększeniu o 18 osób, co może wynikać również z sytuacji epidemicznej kraju.

Tabela 18 Liczba bezrobotnych z grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2016 -2020

ROK	Bezrobotni do 25 roku życia	Bezrobotni do 30 roku życia	Bezrobotni powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
-----	-----------------------------	-----------------------------	----------------------------------	------------------------

¹ Stopa bezrobocia w woj. zachodniopomorskim w czerwcu 2021 r. wynosiła 7,8%, a w powiecie goleniowskim 6,5% (<https://www.wup.pl/pl/dla-instytucji/statystyka-badania-i-analiza/podstawowe-dane-o-bezrobociu/2021/czerwiec/>, dostęp: 21.08.2021 r.)

2016	42	86	107	136
2017	36	71	74	111
2018	35	59	61	103
2019	41	74	49	102
2020	60	92	74	131

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Podsumowując zagadnienia związane ze strukturą bezrobocia w gminie Maszewo, w kontekście działań kierowanych do osób bezrobotnych, należy podkreślić, że w ciągu ostatniej dekady obserwowany jest spadek osób pozostających bez pracy. **Wśród bezrobotnych dominują jednak osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy**, co sprawia, że działania aktywizujące mogą okazać się szczególnie trudne i wymagające dla instytucji odpowiedzialnych za to na terenie gminy. Również należy zwrócić uwagę na sytuację bezrobotnych kobiet, których w analizowanym okresie lat 2016-2020 było znacznie więcej niż mężczyzn. Od lat utrzymuje się tendencja, że większą liczbę osób bezrobotnych w gminie stanowią kobiety, co może wynikać z posiadania przez nie niższych kwalifikacji zawodowych, braku aktywizacji zawodowej lub pełnienia innych funkcji społecznych (wychowywanie dzieci, zajmowanie się gospodarstwem domowym, opieka nad osobami zależnymi). Aby przeciwdziałać wyłączeniu zawodowemu kobiet i ich bezrobociu konieczna jest aktywizacja skierowana na zniwelowanie samego problemu braku pracy oraz na ułatwienie powrotu do pracy po urlopie macierzyńskim, wychowawczym lub po przerwie w zatrudnieniu wynikającej z innych przyczyn.

II.3 Turystyka

Gmina Maszewo posiada wiele atutów kulturowych i przyrodniczych, które wpływają na atrakcyjność regionu pod względem turystycznym. Położona jest na Równinie Nowogardzkiej, posiada urozmaicony, ekologicznie czysty krajobraz, lasy będące ostoją dla wielu gatunków zwierząt i ptaków chronionych. Bogactwem gminy są także czyste (II klasa czystości), zasobne w ryby jeziora, które ogółem zajmują powierzchnię ok. 191 ha. Są to jeziora: Budzieszowskie, Długie, Lechickie, Maszewskie oraz Węgorzyce. Przez teren gminy przepływa dziewięć rzek (Wisetka, Małka, Giełdnica (Biały Potok), Sokola, Kania, Sąpólna, Bukowina, Leśnica, Stepnica, Gowienica) o łącznej długości 31,4 km oraz dwa kanały (Korytowo, Nastazin) o łącznej długości 20,3 km. Wszystkie cieki wodne należą do II i III klasy czystości oraz mają uregulowane brzegi. System jezior i cieków wodnych stwarza znakomite warunki do rozwoju turystyki wodnej, dla amatorów wędkarstwa czy sportów wodnych. Przez teren gminy przebiega linia wododziału pomorskiego, stąd większość rzek posiada tu swe źródła. Dostępne są dwa akweny wodne – łowiska, w Jarosławkach i w Maszewie, które spełnią oczekiwania zarówno zaawansowanych łowców okazów, jak i również początkujących oraz dzieci. W 2019 r. oddano do bezpłatnego użyczenia

Polskiemu Związku Wędkarskiemu staw zlokalizowany w kompleksie parkowo-sportowym w Maszewie. Związek na początku kwietnia 2019 r. dokonał zarybienia łowiska. Staw służy obecnie celom rekreacyjnym i amatorskiemu połowowi ryb.

Zdjęcie 1 Jezioro Budzieszowskie

Źródło: oficjalna strona wedkuje.pl, <https://wedkuje.pl>, (dostęp:21.08.2021 r.)

Zdjęcie 2 Jezioro Lechickie

Źródło: oficjalna strona wedkuje.pl, <https://wedkuje.pl>, (dostęp:21.08.2021 r.)

Klimat w gminie jest w miarę łagodny, ze średnimi temperaturami w zimie i ciepłym latem, co sprzyja szczególnie wypoczynkowi letniemu i stwarza możliwości przedłużenia sezonu letniego. Dlatego też uznać można, że z czasem na terenie gminy powinien wykształcić się dodatkowy sektor usług związany z obsługą ruchu turystycznego nastawionego przede wszystkim na wypoczynek proekologiczny, blisko natury i jej dóbr.

Do atrakcji turystycznych gminy należy niewątpliwie **Spółeczne Muzeum Energetyki im. Alfonsa Hoffmanna w Maszewie**. Założycielami muzeum są członkowie powstałego w 2017 r. Stowarzyszenia Miłośników Historii Energetyki. Muzeum mieści się w zabytkowym budynku elektrowni, przy działającej firmie energetycznej. Na wystawę muzeum składa się blisko 1 000 eksponatów. Jest tu

prawie wszystko, co związane z prądem. Główną atrakcją są liczniki energii elektrycznej. Wśród zbiorów są także np. drewniany słup energetyczny z 1939 r., który jeszcze do niedawna był używany w Maszewie, są też rachunki za prąd z początków XX w. Najcenniejszy jest jednak przekładnik napięciowy.

Zdjęcie 3 Społeczne Muzeum Energetyki im. Alfonsa Hoffmanna w Maszewie

Źródło: strona internetowa Maszewo.24.pl, <http://maszewo24.pl/2019/06/14/prawdziwa-perelka-maszewa-spoleczne-muzeum-energetyki/>, (dostęp: 21.08.2021 r.)

Inną atrakcją turystyczną jest mieszcząca się w podziemiach ratusza Maszewska **Izba Pamięci „Od Massow do Maszewa”** poświęcona historii Maszewa. Izba jest niewątpliwie perelką wiedzy dla mieszkańców i gości przybywających do gminy.

Niewątpliwym atutem turystycznym gminy Maszewo są zabytki zlokalizowane na jej terenie.

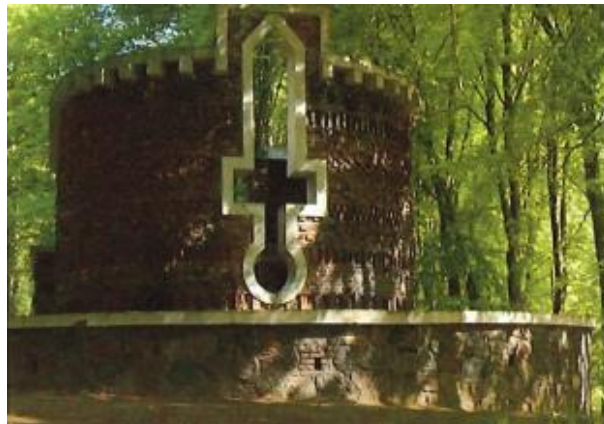
Do najważniejszych zaliczyć można:

- Kościół parafialny pw. Matki Boskiej Częstochowskiej w Maszewie z XV w.
- Kaplica pw. Alberta Chmielowskiego z XV w.
- Mury obronne z Basztą Francuską z XII-XIV w.
- Ratusz Miejski wybudowany w latach 1821-1827
- Pomnik Poległych powstał w latach 20 XX w.
- Pałac w Maciejewie z XIX w.
- Kościół w Bagnach z XIV w.
- Kościół w Budziszowcach z XIV w.
- Kościół w Nastazinie z XVI w.
- Kościół w Przemoczu z XVI w.
- Kościół w Rożnowie Nowogardzkim z XV w.
- Kościół w Sokolnikach z XV w.
- Kościół pw. Św. Józefa w Jenikowie

Zdjęcie 4 Pałac w Maciejewie

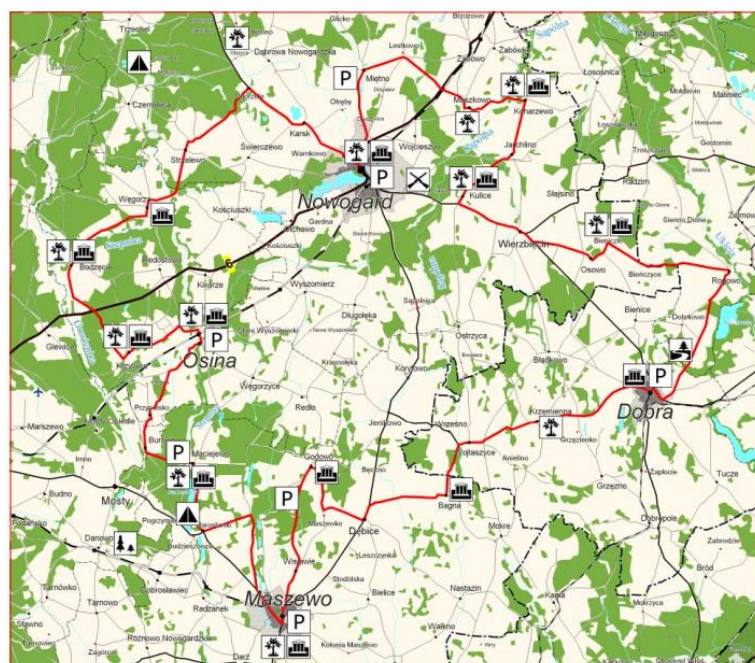
Zdjęcie 5 Kościół w Sokolnikach z XV w. oraz Pomnik Poległych

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za rok 2019, s. 7-14.

Przez teren gminy Maszewo przebiega Międzygminny Szlak Rowerowy „Równina Nowogardzka”, który liczy 122 km. Stopień trudności trasy został określony jako łatwy. Szlak rowerowy prowadzi po bardzo zróżnicowanym terenie gmin: Maszewo, Dobra, Nowogard i Osina. Znajdują się tam odcinki płaskie, lekko pofałdowane, ale także wymagające dynamicznych podjazdów. Droga w większości wiedzie po nawierzchni asfaltowej, ale także po bruku oraz twardych i piaszczystych drogach polnych i leśnych. Trasa zapewnia różnorodne wrażenia, a miłośnicy turystyki rowerowej na pewno znajdą tu coś ciekawego. Dzikie zakątki natury, wiele cennych obiektów przyrodniczych ukrytych w kompleksach leśnych, wiekowych parkach podworskich i wzdłuż dróg.

Mapa 1 Międzygminny Szlak Rowerowy „Równina Nowogardzka”

Źródło: strona internetowa Maszewo.pl., https://www.maszewo.pl/informacje,turystyka,szlak_rowerowy.html, (dostęp: 21.08.2021 r.)

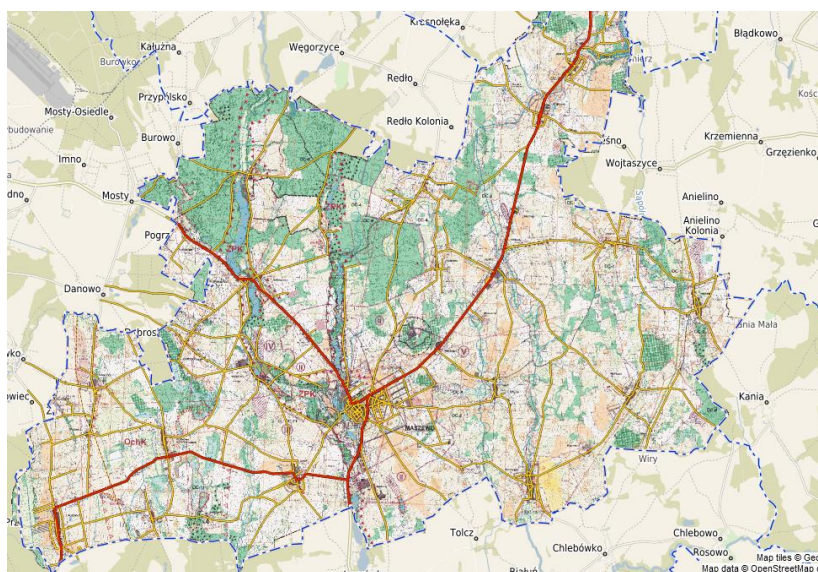
Gmina Maszewo jest członkiem Lokalnej Grupy Działania - Stowarzyszenie Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego. Organizacja powstała w roku 2006 na terenie czterech gmin jako Stowarzyszenie Szanse Bezdroży Gmin Goleniów, Osina, Przybiernów, Stepnica. Stowarzyszenie w 2008 r. podjęło decyzję o rozszerzeniu obszaru swojej działalności o gminy: Maszewo i Nowogard, zmieniając tym samym nazwę na Stowarzyszenie Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego. Stowarzyszenie jest Lokalną Grupą Działania (LGD) i jako partnerstwo terytorialne trzech sektorów: publicznego, prywatnego (gospodarczego) i społecznego (pozarządowego) zrzesza około 60 członków. Kluczowym etapem procesu budowy partnerstwa Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego było opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR). Istota Lokalnej Strategii Rozwoju polega na wskazaniu kierunków rozwoju obszaru objętego LSR w obszarze społecznym, gospodarczych i przestrzenno-funkcjonalnym.

IV DIAGNOZA SYTUACJI PRZESTRZENNEJ I ŚRODOWISKOWEJ GMINY MASZEWO

III.1 Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

Na terenie gminy Maszewo obowiązuje dokument **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego**, który został uchwalony Uchwałą Nr XXVIII/171/2013 Rady Miejskiej w Maszewie dnia 7 maja 2013 r.

Mapa 2 Obszary objęte planowaniem przestrzennym

Źródło: <https://maszewo.e-mapa.net/>, (dostęp: 17.11.2021 r.)

Na terenie gminy obowiązuje 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które obejmują swym zasięgiem 14,3623 ha, co stanowi mniej niż 0,1% (0,68‰) powierzchni gminy. W 2020 r. wydano 136 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego, 11 decyzji celu

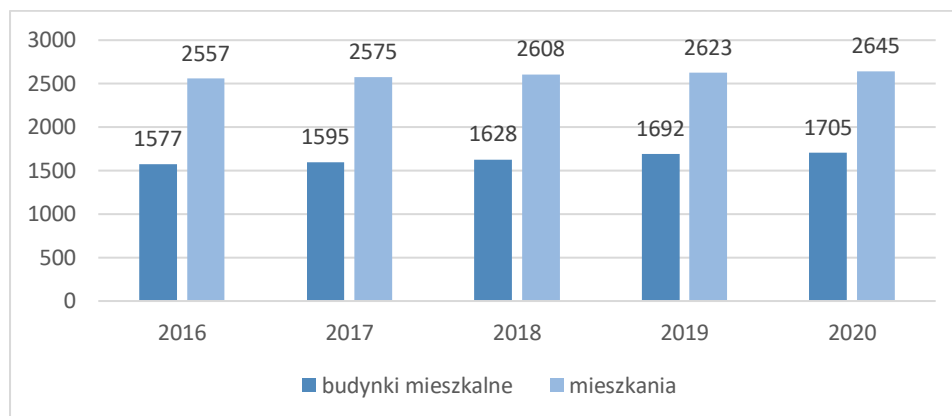
publicznego, 10 postanowień w sprawie podziału nieruchomości oraz 1 203 zaświadczenia w sprawie udzielenia informacji o działkach.

III.2 Infrastruktura techniczna

III.2.1 Mienie komunalne i gospodarka mieszkaniowa

Na terenie gminy Maszewo w 2020 r. znajdowało się 1 705 budynków mieszkalnych i 2 645 nieruchomości (mieszkań). W przeciągu 5 lat przybyło 128 budynków mieszkalnych, co świadczy **o rozwijającym się potencjale rozwojowym gminy pod względem zamieszkania**. Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w gminie wynosiła 81,3 m², a przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę wynosiła 24,5 m².

Wykres 19 Liczba budynków mieszkalnych i mieszkań na terenie gminy Maszewo w latach 2016-2020

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne w 2020 r. 98,09% mieszkań przyłączonych było do wodociągu, 94,66% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 90,66% mieszkań posiada łazienkę, 72,21% ludności korzysta z centralnego ogrzewania, a 31,99% z gazu sieciowego.

Z kolei w zasobach gminnych znajduje się 69 budynków mieszkalnych, a liczba lokali komunalnych wynosi 163. 123 budynki zlokalizowane są na terenie miasta Maszewo, pozostałe na terenie poszczególnych sołectw. Łączna powierzchnia mieszkań komunalnych wynosi 6 720,06 m². Gmina Maszewo dysponuje 64 lokalami użytkowymi, w tym pomieszczeniami gospodarczymi, garażami, banerami itp. Na terenie gminy znajdują się również 23 lokale socjalne.

Tabela 19 Zasoby mieszkaniowe gminy Maszewo w 2020 r.

STAN ILOŚCIOWY	MIASTO	WIEŚ	RAZEM
Liczba budynków	49	20	69
Lokale komunalne	123	40	163
Lokale użytkowe (tj. pomieszczenia gospodarcze, garaże, banery, grunty, lokale użytkowe)	59	5	64
Lokale socjalne	21	2	23
Powierzania mieszkań komunalnych	4 884,96 m ²	1 835,10 m ²	6 720,06 m²

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za rok 2020, s. 185.

W 2019 r. przystąpiono do prac zmieniających sposób użytkowania budynku po byłej szwalni na cele mieszkaniowe. Rada Miejska uchwałą Nr XXV/169/2020 z dnia 22 grudnia 2020 r. uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Maszewo dla terenu położonego w obrębie ewidencyjnym Maszewo 2. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2021 r. poz. 318).

III.2.2 Infrastruktura drogowa

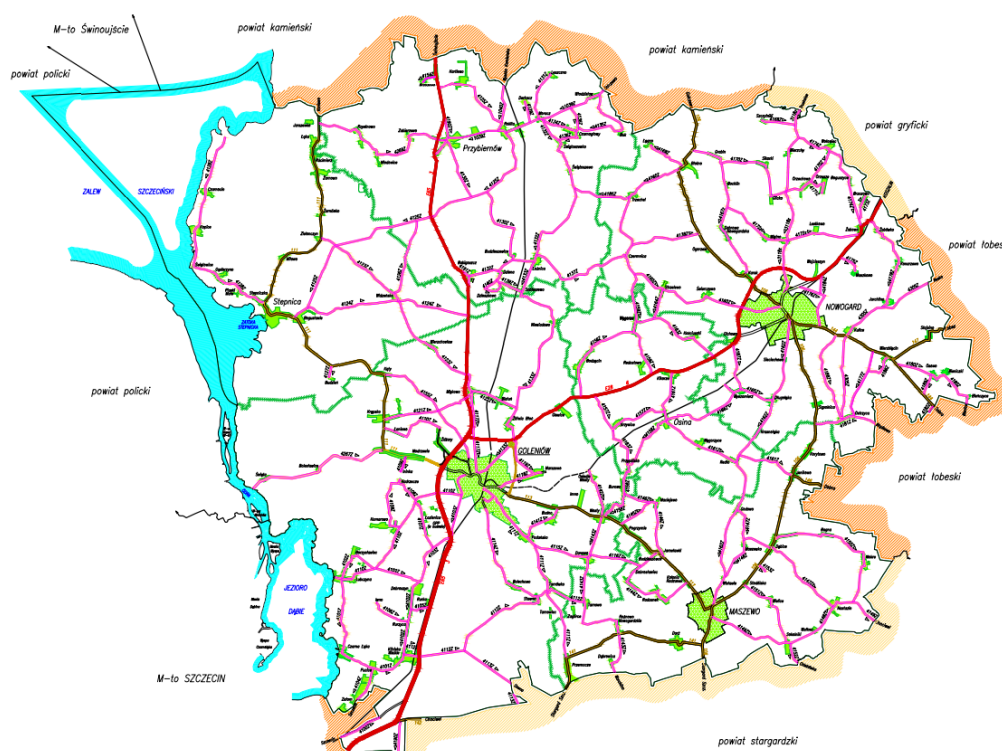
Na terenie gminy Maszewo funkcjonuje rozwinięta sieć dróg komunikacyjnych, w tym wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Przez teren gminy przebiegają 2 drogi wojewódzkie klasy "G": nr 106 (Pyrzyce – Nowogard) i nr 113 (Maszewo-Goleniów) oraz 2 klasy "Z" o numerach 141 i 145. Łączna ich długość to 45 km. Wszystkie te drogi posiadają nawierzchnię bitumiczną, szerokość jezdni wynosi 5,0 - 6,0 m. System dróg uzupełnia 18 dróg powiatowych o łącznej dł. 90 km oraz drogi gminne o łącznej dł. 22,07 km, z czego 8,96 km to drogi twarde a 13,11 km - gruntowe. Stan dróg określa się jako dobry.

Tabela 20 Rodzaj nawierzchni dróg gminnych w Maszewie

Rodzaj nawierzchni dróg gminnych	Długość [km]
Tłuczniowa	1,2
bitumiczna	4,28
Brukowa	3,33
Betonowa	0,20
Gruntowa	13,11

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Maszewie

Mapa 3 Wykaz dróg w powiecie goleniowskim

Źródło: <https://www.powiat-goleniowski.pl/material,mapa-drog-powiatowych,6450.html> (dostęp: 10.09.2021 r.)

Corocznie gmina przeprowadza remonty częściowe dróg i ulic o nawierzchni bitumicznej oraz utrzymywana ich w tzw. przejezdności. Na pozostałych odcinkach dróg o nawierzchni gruntowej przeprowadzane są modernizacje i remonty, uzupełnienie ubytków kruszywem naturalnym.

Komunikacja międzygminna realizowana jest poprzez zapewnienie linii autobusowych PKS oraz prywatnych przewoźników. Obecnie gmina Maszewo posiada 8 linii autobusowych. Na terenie gminy nie funkcjonują linie kolejowe, brak również ścieżek rowerowych.

III.2.3 Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Na terenie gminy Maszewo gospodarką wodno-kanalizacyjną zajmuje się Zakład Komunalny w Maszewie. Zakład Komunalny realizuje zadania z zakresu:

- prowadzenia usług komunalnych w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzanie ścieków,
- wywozu nieczystości stałych i płynnych,
- administrowania lokalami mieszkalnymi i użytkowymi w zasobach,
- świadczenia usług z zakresu utrzymywania czystości i zimowego utrzymania dróg,
- prowadzenia selektywnej zbiórki śmieci,
- remontu budynków mieszkalnych, lokali użytkowych i innych nieruchomości, stanowiących własność komunalną (szkół, przedszkoli, świetlic, przystanków, dróg gminnych, cmentarzy).

W ramach prowadzenia usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, Zakład Komunalny obsługuje dwa ujęcia wody usytuowane w: Maszewie i w Sokolnikach. Ujęcie w Maszewie zaopatruje w wodę miasto Maszewo, Kolonię Maszewo i w części Wisławie, tj. ok. 3 300 kontrahentów. Ujęcie w Sokolnikach zaopatruje w wodę miejscowości: Sokolniki, Wałkno, Nastazin i Mokre, tj. ok. 720 kontrahentów. Długość czynnej sieci wodociągowej SUW Maszewo wynosi 18,3 km, a długość czynnej sieci wodociągowej SUW Sokolniki – 13,5 km.

Zakład Komunalny obsługuje również oczyszczalnię ścieków i połączoną z nią sieć kanalizacji sanitarnej w Maszewie i w części m. Wisławie, o długości 14,7 km. Zakład obsługuje 6 przepompowni ścieków sieciowych w miejscowościach: Bęcno, Dębice (przy Szkole Podstawowej, za blokami Spółdzielni Mieszkaniowej, w miejscu dawnej oczyszczalni), Bielice i Darż, Jest to ok. 1 160 kontrahentów podłączonych do kanalizacji.

Eksplloatowane obiekty typu hydrofornie, oczyszczalnie są wyposażone w urządzenia nadzorowane przez Urząd Dozoru Technicznego, który wykonuje przeglądy i badania urządzeń ciśnieniowych i wydaje decyzje zezwalające na użytkowanie. Na terenie Oczyszczalni Ścieków Zakład posiada stację transformatorową zasilającą PSZOK i Oczyszczalnię, zgodnie z obowiązującymi przepisami wykonywane są comiesięczne przeglądy i ewentualne remonty. We wszystkich eksploatowanych obiektach dokonywane są coroczne badania skuteczności zerowania instalacji i urządzeń elektrycznych.

W analizowanych latach 2016-2020 nie odnotowano zwiększenia długości sieci kanalizacyjnej, a sieć wodociągowa zwiększyła się zaledwie o 0,1 km. Bieżące remonty sieci wodno-kanalizacyjnej przyczyniły się do mniejszej ilości odnotowanych awarii, co zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 21 Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w gminie Maszewo w latach 2016-2020

Lata		Długość sieci wodociągowej [km]	AWARIE (ilość)	Ilość dostarczanej wody [dam ³]	Długość sieci kanalizacyjnej [km]	Awarie (ilość)	Ilość odprowadzanych ścieków [dam ³]
2016	Ogółem	31,7	12	141,1	34,1	6	113,9
	Miasto	18,2	8	116,7	14,7	3	96,2
	Wieś	13,5	4	24,4	19,4	3	17,7
2017	Ogółem	31,7	24	136,9	34,1	6	116,6
	Miasto	18,2	11	113,9	14,7	2	96,4
	Wieś	13,5	13	23	19,4	4	20,2
2018	Ogółem	31,8	18	148,7	34,1	8	130,7
	Miasto	18,3	9	125,4	14,7	3	111,9
	Wieś	13,5	9	23,3	19,4	5	18,8

2019	Ogółem	31,8	14	160,2	34,1	10	123,4
	Miasto	18,3	5	135,1	14,7	4	104,9
	Wieś	13,5	9	25,1	13,4	6	18,5
2020	Ogółem	31,8	15	159,1	34,1	6	125,4
	Miasto	18,3	9	134,2	14,7	3	106
	Wieś	13,5	6	24,9	19,4	3	19,4

Źródło: dane z Urzędu Miejskiego w Maszewie

W roku 2021 gmina Maszewo pozyskała kolejne środki finansowe (1,2 mln zł) na poprawę infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej. 900 tys. złotych zostanie przeznaczona na sieć kanalizacyjną i 300 tys. złotych na sieć wodociągową. Gmina będzie mogła je przeznaczyć na inwestycje realizowane w latach 2021- 2024.

Porównując liczbę mieszkańców gminy Maszewo korzystających z instalacji w odniesieniu do ogółu ludności z innymi gminami w powiecie goleniowskim stwierdza się, że pod względem porównywanych sieci gmina Maszewo wypada dobrze. Nie odnotowano mniejszej liczby korzystających z instalacji wodociągowych, wzrosła liczba korzystających w sieci kanalizacyjnej, a także z sieci gazowej.

Tabela 22 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w gminie Maszewo na tle gmin z powiatu goleniowskiego w latach 2016-2020

GMINA		2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika zmian
Goleniów	wodociągi	94,3	94,4	94,5	94,6	94,7	+0,4
	kanalizacja	84,8	85,0	85,2	85,4	85,7	+0,9
	gaz	59,0	59,4	59,8	60,1	61,3	+2,3
Maszewo	wodociągi	89,5	89,5	89,3	89,4	89,5	0
	kanalizacja	50,9	51,0	51,1	51,2	51,3	+0,4
	gaz	27,9	27,6	29,0	30,7	30,5	+2,6
Nowogard	wodociągi	96,1	96,1	96,1	96,1	96,1	0
	kanalizacja	68,5	68,4	68,6	68,5	68,3	-0,2
	gaz	66,7	67,3	67,3	67,1	58,2	-8,5
Osina	wodociągi	95,4	95,4	95,4	95,5	95,4	0
	kanalizacja	56,6	56,6	56,6	56,8	56,7	+0,1
	gaz	60,8	61,4	62,7	63,8	65,1	+4,3
Przybiernów	wodociągi	80,7	80,7	80,5	80,6	80,7	0
	kanalizacja	31,5	31,5	31,5	31,6	31,6	+0,1
	gaz	19,6	20,4	19,5	21,1	21,8	+2,2
Stepnica	wodociągi	98,1	98,1	98,1	98,1	98,1	0
	kanalizacja	96,5	96,6	96,4	96,4	96,4	-0,1
	gaz	54,6	54,8	56,8	58,4	65,3	+10,7

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

III.3 Ochrona środowiska

III.3.1 Jakość powietrza

Realizacja polityki środowiskowej wynika z *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Maszewo na lata 2020-2023 z uwzględnieniem perspektywy do 2027 r.*, który został przyjęty Uchwałą nr XXV/174/2020 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 22 grudnia 2020 r. Dokument stanowi podstawę systemu zarządzania środowiskiem na terenie gminy.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. O inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1070), Państwowy Monitoring Środowiska stanowi systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w otaczającym powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. Pomiarom podlegają następujące substancje szkodliwe dla człowieka: dwutlenek siarki SO₂, dwutlenek azotu NO₂, tlenek węgla CO, benzen C₆H₆, ozon O₃, pył PM 10, pył PM 2,5, ołów Pb w PM 10, arsen As w PM 10, kadm Cd w PM 10, nikiel Ni w PM 10, benzo(a)piren B(a)P w PM 10. Polski indeks jakości powietrza stanowi informację o ocenie jakości powietrza wraz z dopuszczalnymi normami.

Tabela 23 Polski indeks jakości powietrza

Polski indeks jakości powietrza	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]	PM _{2,5} [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	C ₆ H ₆ [µg/m ³]
Bardzo dobry	0-50	0-40	0-2000	0-20	0-12	0-24	0-5
Dobry	50-100	40-100	2000-6000	20-60	12-36	24-70	5-10
Umiarkowany	100-200	100-150	6000-10000	60-100	36-60	70-120	10-15
Dostateczny	201-350	150-200	10 000-14 000	100-140	60-84	120-160	15-20
Zły	351-500	200-400	14 000-20 000	140-200	84-120	160-240	20-50
Bardzo zły	>500	>400	>20 000	>200	>120	>240	>50

Źródło: Strona internetowa Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, <https://powietrze.gios.gov.pl/>, (dostęp: 10.08.2021 r.)

W rocznej ocenie jakości powietrza za rok 2020 z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę zdrowia ludzi, klasę C uzyskała jedynie strefa zachodniopomorska ze względu na zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w pyłe PM₁₀. W przypadku pozostałych zanieczyszczeń wszystkie trzy strefy województwa zostały sklasyfikowane jako A (A1 pod kątem pyłu PM_{2,5} faza II). Ocenę przeprowadzono głównie w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w roku 2020 na stacjach włączonych do sieci Państwowego Monitoringu Środowiska. Jako metody uzupełniające wykorzystano dla wybranych zanieczyszczeń dostępne wyniki modelowania, metody szacowania uwzględniające modelowanie, pomiary wykonywane w innych strefach i województwach oraz informacje o lokalizacji źródeł i wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Tabela 24 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM_{2,5})

Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5}
Strefa zachodniopomorska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

Źródło: Roczna ocena powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020, s. 81.

W średniorocznej ocenie jakości powietrza, wykonanej na podstawie dostępnych informacji dla 2020 r. z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin, w przypadku wszystkich zanieczyszczeń strefa zachodniopomorska uzyskała klasę A. Na uwzględnionym w ocenie stanowisku pomiarowym tła pozamiejskiego, zlokalizowanym w Widuchowej (powiat gryfiński), nie zanotowano wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych/docelowych określonych dla kryterium celu ochrony roślin. Strefa zachodniopomorska została natomiast zaliczona do klasy D2 z uwagi na wyniki obliczeń rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń.

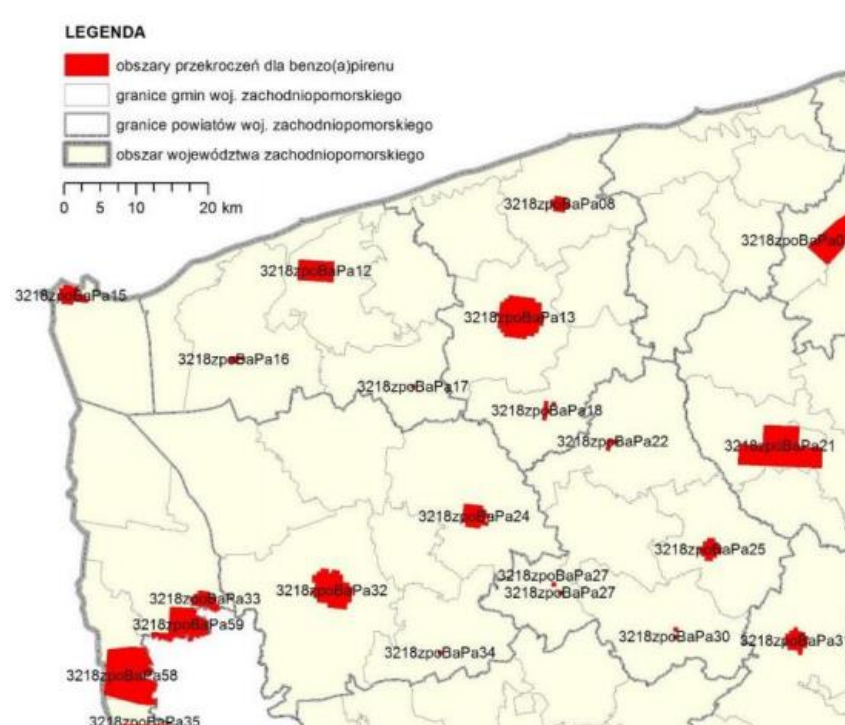
Tabela 25 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C)

Nazwa strefy	Kod strefy	SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa zachodniopomorska	PL3203	A	A	A

Źródło: Roczna ocena powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2020, s. 93.

Dnia 4 czerwca 2020 r. Sejmik Województwa Zachodniopomorskiego przyjął uchwałę nr XVI/206/20 „Program ochrony powietrza wraz z planem działań krótkoterminowych dla strefy zachodniopomorskiej”. Program ochrony powietrza opracowany został w związku z odnotowaniem w 2018 r. przekroczeń standardów jakości powietrza ze względu na ponadnormatywną zawartość pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P na terenie województwa. **Niniejszym Programem objęta została również Gmina Maszewo ze względu na wystąpienie na terenie gminy w 2018 r. obszaru przekroczeń docelowego stężenia rocznego benzo(a)pirenu w powietrzu.** Wyznaczony obszar przekroczeń o powierzchni 0,2676 km² zlokalizowany jest na terenie miasta Maszewo (kod obszaru: 3218zpoBaPa34). Maksymalne stężenie B(a)P w powietrzu na obszarze wyniosło 1,66 ng/m³ (przy dopuszczalnym rocznym stężeniu wynoszącym 1 ng/m³). Na kolejnej mapie przedstawiono wyznaczone w 2018 r. obszary przekroczeń poziomu docelowego dla B(a)P na terenie strefy zachodniopomorskiej.

Mapa 4 Przekroczenia poziomu docelowego dla B(a)P na terenie strefy zachodniopomorskiej

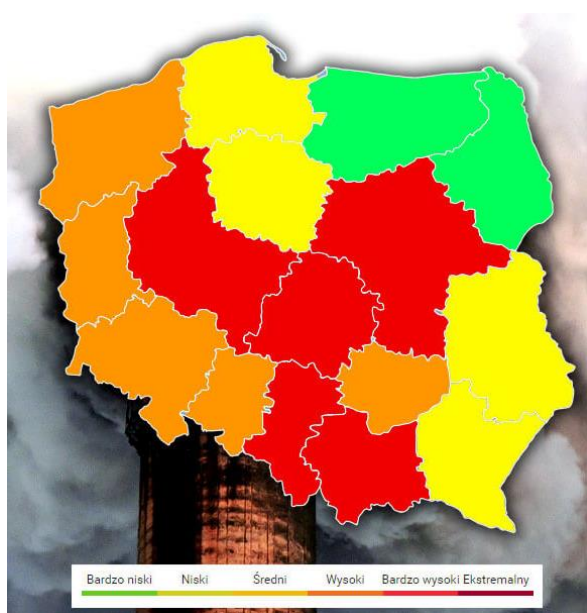

Źródło: Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Maszewo na lata 2020-2023 z uwzględnieniem perspektywy do 2027 r., s. 17.

Stan jakości powietrza w gminie Maszewo można określić jako dobry/bardzo dobry. Żadne z substancji szkodliwych nie przekraczają w ocenie śródrocznej dozwolonych poziomów przekroczeń. Jednak do głównych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w gminie można zaliczyć emisję antropogeniczną (tj. związana z działalnością człowieka) - emisja ze źródeł przemysłowych (tzw. emisja punktowa), emisja z sektora komunalno-bytowego (tzw. emisja niska lub emisja powierzchniowa) oraz emisja ze środków transportu (tzw. emisja liniowa) z tym, że dwa ostatnie źródła emisji są najbardziej uciążliwe na terenie gminy (zwłaszcza emisja niska z sektora komunalnobytowego i emisja ze środków transportu). Stosowanie węgla do ogrzewania mieszkań w znaczny sposób wpływa na wzrost zanieczyszczeń w powietrzu. Taki wzrost jest szczególnie zauważalny w okresach zimowych (w sezonie grzewczym), wtedy mamy dość dużą emisję pyłów oraz związków kancerogennych np. benzo(a)pirenu do powietrza.

SMOG to współczesne zagrożenie jakości powietrza w Polsce, powstające w głównej mierze przez działalność człowieka. Smog to zanieczyszczenia powietrza wielopierścieniowymi węglowodorami aromatycznymi. Powstają podczas niecałkowitego spalania wszystkich węglowodorów z wyjątkiem metanu. Jak wynika z centrum informacji o smogu (SMOGowe.info) województwo zachodniopomorskie należy do strefy średniego zagrożenia jakości powietrza pod względem smogu.

Mapa 5 SMOG w województwie zachodniopomorskim

Źródło: Strona internetowa Smogowe Info, <https://smogowe.info/>, (dostęp: 10.08.2021 r.)

W zakresie ochrony środowiska pod względem jakości powietrza gmina Maszewo realizuje m.in. Program „Czyste powietrze” oraz pilotażowy program „Budynki wielorodzinne – pilotaż”.

III.3.2 Wody podziemne i powierzchniowe

Gmina Maszewo położona jest w obrębie 3 następujących Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd):

- JCWPd nr 2, której łączna powierzchnia wynosi 488,3 km²;
- JCWPd nr 7, której łączna powierzchnia wynosi 2 329,0 km²;
- JCWPd nr 8, której łączna powierzchnia wynosi 2 839,0 km²;

JCWPd obejmują te wody podziemne, które występują w warstwach wodonośnych o porowatości i przepuszczalności, umożliwiających pobór znaczący w zaopatrzeniu ludności w wodę lub przepływ o natężeniu znaczącym dla kształtowania pożądanego stanu wód powierzchniowych i ekosystemów lądowych.

Na obszarze gminy Maszewo znajduje się część głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 123 Zbiornik międzymorenowy Stargard – Goleniów. łączna powierzchnia GZWP wynosi 378,0 km². W poziomie wodonośnym GZWP nr 123 dominuje współczynnik filtracji w zakresie 24,0–48,0 m/d. Wodoprzewodność zawiera się w przedziale 50–1 000 m²/d. Rzędne zwierciadła wody w granicach zbiornika kształtują się na poziomie od ok. 5 m n.p.m. w części północno-zachodniej w rejonie Goleniowa, do 45 m n.p.m. na zachodzie, w okolicach miejscowości Łęczyca. Ogólnie przepływ wód podziemnych odbywa się w kierunku zachodnim ku dolinie rzeki Ina, a dalej w kierunku jeziora Dąbie i Zalewu Szczecińskiego.

Na podstawie wyników badań modelowych oraz przeprowadzonych obliczeń na obszarze GZWP nr 123 wydzielono cztery klasy podatności na zanieczyszczenia. Obszar doliny Iny, gdzie izolacja jest najmniejsza, a czas dopływu wód nie przekracza 5 lat (bardzo podatny). Na obszarze wysoczyzny, w sąsiedztwie doliny oraz na obszarze wysoczyzny na północ od Goleniowa – czas przesączania 5–25 lat (podatny). Pozostałe fragmenty zbiornika, w których izolacja poziomu wodonośnego jest największa (miejscami przekracza 50 m), charakteryzują czasy pionowego przepływu do poziomu wodonośnego GZWP przekraczające 25 lat (miejscami nawet powyżej 100 lat). Są to obszary średnio i mało oraz bardzo mało podatne na zanieczyszczenia. Proponowany obszar ochronny GZWP ma powierzchnię ok. 153 km², co stanowi 40% powierzchni całego zbiornika².

Zgodnie z danymi PGW Wody Polskie Gmina Maszewo położona jest w obrębie 15 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), w tym na obszarze 14 JCWP rzecznych oraz 1 JCWP jeziornej (jez. Lechickie).

Gmina Maszewo jest odwadniana przez szereg małych i średnich cieków biorących początek w obrębie gminy. Odpływ wód odbywa się w różnych kierunkach, generalnie na północ i na południe. Związane to jest z przebiegiem działów wodnych. Główny wododział rozdzielający zlewnię rzeki Odry (podzlewnia Iny) od zlewni rzek Przymorza (podzlewnia Gowienicy i Regi) przebiega równoleżnikowo przez cały obszar od okolic Mokrego na wschodzie, powyżej Bielicy, poniżej miasta Maszewo, wsi Radzanek i dalej na zachód do Dobrosławca. W części północnej pomiędzy Maszewem i Dębicami przebiega dział wodny niższego rzędu rozdzielający zlewnię Gowienicy od zlewni Regi. Charakterystyczną cechą są rzeki płynące w jednej dolinie, lecz w różnych kierunkach (np. Sępólna-Kania, Bukowina-Sokoła). Do zlewni Odry (podzlewnia Iny) należą rzeczki: Wiśetka (długość na terenie gminy około 4 km), Małka (dł. 5 km), Biały Potok (dł. 6 km) dopływ Krąpieli, Sokoła (dł. 7 km) dopływ Krąpieli oraz Kania (dł. 4 km) dopływ Krąpieli. Do zlewni Przymorza (zlewnia Regi) należą: Sępólna (dług. w gminie około 9 km), Bukowina (dł. 11 km) dopływ Sępólnej. Do zlewni Przymorza należą również dopływy Gowienicy uchodzącej do Zalewu Szczecińskiego. Są to Stepnica (14 km długość w gminie) oraz Leśnica (dł. 4 km) dopływ Stepnicy oraz odcinek źródłowy Gowienicy (dł. 1,5 km). Największymi rzekami Gminy Maszewo (długość, szerokość koryta, przepływ) są Stepnica wypływająca ze źródeł pod Maszewem, przepływająca przez jeziora (stawy) Maszewa oraz jezioro Budzieszowice i Lechickie oraz rzeka Sępólna wypływająca z torfowisk wsi Bagna i Mokre.

Wody stojące reprezentowane przez jeziora, stawy i zalewy zajmują niewielką powierzchnię (0,2% powierzchni ogólnej gminy), poza 4 zbiornikami, wszystkie posiadają powierzchnię poniżej 10 ha.

² Program Ochrony Środowiska dla Gminy Maszewo na lata 2020-2023 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2027, s. 30.

Do największych na terenie gminy należą jeziora usytuowane w przegłębieniach rynien polodowcowych, są to więc charakterystyczne jeziora rynnowe, o wydłużonych kształtach i wysokich brzegach. Są to następujące zbiorniki: Jezioro Lechickie o pow. 66 ha, Jezioro Budzieszowskie o pow. 16 ha, Jezioro Długie o pow. 13,5 ha oraz Jezioro Maszewskie o pow. 12,5 ha³. Na obszarze gminy Maszewo wyznaczono obszar szczególnego zagrożenia powodzią, który zgodnie z ustawą Prawo wodne stanowi teren, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wysokie (1% i 10%). Są to niewielkie tereny zlokalizowane w północno-zachodniej części gminy, wzdłuż rzeki Gowienica.

III.3.3 Utylizacja wyrobów zawierających azbest

Zgodnie z Bazą Azbestową (dostęp na dzień 01.09.2020 r.) na terenie Gminy Maszewo zinwentaryzowano 2 514,420 Mg wyrobów zawierających azbest (głównie pod postacią falistych płyt azbestowo-cementowych stosowanych jako pokrycia dachowe). Natomiast ilość wyrobów usuniętych i unieszkodliwionych wynosi 645,650 Mg, co oznacza, iż do usunięcia i unieszkodliwienia na terenie gminy pozostało 1 868,770 Mg wyrobów azbestowych.

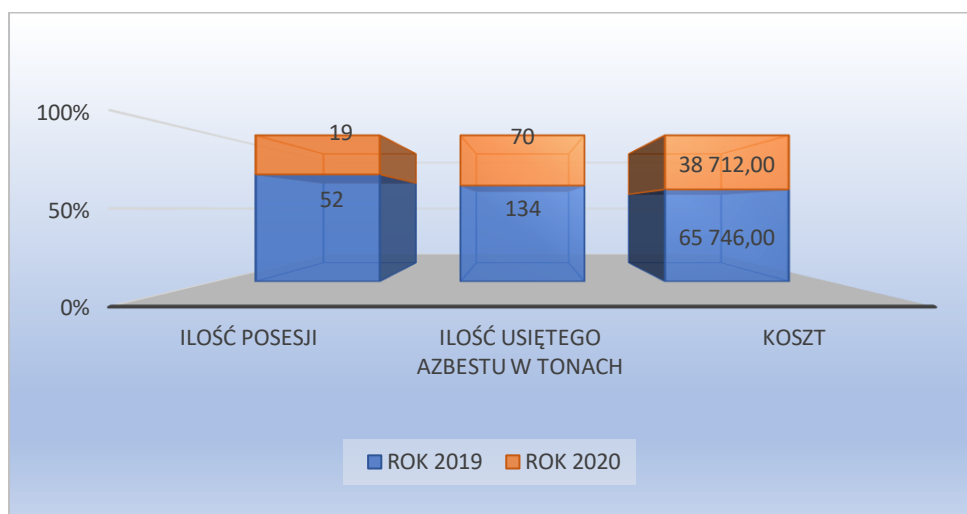
W 2020 r. łącznie z 19 posesji z terenu gminy zostało zabranych ok. 70 ton wyrobów zawierających azbest. Wartość zadania to kwota 38 712,24 zł brutto, która w całości została sfinansowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Usługę usunięcia wyrobów zawierających azbest z obiektów budowlanych oraz nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy Maszewo wykonała firma „EKO24” Barbara Plewko z Dębna. Azbest zebrany i zutylizowany według sołectw przedstawia poniższy wykaz:

1. Bagna 4,16 MG
2. Bielice 7,83 Mg
3. Budzieszowce 6,42 Mg
4. Darż 13,48 Mg
5. Dąbrowica 0
6. Dębice 11,36 Mg
7. Dobrosławiec 22,2 Mg
8. Godowo 2,11 Mg
9. Jarosławki 0
10. Jenikowo 2,68 Mg
11. Korytowo 31,64 Mg
12. Maciejewo 0

³ Program Ochrony Środowiska dla Gminy Maszewo na lata 2020-2023 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2027, s. 27-28.

13. Maszewko 0,81 Mg
14. Mieszkowo 4,65 Mg
15. Mokre 3,64 Mg
16. Nastazin 0
17. Pogrzynie 23,26 Mg
18. Przemocze 28,56 Mg
19. Radzanek 3,04 Mg
20. Rożnowo Nowogardzkie 9,2 Mg
21. Sokolniki 4,48 Mg
22. Tarnowo 0
23. Wiśławie 14,66 Mg
24. Zagórcze 0
25. Miasto Maszewo 38,47 Mg

Wykres 20 Usuwanie azbestu w latach 2019-2020 z terenu gminy Maszewo

Źródło: Raport o stanie Gminy Maszewo za rok 2020, s. 187.

III.3.4 Gospodarka odpadami

W celu realizacji zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego, obejmujących w szczególności zadania utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, składowisk odpadów i unieszkodliwienia odpadów komunalnych gmina Maszewo zrzeszyła się w **Celowym Związku Gmin R-XXI**. Związek zrealizował inwestycję polegającą na budowie Regionalnego Zakładu Gospodarowania Odpadami (RZGO) w miejscowości Śląsino, gmina Nowogard. Zadaniem RZGO jest odbiór, przetworzenie/odzysk i unieszkodliwienie dowożonych odpadów komunalnych z terenu gmin zrzeszonych w CZG R-XXI w tym przede wszystkim:

- mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych,
- przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów,
- składanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów.

Celowy Związek Gmin R-XXI prowadzi instalację przetwarzania odpadów komunalnych dla 29 gmin województwa zachodniopomorskiego. Misją CZG R-XXI jest ochrona środowiska poprzez zagospodarowanie odpadów komunalnych w sposób racjonalny, optymalny i zgodny z prawem.

W 2020 r. z obszaru gminy Maszewo odebrano 2 597,66 t odpadów komunalnych. Zdecydowanie największy udział w łącznej masie odebranych odpadów komunalnych posiadały niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 1 426,58 t, co stanowi 54,92%. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane dotyczące ilości odebranych odpadów komunalnych z obszaru gminy Maszewo w analizowanych latach 2016-2020. Z danych wynika, że wzrosła ilość odebranych odpadów ogółem. Jednakże odnotowano także wzrost odpadów zebranych selektywnie, w tym najwięcej odpadów z tworzyw sztucznych (+343,5 t), szkła (+65,46 t) i odpadów biodegradowalnych (+71,3 t).

Tabela 26 Odpady komunalne w gminie Maszewo w latach 2016-2020

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020
Odpady zebrane w ciągu roku [t]	2 498,54	2 391,10	2 458,86	2 597,66
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku [t]	1 442,74	1 465,46	1 475,90	1 426,58
Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku ogółem na 1 mieszkańca [kg]	163,5	166,9	168,2	162,8
Odpady zebrane selektywnie w ciągu roku – ogółem [t]	1 055,80	925,64	982,96	1 171,08
Wyszczególnienie niektórych odpadów zebranych selektywnie				
- papier i tektura	0,00	21,26	24,14	34,76
- szkło	134,02	163,18	154,06	199,48
- tworzywa sztuczne	0,00	291,48	321,82	343,50
- wielkogabarytowe	76,48	69,28	81,26	123,14
- biodegradowalne	382,82	379,10	399,42	454,12

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Porównując wskaźnik odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów w poszczególnych gminach w powiecie goleniowskim stwierdza się, że w gminie Maszewo odnotowano w analizowanych latach 2016-2020 najmniejszy wzrost tego wskaźnika, jednakże **ilość odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów w gminie Maszewo jest najwyższy w porównaniu z innymi gminami.**

Tabela 27 Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w gminach w powiecie goleniowskim w latach 2016-2020 [%]

GMINA	2017	2018	2019	2020	Dynamika zmian
Goleniów	5,5	10,3	12,9	24,5	+19
Maszewo	42,3	38,7	40,0	45,1	+2,8
Nowogard	18,6	19,2	21,4	26,7	+8,1
Osina	17,6	15,3	16,5	25,8	+8,2
Przybiernów	24,2	22,9	26,7	32,2	+8
Stepnica	11,0	10,2	13,4	37,6	+26,6

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

III.3.5 Odnawialne źródła energii

Zasoby energii wiatrowej

Lokalizacja elektrowni wiatrowych głównie zależy od dwóch czynników tj. od zasobu energii wiatru oraz od uwarunkowań przyrodniczo-przestrzennych. Ogólnie przyjmuje się, że strefy I-III charakteryzują się korzystnymi warunkami dla rozwoju energetyki wiatrowej.

Mapa 6 Strefy energii wiatru w Polsce

Źródło: Strona internetowa Powiślańskiej Regionalnej Agencji Zarządzania Energią,

<http://www.praze.pl/?a=static&l=pl&id=25>, (dostęp: 21.08.2021 r.)

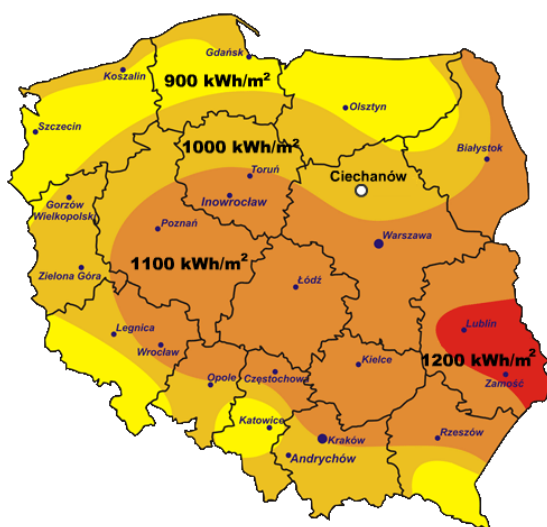
Do uzyskania realnych wielkości energii użytecznej dla pojedynczych elektrowni wymagane jest występowanie wiatrów o stałym natężeniu i prędkościach powyżej 4m/s. Ponadto przyjmuje się, że wielkość progowa opłacalności wykorzystania energii wiatru na wysokości 30m nad powierzchnią gruntu powinna wynosić 1000 kWh/m²/rok (średnia suma energii wiatru na powierzchnię 1 m²). W Polsce wynosi ona 1000 -1500 kWh/rok.

Gmina Maszewo położona jest w rejonie korzystnych warunków dla rozwoju energetyki wiatrowej, jednakże z uwagi na zapisy Ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. 2021, poz. 724) istnieją pewne ograniczenia w zakresie jej rozwoju.

Zasoby energii słonecznej

Polska charakteryzuje się dość dobrymi warunkami do wykorzystania energii promieniowania słonecznego przy dostosowaniu typu systemów i właściwości urządzeń wykorzystujących tę energię do charakteru, struktury i rozkładu w czasie promieniowania słonecznego.

Mapa 7 Mapa uśrednienia Polski

Źródło: Strona internetowa: <https://ciechanow.pomiaryinfo.pl/?pwtr=naslonecznienie&pwtid=16506&infrm=1>,
(dostęp: 21.08.2021 r.)

Najkorzystniejszą formą wykorzystywania energii z OZE pod względem oddziaływania środowiskowego są instalacje domowe (mikroinstalacje) takie jak: kolektory słoneczne, panele słoneczne (fotowoltaika) oraz pompy ciepła. Tak zwana energetyka rozproszona (lokalna) stanowi filar gospodarki niskoemisyjnej. Pozwala uniezależnić się od systemowego dostarczania energii elektrycznej oraz zwiększyć efektywność energetyczną poprzez ograniczenie strat przesyłowych. Ze względu na możliwość wykorzystania OZE w budynkach mieszkalnych podstawowymi źródłami energii są: energia słoneczna (kolektory i panele słoneczne) oraz geotermalna (tzw. „płytki geotermia” - pompy ciepła). Zgodnie z danymi Regionalnego Biura Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego łączna moc mikroinstalacji elektrycznych OZE (o mocy do 50 kW) tj. paneli fotowoltaicznych na terenie Gminy Maszewo wynosi 286,12 kW (stan na dzień 31.12.2019 r.).

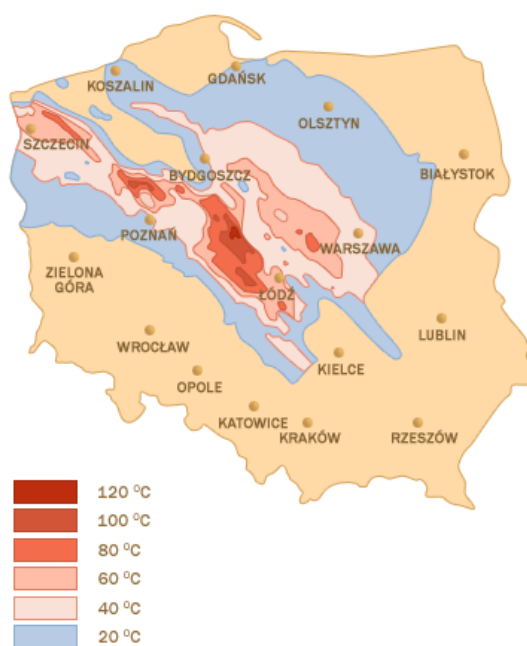
Na terenie Gminy Maszewo nie ma zlokalizowanych koncesjonowanych źródeł wytwórczych energii elektrycznej z OZE (tj. instalacji OZE o dużych mocach). Jednak na terenie gminy w najbliższej przyszłości możliwe jest powstawanie instalacji wielkopowierzchniowych elektrowni słonecznych, gdyż dla inwestycji takich zostały wydane decyzje środowiskowe oraz decyzje o warunkach zabudowy. W 2020 r. wydano 20 decyzji na budowę farm fotowoltaicznych.

Z danych uzyskanych z Urzędu Miejskiego wynika, że udział fotowoltaiki na terenie miasta Maszewo wynosi 1,8%. Nie odnotowuje się instalacji fotowoltaicznych na budynkach gminnych użyteczności publicznej, poza instalacją solarną zamontowaną na obiekcie Hali Sportowej w Maszewie. Brak jest pełnej bazy danych o instalacjach fotowoltaicznych na prywatnych posesjach.

Zasoby energii geotermalnej

Złożem energii geotermalnej nazywa się naturalne nagromadzenie ciepła (w skałach, wodach podziemnych, w postaci pary) na głębokościach umożliwiającą opłacalną ekonomicznie eksploatację energii cieplnej. W ostatnich latach w Polsce badania nad dokumentacją złóż energii geotermalnej uległy intensyfikacji. Polski Instytut Geologiczny opracował mapę strumienia ciepłego Polski. Obszary podwyższonych wartości strumienia, oznaczone na mapie poniżej kolorem czerwonym, posiadają największe perspektywy dla pozyskiwania energii geotermalnej. Opierając się na tych badaniach określono, że możliwość wykorzystania energii wnętrza Ziemi istnieje na ponad 60% powierzchni naszego kraju.

Mapa 8 Mapa strumienia ciepłego w Polsce

Źródło: Strona internetowa: <http://www.praze.pl/?a=static&l=pl&id=27>, (dostęp: 21.08.2021 r.)

W województwie zachodniopomorskim zasoby dyspozycyjne energii geotermalnej, najbardziej perspektywiczne do wykorzystania na cele ciepłownicze, są skupione w okolicach Stargardu, Dobrzan i Chociwla. W tym rejonie jednostkowe zasoby dyspozycyjne przyjmują wartości ponad 35 MJ/m². Zasoby wód geotermalnych znajdują się w północnej części Niecki Szczecińskiej, w pasie przebiegającym z kierunku ESE na WNW od Chociwla przez Goleniów, Szczecin i Police do Lubieszyna. Gmina Maszewo posiada korzystne warunki do wykorzystania energii geotermalnej.

Zasoby energii z biomasy i biogazu

Biomasa to substancje pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, które ulegają biodegradacji, pochodzące z produktów, odpadów i pozostałości z produkcji rolnej oraz leśnej, a także przemysłu przetwarzającego ich produkty, a także inne części odpadów, które ulegają biodegradacji. Energję z biomasy można uzyskać w wyniku procesów spalania, gazyfikacji, pirolizy, fermentacji alkoholowej czy metanowej oraz wykorzystania olejów roślinnych w produkcji biokomponentów do paliw.

Gmina Maszewo to gmina o charakterze rolniczym, stąd na jej terenie istnieje potencjał dla rozwoju produkcji energii z biomasy z produkcji rolniczej. W chwili obecnej na terenie gminy nie funkcjonują żadne zakłady zajmujące się produkcją czy wykorzystywaniem energii z biomasy.

III.3.6 Zasoby przyrodnicze

Powierzchnia lasów na terenie Gminy Maszewo wynosi 3 689,85 ha. Stopień lesistości gminy wynosi 17,5 %. Jest to wartość znacznie niższa niż średnia dla województwa zachodniopomorskiego (35,7 %) oraz powiatu goleniowskiego (37,1 %). W strukturze własnościowej lasów na terenie gminy dominują lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych – 3 148,76 ha (co stanowi 85,3 %). Gmina Maszewo położona jest na terenie Nadleśnictw Nowogard, Kliniska oraz Dobrzany.

Istotną rolę w kontekście ochrony, kształtowania oraz wzrostu zasobów przyrodniczych, szczególnie na obszarach zurbanizowanych, pełni zieleń urządzona, która powinna być właściwie zaplanowana i pielęgnowana. Zgodnie z danymi GUS (stan na 31.12.2019 r.) powierzchnia terenów zieleni urządzonej na obszarze Gminy Maszewo wynosi 14,91 ha.

Tabela 28 Powierzchnia terenów zieleni urządzonej na obszarze gminy Maszewo

Rodzaj	Powierzchnia [ha]
Parki spacerowo-wypoczynkowe	10,00
Zieleń uliczna	2,10
Zieleńce	2,10
Tereny zieleni osiedlowej	0,71
Razem	14,91

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Obecnie na terenie gminy Maszewo do elementów objętych ochroną z mocy ustawy o ochronie przyrody zaliczono 3 drzewa pomnikowe:

- Dąb szypułkowy, o obwodzie pnia 5,06 m, wysokości 24 m rosnący w Maszewie, na nieruchomości Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Matki Boskiej Częstochowskiej,
- Dąb szypułkowy, o obwodzie pnia 5,05 m, wysokości 26 m rosnący w Maciejewie przy przystanku autobusowym.
- Dąb szypułkowy, o obwodzie 430 cm, rosnący w obrębie Darż.

W/w uznano za pomniki przyrody uchwałą Nr XXVI/181/01 Rady Miejskiej w Maszewie z dnia 27 sierpnia 2001 r. oraz uchwałą Nr XXVIII/122/04 z dnia 18 września 2004 r. W roku 1956 uznano za pomnik przyrody grupę drzew 7 lip szerokolistnych i 1 dąb szypułkowy pod nazwą "Ośmiu Apostołów i Judasz", który nie został zweryfikowany w 1990 r. i nie znajduje się w rejestrze pomników. W przeprowadzonej w 2001 roku inwentaryzacji przyrodniczej (Biuro Konserwacji Przyrody Szczecin) stwierdzono występowanie roślin i zwierząt podlegającej ochronie gatunkowej. Są to gatunki roślin objętych ochroną w licznie 20 w tym:

- 8 ściśle chronionych roślin naczyniowych,
- z dziko rosnących wyróżniono: kruszczyk szerokolistny, widłak wroniec, widłak goździsty i barwinek pospolity (są to rośliny leśne), grążel żółty i grzybień biały na 3 jeziorach. Z siedlisk antropogenicznych zaliczono cis i bluszcz pospolity,
- 4 ściśle chronione gatunki porostów nadrzewnych,
- 8 gatunków chronionych częściowo: konwalia majowa, kruszyna pospolita, marzanna wonna, bagno zwyczajne, paprotka zwyczajna, porzecza czarna, kalina koralowa, kocanki piaskowe.

W/w podlegają ochronie na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409), gatunki zwierząt objętych ochroną w liczbie:

- 11 gatunków bezkręgowców,
- 169 gatunków kręgowców.

W/w są chronione na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183). Wykaz gatunków zawarty jest w dokumentacji "Waloryzacja Przyrodnicza gminy Maszewo". Do najcenniejszych zwierząt objętych ochroną występujących w gminie należy zaliczyć obecność: ropuchy zielonej, rzekotki, bąka, perkoza rdzawoszyjnego, gągoła, bociana białego i czarnego, bielika, puchacza, błotniaka stawowego i łąkowego, derkacza, zimorodka i wydry.

VI MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY

Spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu regionalnym i krajowym

Na model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy wpływają zarówno uwarunkowania wewnętrzne rozwoju, cele samorządu jak również cele polityki przestrzennej na szczeblu regionalnym i krajowym. W związku z powyższym, opracowując dokument Strategii Rozwoju Gminy Maszewo, podjęto analizę dokumentów strategicznych i planistycznych na szczeblach ponadlokalnych. Uwzględniono wizję rozwoju struktur osadniczych, rozwoju transportu, turystyki, delimitację obszarów chronionych (według PZPW województwa zachodniopomorskiego), dane dotyczące ryzyka wystąpienia powodzią i zagrożeń z tym związanych (według danych Wód Polskich). Elementy przestrzeni planowane na szczeblach wyższych niż gmina stanowią punkt odniesienia do wizji rozwoju struktur przestrzennych w wymiarze lokalnym. Strategia rozwoju gminy ma za zadanie przedstawić model struktury funkcjonalno-przestrzennej w oparciu o priorytety rozwojowe gminy w zachowaniu spójności z priorytetami inwestycyjnymi i rozwojowymi na szczeblach regionalnym i krajowym.

Rozwój struktur osadniczych i infrastruktury komunikacyjnej

Struktura osadnicza gminy ma charakter policentryczny. Miejscowości stanowią zwarte obszary zabudowane. Polityka przestrzenna powinna jasno określać zasady rozwoju zabudowy, a w szczególności ograniczać rozwój zabudowy wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Miasto Maszewo – zlokalizowane w centralnej części gminy, stanowi główny ośrodek, na którym skupiają się obciążenia związane z dostępnością do podstawowych usług i miejsc pracy. Należy zaznaczyć, że obciążenia te mają charakter lokalny, bowiem gmina sąsiaduje z większymi miastami (Goleniów, Stargard) i znajduje się w bliskim sąsiedztwie Szczecina. Promienisty układ głównych dróg dojazdowych do miasta Maszewo stanowią drogi wojewódzkie nr 106 i 113 oraz drogi lokalne. Drogi wojewódzkie wymagają modernizacji. Istotna jest w tym zakresie współpraca samorządów gmin, przez które te drogi przebiegają z Zarządem Dróg Wojewódzkich. Inwestycje drogowe w gminie powinny prowadzić do rozwoju spójnej sieci komunikacyjnej. W celu poprawy dostępności komunikacyjnej istotne jest ponadto rozwijanie transportu zbiorowego poprzez, m.in. lokalizowanie i rozwój węzłów przesiadkowych. Ma to wysokie znaczenie nie tylko dla mieszkańców, lecz także dla rozwoju turystyki. W interesie gminy jest odpowiednie wykorzystanie powiązań funkcjonalnych dzięki istniejącej infrastrukturze.

Harmoniczny rozwój przestrzenny oparty o zrównoważony transport uzupełnia przestrzeń dla mieszkańców. Poza wyznaczonymi strefami rozwoju turystyki wyznacza się strefy zabudowy mieszkaniowej, przemysłowo-składowej, usługowo-produkcyjnej, produkcji rolnej i przetwórstwa rolno-leśnego oraz wielofunkcyjnej. Przez gminę wyznaczono kilka potencjalnych szlaków rowerowych,

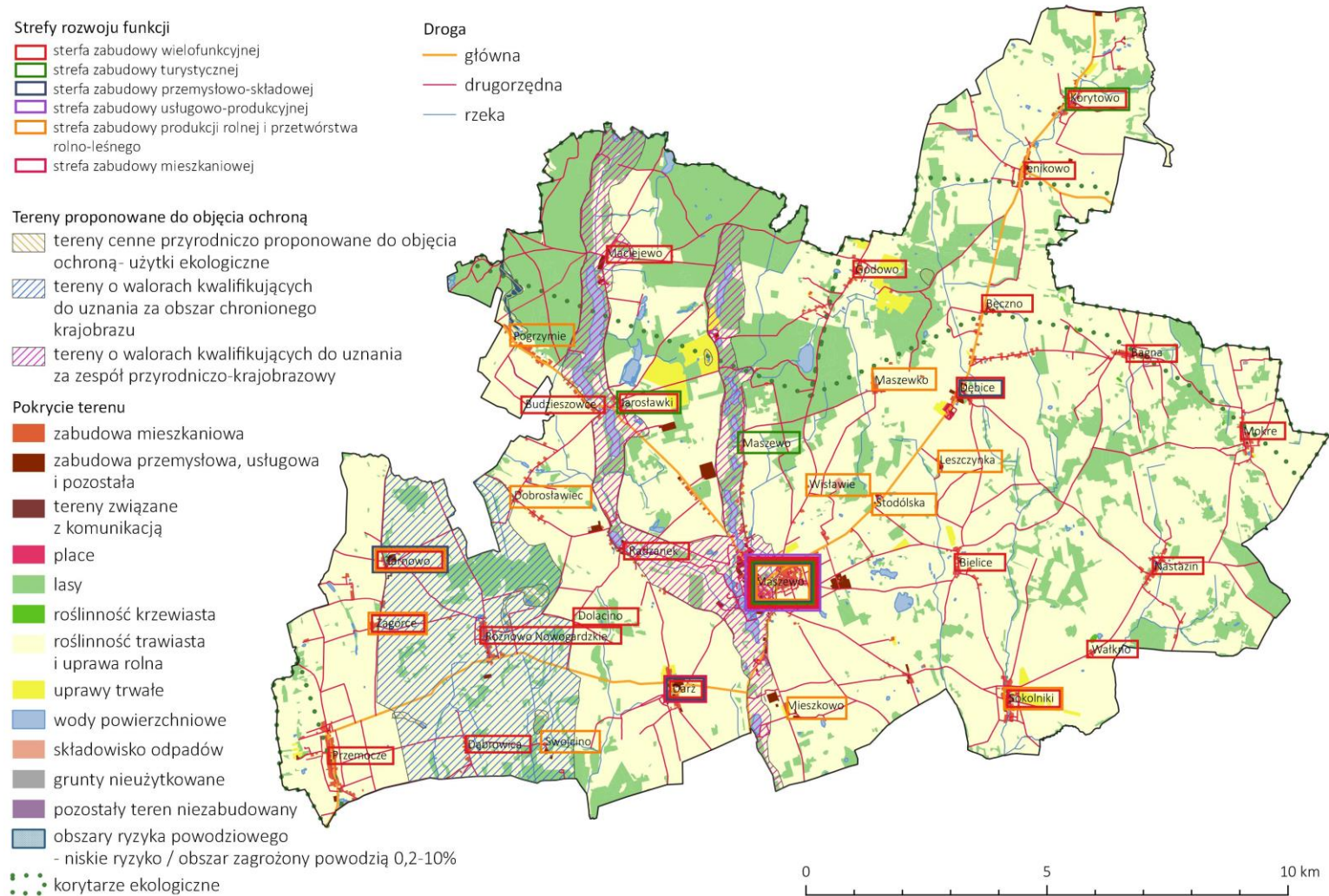
wpisujących się w politykę rozwoju sieci szlaków rowerowych województwa (zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego).

Ochrona środowiska naturalnego i przeciwdziałanie zagrożeniom powodziowym

Na terenie gminy Maszewo nie występują obszary ochrony przyrody. Zarówno w Strategii jak też Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Maszewo proponuje się potencjalne obszary, które mogą uzyskać status terenów chronionych. Do takich zalicza się obszar otaczający Jezioro Lechickie, który ciągnie się przez miasto Maszewo oraz w kierunku północnym od miasta wokół Jeziora Maszewskiego, który kwalifikuje się do nadania mu statusu zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Południowo-zachodnia część gminy kwalifikuje się do uznania za obszar chronionego krajobrazu. Ponadto na mapie wyszczególniono obszary cenne przyrodniczo proponowane do objęcia ochroną. Są to głównie torfowiska, bagna i mokradła.

Na podstawie map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego wyznacza się obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Na terenie gminy Maszewo występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%, 1% i 10%, wyznaczone dla obszaru w miejscowości Pogrzymie. Zagrożenie powodziowe dotyczy głównie terenów niezabudowanych i w większości niezalesionych i obejmuje niewielki skrawek powierzchni miejscowości. Informacje o aktualnych obszarach zagrożenia powodziowego przedstawione są na mapach zagrożenia powodziowego i mapach ryzyka powodziowego podanych do publicznej wiadomości w dniu 22 października 2020 r. poprzez ich umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Klimatu i Środowiska (art. 171, ust. 5 ustawy Prawo wodne). Obszary zagrożone powodzią nie są zainwestowane i nie planuje się na nich inwestycji, co zostało ujęte w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Mapa 9 Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Maszewo

VII USTALENIA I REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ W GMINIE MASZEWO

Polityka przestrzenna gminy skupia się na kilku zasadniczych aspektach związanych z rozwojem przestrzennym funkcji osadniczych i gospodarczych, w tym agroturystyki, komunikacji, eliminacją potencjalnych konfliktów przestrzennych, kontrolą rozwoju zabudowy oraz zapewnieniem ładu przestrzennego. Rekomendacje dla polityki przestrzennej opracowano z zachowaniem spójności z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego i brzmią następująco:

- **Priorytetyzacja działań w zakresie opracowania kompleksowych dokumentów** planistycznych w postaci studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w tym w zakresie zapewnienia spójności z dokumentami na szczeblu regionalnym.
- **Rozwój przetwórstwa rolno (leśno)-spożywczego.**
- **Ochrona i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych**, głównie przez budowę sieci kanalizacji i oczyszczalni ścieków, wyposażanie w indywidualne oczyszczalnie ścieków obiektów poza zasięgiem systemu oczyszczania, wykluczenie inwestycji zagrażających środowisku naturalnemu.
- **Kontrolowany proces rozwoju zabudowy** – opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego począwszy od obszarów cechujących się najintensywniejszymi zmianami użytkowania; rozwój zabudowy w obrębie istniejących siedlisk.
- **Zrównoważone gospodarowanie przestrzenią** – w szczególności w zakresie przeznaczania terenów pod zabudowę mieszkaniową poprzez zapobieganie antropopresji na terenach cennych przyrodniczo.
- **Wielowymiarowy rozwój społeczno-gospodarczy** – oparty na procesach rozwojowych funkcji obszarów o wysokim potencjale.
- **Sprawne planowanie w przestrzeni związane z rozwojem funkcji turystyczno-rekreacyjnych** – logiczne i oparte na konsultacjach społecznych i potrzebach mieszkańców lokalizowanie różnego rodzaju kompleksów usługowych, uwzględnianie potencjalnych konfliktów przestrzennych w procesach planowania.
- **Kierowanie się zasadami ładu przestrzennego w planowaniu przestrzeni** w aspekcie estetycznym, społecznym, gospodarczym, środowiskowym i funkcjonalnym – w szczególności na obszarach o wysokim potencjale rozwoju turystyki, w tym na obszarach o wysokich walorach krajobrazowych.

- **Zapewnienie spójności w planowaniu przestrzennym w układzie wertykalnym:** na poziomie lokalnym ze szczeblem krajowym i regionalnym – uwzględnienie w planowaniu rozwoju przestrzennego inwestycji krajowych i wojewódzkich.
- **Zapewnienie spójności w planowaniu przestrzennym w układzie horyzontalnym:** uwzględnienie i konsultowanie dokumentów planistycznych sąsiednich gmin w celu zapewnienia ciągłości struktur przestrzennych.
- **Budowanie poparcia społecznego w gospodarowaniu przestrzenią** – prowadzenie jawnych i dostępnych dla mieszkańców konsultacji społecznych w zakresie planowania inwestycji, opracowywania dokumentów planistycznych.
- **Uspójnienie zasad dotyczących walorów estetycznych nowych inwestycji**, w tym mieszkaniowych i związana z tym konieczność opracowania planów miejscowych dla obszarów przeznaczanych pod zabudowę.
- **Ukierunkowanie celów polityki przestrzennej na rozwój obszarów atrakcyjnych turystycznie** ze szczególnym uwzględnieniem agroturystyki.
- **Ochrona obszarów o nieprzekształconych lub stosunkowo mało zmienionych walorach przyrodniczych i krajobrazowych**, oraz uwzględnianie pozostałych działań ochronnych w zakresie ochrony krajobrazu,
- **Zachowanie różnorodności biologicznej i rozwój systemu obszarów chronionych** oraz jego integracja z systemami pozaregionalnymi.
- **Ograniczenie przeznaczenia pod zabudowę podlegającą ochronie przed hałasem** terenów narażonych na ponadnormatywne oddziaływanie infrastruktury transportowej.
- **Separowanie terenów zabudowy podlegającej ochronie przed hałasem** od dużych zwartych kompleksów terenów zabudowy produkcyjnej, usługowej lub produkcyjno-usługowej poprzez ustalenie minimalnych odległości między tymi terenami i kompleksami w dokumentach planowania przestrzennego.
- **Zachowywanie pomiędzy jednostkami osadniczymi wolnych od zabudowy i zagospodarowania (z wyłączeniem dróg i sieci uzbrojenia terenu) terenów otwartych lub zalesionych.**
- **Integrowanie transportu** poprzez wyznaczanie w studium gminy oraz budowę gminnych i aglomeracyjnych zintegrowanych węzłów przesiadkowych.
- **Pozostawienie wzdłuż rzek, mniejszych cieków i urządzeń melioracji podstawowych pasów terenów zielonych, wolnych od zabudowy.**
- **Uwzględnienie przebiegu i funkcji korytarzy ekologicznych** o znaczeniu ponadlokalnym w lokalnych dokumentach planistycznych oraz działaniach należących do kompetencji gminy.

- **Uwzględnienie infrastruktury transportu rowerowego** przy planowaniu zintegrowanego systemu transportu.
- **Ograniczenie zabudowy dolin rzecznych** (ochrona brzegów rzek przed zabudową, grodzeniem, osuszaniem i niszczeniem szaty roślinnej) w celu zachowania drożności korytarzy ekologicznych i minimalizowania skutków powodzi.
- **Usprawnianie systemu dróg wojewódzkich**, spójnego przestrzennie z systemem dróg krajowych – współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi.
- **Zwiększenie retencji jeziorowej i korytovej.**
- **Poprawa dostępności komunikacyjnej** ze Szczecinem,
- **Poprawa dostępności komunikacyjnej z ośrodkami subregionalnymi.**
- **Poprawa infrastruktury technicznej.**
- **Ochrona udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.**
- **Utrzymanie ograniczeń zabudowy i zagospodarowania terenu w obszarze powierzchni ograniczających lotnisk i lądowisk.**
- **Uwzględnienie w polityce przestrzennej gmin niezakłóconego funkcjonowania lotniczych urządzeń naziemnych (LUN)**, w tym służących temu celowi powierzchni ograniczających zabudowę (BRA); obowiązek uzgadniania z Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego (ULC) miejscowych planów zagospodarowania oraz studiów dla gmin, w granicach których zlokalizowane są lotniska, znajdują się lotnicze urządzenia na-ziemne lub wyznaczono BRA.
- **Budowa i rozbudowa sieci gazowych.**
- **Wykorzystanie potencjału biogazu rolniczego** dla rozwoju biogazowni rolniczych.

VIII OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI (OSI)

Gmina Maszewo położona jest w obrębie 2 wydzieleni obszarów specjalnych, które zostały wyznaczone w strategicznych i planistycznych dokumentach krajowych. W celu ich identyfikacji przeanalizowane zostały następujące dokumenty:

- 6 strategii szczebla krajowego,
- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego.

Przez obszary specjalne rozumie się:

– OSPT (Obszary Specjalnej Polityki Terytorialnej) – terytoria zawierające wiele jednostek administracyjno-terytorialnych (gmin, powiatów, województw) lub ich części, dla których z uzasadnionych powodów potrzebne jest prowadzenie skoordynowanej i spójnej polityki rozwoju.

- OF (obszary funkcjonalne) – terytoria charakteryzujące się silnymi powiązaniami społeczno-ekonomicznymi o charakterze węzłowym lub sieciowym, które kształtują spójną, trwałą i samopodtrzymującą się strukturę przyrodniczą i (lub) społeczno-gospodarczą.
- OSI (obszary strategicznej interwencji) – terytoria wymagające wsparcia zewnętrznego w celu wzmocnienia wewnętrznego potencjału rozwoju lub zapobiegania negatywnym procesom przyrodniczym i (lub) społeczno-gospodarczym, w tym:
 - OP (obszary problemowe) – terytoria o niekorzystnych cechach i procesach społeczno-ekonomicznych i (lub) przyrodniczych, wymagające interwencji zewnętrznych.
 - OW (obszary wzrostu) – terytoria o charakterze obszarów funkcjonalnych – aktualnie istniejących lub możliwych do wykreowania o szczególnie korzystnych właściwościach przyrodniczych lub społeczno-ekonomicznych dla rozwoju.

W poniższej tabeli zestawiono obszary specjalne, które obejmują gminę Maszewo.

Tabela 29 Obszary specjalne obejmujące gminę Maszewo (opracowanie własne na podstawie dokumentów krajowych i wojewódzkich)

Lp.	Typ obszaru	Nazwa	Nazwa dokumentu		Uwagi
1	OSI	Gminy powolnego tempa rozwoju spowodowanego poziomem zadłużenia	Strategia Zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030	Dokumenty na szczeblu krajowym	-
9	OF	Strefa przygraniczna	Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030	Dokumenty na szczeblu regionalnym	-

Źródło: opracowanie własne

IX ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (Strengths, Weakness, Opportunities, Threats) jest jedną z metod określania rozwoju diagnozowanego obszaru, ponieważ uwypatnia mocne i słabe strony oraz przedstawia szanse i zagrożenia, jakie mogą wystąpić w środowisku lokalnym. **Mocne strony** to atuty diagnozowanego obszaru, **słabe strony** to słabości, bariery i wady analizowanego obszaru. Z kolei **szanse** określają dodatkowe okoliczności pociągające za sobą korzystne zmiany, a **zagrożenia** – okoliczności, które negatywnie wpływają na plan rozwoju gminy. Szczegółowe opracowanie analizy SWOT jest ważnym

etapem procesu planowania strategicznego, ponieważ jest to punkt wyjściowy dla stawianych celów strategicznych oraz podejmowanych w przyszłości działań społecznych.

Tabela 30 Analiza SWOT

Sytuacja społeczna	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
➤ dostęp do placówek oświatowych i kulturalnych, ➤ funkcjonowanie żłobków na terenie gminy, ➤ funkcjonowanie placówek wsparcia dziennego, ➤ zmniejszająca się liczba osób korzystających z pomocy społecznej, ➤ aktywna działalność instytucji sportowych, ➤ funkcjonowanie organizacji społecznych zrzeszających seniorów (Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Maszewie), ➤ aktywna działalność i dobra współpraca samorządu z organizacjami społecznymi, ➤ powołanie Rady Seniorów i dobra współpraca Rady z Burmistrzem i Radą Miejską, ➤ aktywna działalność seniorów w ramach organizacji społecznych, np. Kół Gospodyń Wiejskich, ➤ dostęp do podstawowej opieki medycznej, ➤ realizacja usług opiekuńczych, ➤ realizacja poradnictwa specjalistycznego, ➤ realizacja wielu projektów współfinansowanych ze środków zew. w zakresie pomocy społecznej.	➤ zmniejszanie się liczby ludności w gminie, ➤ ujemne saldo migracji, ➤ postępujący proces starzenia się społeczeństwa, ➤ niewystarczająca liczba miejsc spędzania czasu dla seniorów, dzieci i młodzieży, ➤ pogłębiające się ubóstwo niektórych rodzin, ➤ wzrost liczby dokonanych przestępstw.
SZANSE	ZAGROŻENIA
➤ rozbudowa infrastruktury społeczno-kulturalnej i zwiększenia oferty kulturalnej dla mieszkańców gminy, ➤ możliwość szybkiej i efektywnej reakcji na problemy społeczne, ➤ zwiększenie integracji społecznej mieszkańców, ➤ stosowanie aktywnych narzędzi aktywizacji bezrobotnych, ➤ rozwój wolontariatu na rzecz osób starszych, schorowanych i z niepełnosprawnościami, ➤ pozyskiwanie dalszych środków na rozwój lokalny i działalność społeczną.	➤ postępujący proces starzenia się społeczeństwa, ➤ pogłębiająca się izolacja społeczna osób ubogich i wykluczonych, ➤ pogłębiające się problemy społeczne wśród osób starszych, schorowanych i z niepełnosprawnościami, ➤ ujemne saldo migracji, wyjazd młodych osób z terenu gminy,

Sytuacja gospodarcza	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
➤ rozwój gospodarczy gminy, ➤ wzrost liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, ➤ obniżenie poziomu bezrobocia, ➤ walory krajobrazowe gminy, potencjał do rozwoju turystyki, agroturystyki i działalności gospodarczych, ➤ dogodny układ komunikacyjny, ➤ bieżące remonty i modernizacje dróg gminnych, ➤ realizacja projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych	➤ wzrost liczby osób bezrobotnych na skutek sytuacji pandemicznej kraju, ➤ niski udział dużych przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy, ➤ brak ścieżek rowerowych,
SZANSE	ZAGROŻENIA
➤ rozwój działalności lokalnej, ➤ rozwój turystyki i agroturystyki, ➤ wzrost udziału dużych przedsiębiorstw, ➤ efektywniejsze wykorzystanie walorów przyrodniczych do rozwoju przedsiębiorczości i turystyki, ➤ efektywniejsza promocja produktów regionalnych, ➤ wzrost zaangażowania mieszkańców w rozwój turystyczny gminy, ➤ wzrost usług turystycznych, ➤ rozwój powstających farm fotowoltaicznych jako potencjału regionu	➤ występowanie „szarej strefy” jako atrakcyjnego miejsca pracy, ➤ niewystarczający poziom wiedzy i informacji mieszkańców na temat możliwości pozyskania środków zewnętrznych na własny rozwój, ➤ nasilenie barier ograniczających aktywność zawodową osób ze szczególnymi potrzebami,
Sytuacja przestrzenna i środowiskowa	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
➤ dobra lokalizacja gminy, ➤ atrakcyjność przyrodniczo-turystyczna (jeziora, lasy), ➤ bogactwo infrastruktury zabytkowej, ➤ rozwój mieszkalnictwa, ➤ rozwój OZE na terenie gminy, ➤ dobra jakość powietrza, ➤ wzrost ilości odpadów ulegających segregacji, ➤ poprawiający się stan nawierzchni dróg gminnych, ➤ efektywne wykorzystywanie środków zewnętrznych w rozwoju przestrzenno-funkcjonalnym gminy,	➤ niewystarczająca realizacja programów na rzecz ochrony środowiska (melioracja, usuwanie azbestu, odnawialne źródła energii), ➤ zły system ogrzewania gospodarstw domowych, ➤ niewystarczający odsetek inwestowania w odnawialne źródła energii w gosp. prywatnych, ➤ wzrost ilości odpadów komunalnych, ➤ niewystarczająca realizacja polityki usuwania azbestu w stosunku do ilości jego występowania w gminie,
SZANSE	ZAGROŻENIA
➤ wzrost inwestycji w odnawialne źródła energii w budynkach użyteczności publicznej, ➤ budowa ścieżek rowerowych,	➤ występowanie barier i ograniczeń w rozwoju związanych z ochroną przyrody i środowiska, ➤ ograniczające zdolność do inwestowania w rozwój przestrzenno-funkcjonalny,

➤ rozwój infrastruktury drogowej, ➤ rozwój infrastruktury mieszkaniowej, ➤ rozbudowa infrastruktury technicznej,	
--	--

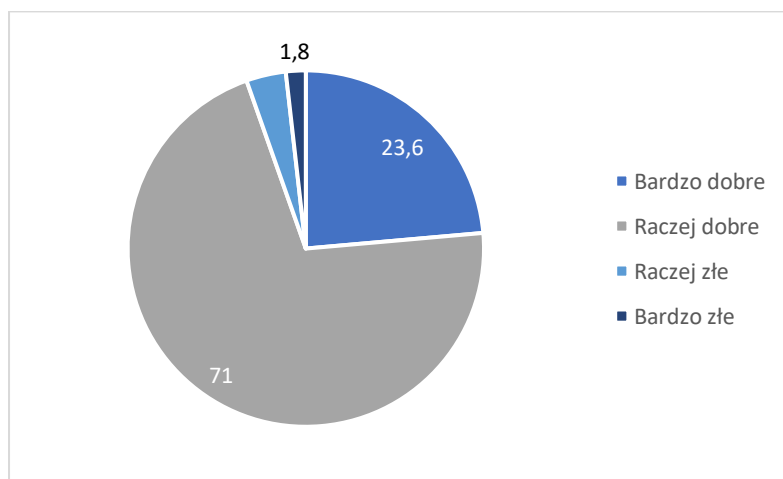
Źródło: opracowanie własne

X OCENA WARUNKÓW ŻYCIA W OPINII RESPONDENTÓW

Ocenę warunków życia w gminie Maszewo dokonano na podstawie ankiety wśród mieszkańców gminy. Ankieta została przeprowadzona w grudniu 2021 r. Celem badania opinii publicznej nt. warunków życia, jakie stwarza gmina Maszewo, było zdiagnozowanie problemów oraz potencjałów rozwojowych występujących na terenie gminy. Wyniki badania wraz z dokonaną diagnozą i charakterystyką gminy posłużyły do opracowania celów strategicznego działania na kolejne lata, poprzez odpowiednie zaplanowanie działań i projektów do realizacji. W badaniu wzięło udział 55 respondentów z gminy Maszewo, w tym 43 kobiety (78,2%) i 12 mężczyzn (21,8%). Najliczniejszą grupę respondentów stanowiły osoby w wieku 36-50 lat (29 osoby, 52,7%), następnie osoby w wieku 26-35 lat (14 osób, 25,5%) oraz osoby w wieku poniżej 18 lat (9 osób, 16,4%).

Warunki życia mieszkańców w gminie Maszewo zostały określone przez większość respondentów jako „raczej dobre” (71%). 23,6% badanych osób twierdzi, że warunki życia w gminie należą do raczej złych. Niewielki odsetek badanych twierdzi, że są one bardzo dobre (3,7%) lub bardzo złe (1,8%). Pozytywna ocena na temat warunków życia wskazuje na dobrą realizację działań w zakresie rozwoju gminy, które zaspokajają podstawowe potrzeby społeczno-gospodarze jej mieszkańców.

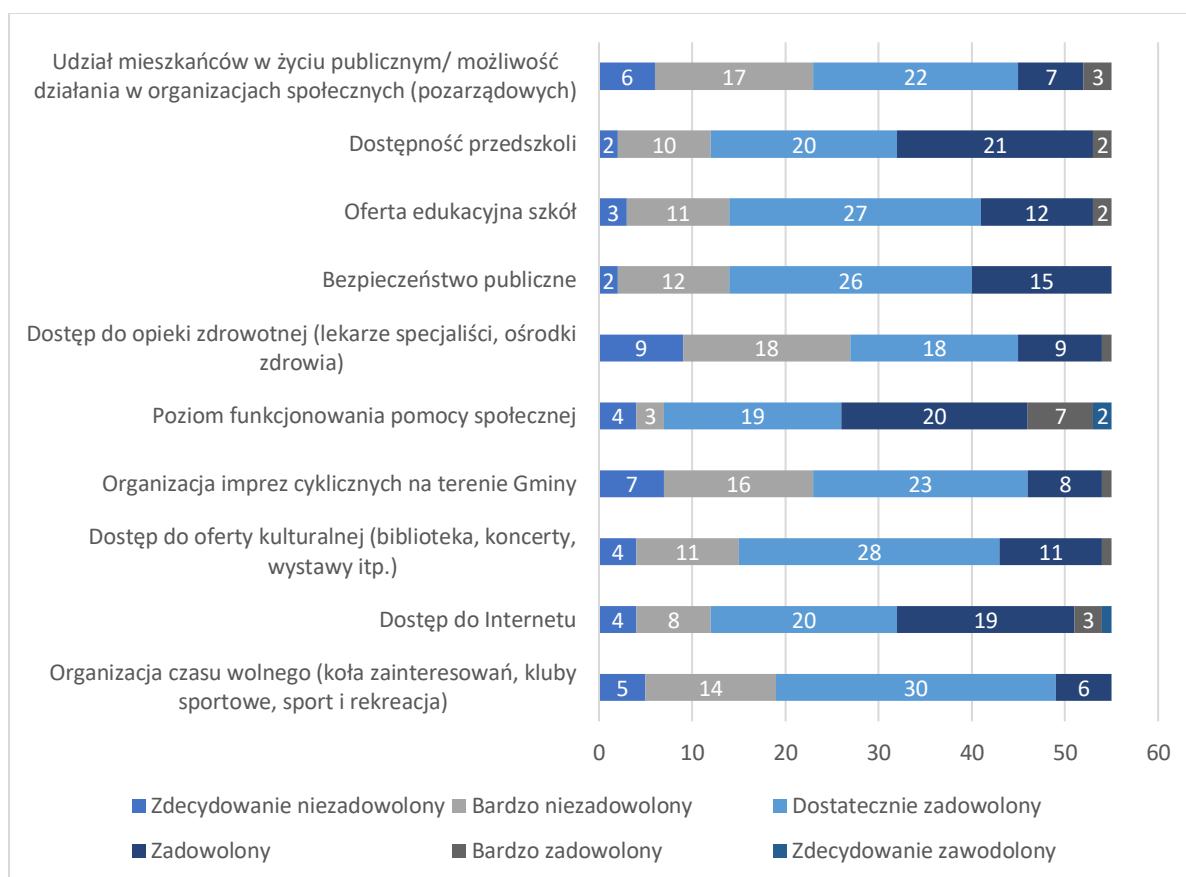
Wykres 21 Ocena warunków życia w gminie Maszewo w opinii respondentów [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Analizując kwestie związane z oceną poszczególnych uwarunkowań życia w gminie w opinii respondentów okazuje się, że większość badanych osób jest zadowolona ze wskazanych uwarunkowań, co prezentuje poniższy wykres.

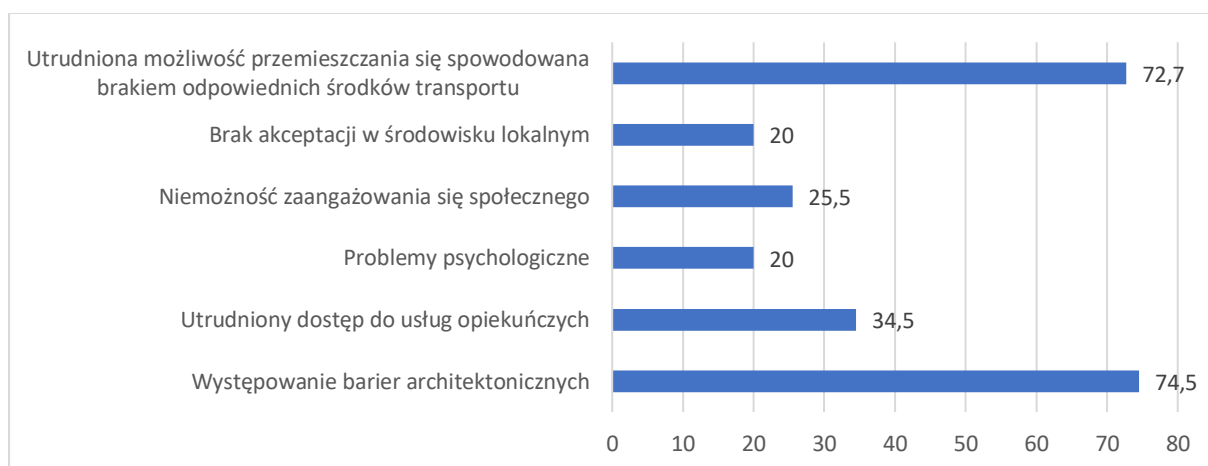
Wykres 22 Ocena poszczególnych uwarunkowań życia w gminie w opinii respondentów [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Wsparcie osób niepełnosprawnych na terenie gminy zostało negatywnie ocenione przez mieszkańców podczas badania. Zdecydowanie większy odsetek badanych respondentów (81,9%) twierdzi, że pomoc dla osób z niepełnosprawnościami nie jest w gminie świadczona, a tylko 18,1% badanych sądzi, że taka pomoc jest udzielana. Do najważniejszych problemów, jakie napotykają osoby z niepełnosprawnościami, w opinii respondentów, należą: utrudniona możliwość przemieszczania się, która jest spowodowana brakiem odpowiednich środków transportu (72,7%), a także występowaniem barier architektonicznych (74,5%). Niższą barierą dla osób z niepełnosprawnościami jest utrudniony dostęp do usług opiekuńczych (34,5%). 25,5% respondentów uważa również, że osoby z niepełnosprawnościami napotykają problemy związane z niemożnością angażowania się w życie społeczne. Działania realizowane w obszarze społecznym powinny uwzględniać potrzeby osób zależnych, starszych i niepełnosprawnych, aby minimalizować ryzyko wystąpienia lub pogłębienia izolacji społecznej grup ze szczególnymi potrzebami.

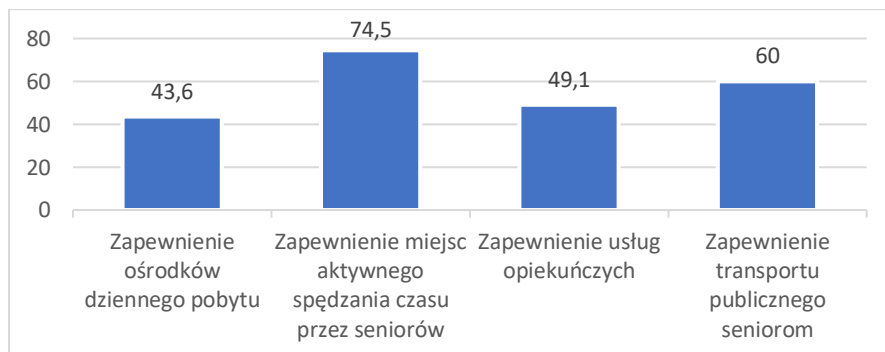
Wykres 23 Najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w gminie Maszewo w opinii respondentów [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Spośród działań, które należałoby podjąć na rzecz seniorów, respondenci wskazali przede wszystkim zapewnienie miejsc aktywnego spędzania czasu wolnego przez seniorów (74,5%) oraz zapewnienie transportu publicznego (60%). W dalszej kolejności wskazano na potrzebę zapewnienia usług opiekuńczych (49,1%) oraz potrzebę zapewnienia ośrodków dziennego pobytu na terenie gminy (43,6%).

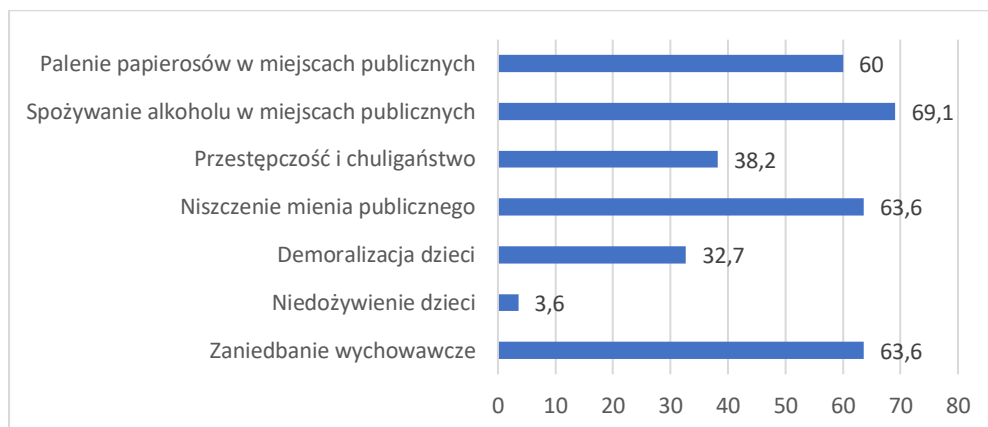
Wykres 24 Działania aktywizacyjne, które należałoby podjąć na rzecz seniorów w opinii respondentów [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

W badaniu na temat warunków życia w gminie Maszewo poruszono także kwestie związane z dziećmi i młodzieżą. Należy wskazać, iż wśród dzieci i młodzieży występuje wiele problemów społecznych i wychowawczych. Mieszkańcy podkreślili, że do negatywnych zjawisk społecznych występujących na terenie gminy Maszewo, w odniesieniu do dzieci i młodzieży, należą przede wszystkim: spożywanie alkoholu w miejscach publicznych (69,1%), niszczenie mienia publicznego (63,6%) oraz zaniedbania wychowawcze (63,6%). Ponadto dostrzegalnym problemem społecznym jest palenie papierosów w miejscach publicznych (60%). Do problemów społecznych o najniższej randze, dotyczących dzieci i młodzieży, należą również przestępczość i chuligaństwo (38,2%) oraz demoralizacja dzieci (32,7%).

Wykres 25 Negatywne zjawiska społeczne występujące na terenie gminy w odniesieniu do dzieci i młodzieży w opinii respondentów [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

Strategia rozwoju gminy ma zapewniać rozwój społeczny i gospodarczy. Aby ocena warunków życia w gminie była pozytywna, w opinii mieszkańców, działania podejmowane na rzecz poprawy funkcjonowania gminy powinny uwzględniać aspekt społeczny oraz gospodarczy. W poniższym zestawieniu ujęto najważniejsze działania, jakie należałoby podjąć w celu minimalizacji negatywnych zjawisk społecznych. Wśród nich wskazano na potrzebę: zwiększenia dostępu do lekarzy specjalistów (58,2%), poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami, poprzez likwidację barier architektonicznych (54,5%), budowę mieszkań komunalnych i socjalnych, a także przeciwdziałanie uzależnieniom i poprawę infrastruktury drogowej, wodociągowej oraz kanalizacyjnej (54,5%).

Wykres 26 Najważniejsze działania, jakie należałoby podjąć w celu minimalizacji negatywnych zjawisk społecznych w opinii respondentów [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań

XI CELE I KIERUNKI STRATEGICZNEGO ROZWOJU GMINY

Struktura Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. zbudowana została w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności (cele strategiczne, oddziaływanie projektu wraz ze wskazaniem problemu oraz wynikające z nich kierunki działań). Cele strategiczne zdefiniowano na podstawie diagnozy, przeprowadzonych badań, konsultacji społecznych oraz w ramach prac nad dokumentem Koordynatora ds. opracowania Strategii wraz z Zespołem Roboczym. Realizacja wypracowanych kierunków działań prowadzić będzie do osiągnięcia celów strategicznych. Propozycje kierunków działań wynikają bezpośrednio z analizy, jak również badań z mieszkańcami oraz konsultacji przeprowadzonych w trakcie prac nad opracowaniem dokumentu.

W toku prac nad Strategią Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. wypracowano następujące cele strategiczne, które stanowią odpowiedź na zdiagnozowane główne wyzwania rozwojowe:

Tabela 31 Cele strategiczne i operacyjne

Cel strategiczny	Cele operacyjne
Cel strategiczny I Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy i wzrost jakości życia	• Zwiększenie stopnia aktywizacji mieszkańców gminy, • Zwiększenie dostępności mieszkańców do działalności kulturalnej organizowanej przez Ośrodek Kultury i Sportu, • Zapewnienie wysokiej jakości edukacji najmłodszym mieszkańcom gminy, • Animowanie inicjatyw obywatelskich, służących urzeczywistnieniu idei społeczeństwa obywatelskiego, • Zapewnienie wyższego poziomu bezpieczeństwa mieszkańców gminy poprzez wyposażenie ratowniczo – gaśnicze dla ochotniczej straży pożarnej, • Zwiększenie rozwoju gospodarczego gminy i popularyzacji produktów regionalnych, • Zapewnienie dostępności do obiektów użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami, • Wzrost działań służących poprawie ochrony środowiska.
Cel strategiczny II Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury komunikacyjnej i wzrost bezpieczeństwa mieszkańców	• Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców, a także zapewnienie wysokiej jakości życia, • Zwiększenie bezpieczeństwa komunikacyjnego, poprzez modernizację dróg gminnych, • Zwiększenie bezpieczeństwa komunikacyjnego, poprzez modernizację oświetlenia gminnego, • Zapewnienie dostępności do miejsc postojowych

Cel strategiczny III Rozwój infrastruktury sportowo- rekreacyjnej i wzrost atrakcyjności turystycznej gminy	• Zwiększenie dostępności mieszkańców do ścieżek rowerowych, a także zapewnienie większej atrakcyjności turystycznej gminy, • Zwiększenie dostępności do infrastruktury sportowo – rekreacyjnej, • Zapewnienie dostępności do miejsc użyteczności publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami, • Rozwój turystyczny gminy.
--	--

Źródło: opracowanie własne

Określenie powyższych celów strategicznych wyznacza kierunki dalszych działań. Na ich podstawie opracowano projekty oraz działania, które przyczynią się w sposób bezpośredni do realizacji założonych celów poprzez osiągnięcie wskazanych rezultatów i wskaźników.

Tabela 32 Kierunki strategicznego rozwoju gminy Maszewo do 2030 roku

Nazwa projektu	1. BUDOWA, PRZEBUDOWA ORAZ REMONTY DRÓG, CHODNIKÓW ORAZ ŚCIEŻEK ROWEROWYCH NA TERENIE GMINY MASZEWO	
Oddziaływanie projektu	☐ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna	
Cel strategiczny	Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury komunikacyjnej i wzrost bezpieczeństwa mieszkańców	
Cel projektu	Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz jakości życia poprzez modernizację infrastruktury drogowej oraz budowę chodników. Zapewnienie dostępu mieszkańców do możliwości aktywizacji sportowej i rekreacyjnej poprzez budowę ścieżek rowerowych.	
Opis problemu	Zły stan techniczny infrastruktury drogowej wpływa na niższą jakość życia mieszkańców oraz niższe bezpieczeństwo, na co wpływa również brak chodników. Niewystarczający dostęp do ścieżek rowerowych powoduje obniżoną jakość życia poprzez brak zapewnienia odpowiedniego stopnia aktywizacji sportowej mieszkańców.	
Działania podejmowane w ramach projektu	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK
	1. Przebudowa i remont dróg gminnych. 2. Budowa chodników przy drogach gminnych oraz powiatowych i wojewódzkich przy współpracy z zarządcami dróg. 3. Budowa ścieżek rowerowych na terenie gminy Maszewo. 4. Budowa miasteczka ruchu drogowego.	Długość zmodernizowanych dróg gminnych – 3 km Długość wybudowanych i wyremontowanych chodników – 1 km Długość wybudowanych ścieżek rowerowych – 7 km Liczba powstałych miasteczek ruchu drogowego – 1

Szacunkowa wartość	7 000 000,00 zł
Rezultaty	Zwiększenie jakości infrastruktury drogowej – 10% Zmniejszenie liczby negatywnych zdarzeń drogowych – 5% Zwiększenie potencjału w zakresie rozwoju obszarów pod względem możliwości zasiedlenia – 15%
Planowany okres realizacji	2022-2030
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko Fundusz Dróg Samorządowych Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych i inne programy rządowe Budżet Gminy

Nazwa projektu	2. PRZEBUDOWA I MODERNIZACJA OBIEKTÓW KULTURY ORAZ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ NA TERENIE GMINY MASZEWO
Oddziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
Cel strategiczny	Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy i wzrost jakości życia

Cel projektu	Zwiększenie dostępności mieszkańców do działalności kulturalnej i sportowej organizowanej przez Ośrodek Kultury i Sportu w Maszewie, poprzez remonty, modernizację i rozbudowę obiektów, a co za tym idzie zwiększenie ilości organizowanych działań kulturalnych, społecznych i sportowych.	
Opis problemu	Centra aktywności społecznej stanowią o warunkach życia i rozwoju mieszkańców gmin. Dostępna infrastruktura OKiS w Maszewie wymaga modernizacji pomieszczeń dla zapewnienia odpowiednich warunków korzystania z nich pod względem bezpieczeństwa, estetyki i zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami. W chwili obecnej większość infrastruktury publicznej, z której korzystają mieszkańcy gminy nie jest dostosowana do potrzeb osób starszych czy niepełnosprawnych. Aby zwiększyć aktywność społeczną mieszkańców i przeciwdziałać ich wykluczeniu społecznemu potrzebna jest modernizacja obiektów kulturalnych. Taką potrzebę zauważa się głównie na obszarach wiejskich, gdzie świetlice wiejskie są jedynym miejscem aktywności i integracji społecznej.	
Działania podejmowane w ramach projektu	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK
	1. Remont i przebudowa Ośrodka Kultury i Sportu w Maszewie 2. Remont i doposażenie hali sportowej w Maszewie 3. Remonty i modernizacje świetlic wiejskich. 4. Rozbudowa świetlic wiejskich na terenie gminy Maszewo i zwiększenie oferty kulturalnej na terenach wiejskich. 5. Budowa boiska wielofunkcyjnego w Rożnowie Nowogardzkim. 6. Odbudowa i zagospodarowanie parku w Dębicach. 7. Doposażenie ścieżki zdrowia w Maszewie.	Liczba wyremontowanych obiektów kulturalnych – 3 Liczba doposażonych obiektów sportowych – 1 Liczba rozbudowanych świetlic wiejskich – 1 Liczba wydarzeń kulturalnych na obszarach wiejskich - 4 Liczba wybudowanych boisk wielofunkcyjnych – 1 Liczba zmodernizowanych parków – 1 Liczba nowych elementów infrastruktury sportowej na ścieżce zdrowia - 5
Szacunkowa wartość	6 000 000,00 zł	
Rezultaty	Zwiększenie jakości infrastruktury kulturalno-społecznej – 20%	

	Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców – 10% Zwiększenie potencjału w zakresie rozwoju obszarów pod względem możliwości zasiedlenia – 15%
Planowany okres realizacji	2022-2030
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Ministerstwo Sportu Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych i inne programy rządowe Budżet Gminy

Nazwa projektu	3. TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ GMINY MASZEWO
Oddziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☐ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☒ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
Cel strategiczny	Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy i wzrost jakości życia
Cel projektu	Cel zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia powietrza oraz zwiększenie efektywności gospodarowania energią ciepłą w budynkach użyteczności publicznej, prowadzącą do zwiększenia jakości świadczonych usług mieszkańcom.
Opis problemu	Brak przeprowadzonej termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej wpływa na niską efektywność energetyczną obiektów oraz zanieczyszczenia środowiska, przyczyniając się tym samym do większego zużycia energii cieplnej. W związku ze wzrostem kosztów energii, zwiększone jej zużycie wpływa na stały wzrost kosztów i przyczynia się do większego zanieczyszczenia powietrza ze względu na użytkowanie kotłów o niskiej efektywności energetycznej.

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK
Działania podejmowane w ramach projektu	1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej. 2. Edukacja ekologiczna mieszkańców.	Liczba zmodernizowanych obiektów – 2 Liczba wymienionych źródeł ciepła w świetlicach wiejskich – 10 Liczba informacji/spotkań/konsultacji w zakresie edukacji ekologicznej - 10
Szacunkowa wartość	4 000 000,00 zł	
Rezultaty	Zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia powietrza – 20% Zmniejszenie kosztów zużycia energii cieplnej – 25%	
Planowany okres realizacji	2022-2030	
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego Budżet Gminy	

Nazwa projektu	4. MODERNIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW
Oddziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☐ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
Cel strategiczny	Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury komunikacyjnej i wzrost bezpieczeństwa mieszkańców

Cel projektu	Wzrost bezpieczeństwa mieszkańców, a także zapewnienie wyższej jakości życia poprzez modernizację przestrzeni publicznej.	
Opis problemu	Przestrzeń publiczna stanowi ważną kwestię związaną z wizerunkiem gminy, zapewnieniem w niej bezpieczeństwa i dobrych warunków życia. To istotny element dla mieszkańców osiedlających się, dlatego estetyka przestrzeni publicznej powinna być utrzymana na jak najwyższym poziomie. W gminie Maszewo dla zapewnienia odpowiednich warunków do życia i rozwoju społecznego należy zwiększyć dostęp do infrastruktury społecznej (plac zabaw, miejsca rekreacji). W celu zapewnienia dostępności do głównych budynków użyteczności publicznej wskazana jest przebudowa Placu Wolności wraz z budową miejsc postojowych. Z kolei zachowanie bezpieczeństwa mieszkańców poprzez odpowiednią przebudowę i doposażenie remiz strażackich efektywnie wpłynie na wizerunek gminy bezpiecznej i przyjaznej mieszkańcom.	
Działania podejmowane w ramach projektu	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK
	1. Przebudowa rynku w Maszewie (Plac Wolności). 2. Zakup i wymiana małej infrastruktury ulicznej w miejscach publicznych. 3. Tworzenie nowych miejsc postojowych. 4. Budowa nowych odcinków oświetlenia ulicznego. 5. Zakup lamp solarnych i hybrydowych do punkowego oświetlania miejsc. 6. Budowa i doposażenie placów zabaw na terenie Gminy Maszewo. 7. Budowa i przebudowa remiz strażackich. 8. Tworzenie przejść dla pieszych na obszarach wiejskich.	Liczba przebudowanych placów – 1 Liczba zakupionej małej infrastruktury ulicznej – 10 Liczba nowych miejsc postojowych – 5 Liczba nowych odcinków oświetlenia ulicznego – 2 Liczba lamp solarnych i hybrydowych – 15 Liczba nowych placów zabaw – 2 Liczba doposażonych placów zabaw – 4 Liczba przebudowanych remiz strażackich - 2 Liczba nowo powstałych przejść dla pieszych - 5
Szacunkowa wartość	6 500 000,00 zł	

Rezultaty	Wzrost jakości życia mieszkańców – 20% Wzrost bezpieczeństwa na terenie gminy – 15%
Planowany okres realizacji	2022-2030
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych i inne programy rządowe Budżet Gminy

Nazwa projektu	5. UTWORZENIE TARGOWISKA ROLNEGO W MASZEWIE
Oddziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☐ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna
Cel strategiczny	Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy i wzrost jakości życia
Cel projektu	Wzrost gospodarczy gminy oraz popularyzacja produktów regionalnych.
Opis problemu	Gmina Maszewo to obszar ulokowany wokół większych aglomeracji i stref gospodarczych, gdzie gospodarczy rozwój gminy jest zdecydowanie większy i szybszy. Świadomość trudności rozwoju gospodarczego w samej gminie stwarza warunki do obrania ścieżki popularyzacji produktów regionalnych, które wpłyną na rozwój samych mieszkańców, gminy i regionu. Brak odpowiedniego miejsca do sprzedaży własnych wyrobów i produktów skutkuje ograniczonymi możliwościami ich dystrybucji. Dlatego utworzenie targowiska rolnego da możliwość regionalnym producentom na zwiększenie własnej sprzedaży i tym samym popularyzację własnych produktów i wyrobów.

Działania podejmowane w ramach projektu	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK
	1. Utworzenie targowiska rolnego.	Powierzchnia targowiska – 400 m ²
Szacunkowa wartość	120 000,00 zł	
Rezultaty	Wzrost dostępności do produktów regionalnych – 40% Wzrost gospodarczy gminy – 10%	
Planowany okres realizacji	2022-2030	
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych i inne programy rządowe Budżet Gminy	

Nazwa projektu	6. ODNOWA ZABYTEKÓW I ROZWÓJ TURYSTYKI
Oddziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☒ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna
Cel strategiczny	Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i wzrost atrakcyjności turystycznej gminy
Cel projektu	Zwiększenie atrakcyjności miejsc użyteczności publicznej i rozwój turystyki.

Opis problemu	Atrakcyjność turystyczna gminy Maszewo wymaga stałego monitoringu miejsc użyteczności publicznej i ich uatrakcyjniania. Plaża i jezioro w Maszewie stanowią ważne centrum rekreacyjne dla mieszkańców, a także stanowią istotny aspekt rozwoju turystycznego gminy. Należy zmodernizować i zagospodarować plażę, aby spełniała wszystkie funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe, jak również dostosować istniejącą infrastrukturę do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Stworzenie miejsca atrakcyjnego i bezpiecznego wpłynie na wzrost gospodarczy i turystyczny regionu. Dodatkowo wzmocni wizerunek gminy i poprawi jakość życia jej mieszkańców.	
Działania podejmowane w ramach projektu	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK
	1. Renowacja murów obronnych. 2. Zagospodarowanie plaży i jeziora w Maszewie. 3. Budowa tras, ścieżek i szlaków rowerowych. 4. Rozwój transportu publicznego.	Długość odnowionych murów obronnych – 50m Liczba małej infrastruktury – 10 Liczba miejsc rekreacji – 1 Długość ścieżek i szlaków rowerowych – 7 km Liczba nowych połączeń komunikacji publicznej - 3
Szacunkowa wartość	1 500 000,00 zł	
Rezultaty	Wzrost atrakcyjności gminy – 20% Wzrost gospodarczy gminy – 5% Wzrost liczby turystów – 15%	
Planowany okres realizacji	2022-2030	
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych i inne programy rządowe Budżet Gminy	

Nazwa projektu	7. BUDOWNICTWO KOMUNALNE I SPOŁECZNE	
Oddziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☒ Sfera gospodarcza ☐ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☒ Sfera techniczna	
Cel strategiczny	Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy i wzrost jakości życia	
Cel projektu	Zwiększenie dostępności do mieszkalnictwa społecznego i komunalnego w gminie.	
Opis problemu	Rozwój gminy uzależniony jest od dostępności do mieszkalnictwa. Gmina Maszewo posiada znaczną liczbę mieszkań komunalnych i socjalnych, które wymagają modernizacji instalacji ciepłowniczej. Dodatkowo zwiększenie dostępności do nowych mieszkań komunalnych zminimalizuje problem migracji wewnętrznych oraz wpłynie pozytywnie na zwiększenie jakości życia mieszkańców gminy.	
Działania podejmowane w ramach projektu	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK
	1. Remont hydroforni oraz jej modernizacja. 2. Zmiana sposobu użytkowania budynku usługowego przy ul. 1 Maja 20 w Maszewie na budynek mieszkalny wielorodzinny wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną - utworzenie mieszkań komunalnych. 3. Budowa i modernizacja sieci wodno-kanalizacyjnych.	Liczba zmodernizowanych hydroforni – 1 Liczba nowych mieszkań komunalnych – 20 Długość wybudowanej sieci wodno-kanalizacyjnej – 2 km Liczba wybudowanych oczyszczalni mechaniczno-biologicznych - 1
Szacunkowa wartość	5 000 000,00 zł	

Rezultaty	Wzrost mieszkalnictwa – 10% Wzrost jakości życia mieszkańców – 25%
Planowany okres realizacji	2022-2030
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych i inne programy rządowe Budżet Gminy

Nazwa projektu	8. DZIAŁANIA NA RZECZ AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ SENIORÓW I ROZWOJU ORGANIZACJI MŁODZIEŻOWYCH
Oddziaływanie projektu	☒ Sfera społeczna ☐ Sfera gospodarcza ☐ Sfera przestrzenno-funkcjonalna ☐ Sfera środowiskowa ☐ Sfera techniczna
Cel strategiczny	Aktywizacja społeczna mieszkańców gminy i wzrost jakości życia
Cel projektu	Zwiększenie aktywności mieszkańców gminy, poprzez organizację działań na rzecz osób starszych oraz zapewnienie wsparcia dla organizacji młodzieżowych działających na terenie gminy.
Opis problemu	Zachodzące zmiany demograficzne wymuszają na samorządach podjęcie działań ukierunkowanych na wspieranie osób starszych, zależnych i niepełnosprawnych, które potrzebują pomocy, opieki i większej aktywizacji społecznej. W gminie Maszewo wraz ze zwiększającą się liczbą osób starszych widoczna jest potrzeba organizacji działań na rzecz seniorów. Dodatkowo, aby zwiększyć aktywną działalność organizacji młodzieżowych potrzebne jest wsparcie ukierunkowane na organizacje, które aktywizują dzieci i młodzież dla aktywności społecznej, kulturalnej i sportowej.

	DZIAŁANIE	WSKAŹNIK
Działania podejmowane w ramach projektu	1. Organizacja działań aktywizujących osoby starsze na terenach wiejskich. 2. Powstanie Klubu Seniora w Maszewie. 3. Wspieranie rozwoju organizacji młodzieżowych.	Liczba działań ukierunkowanych na osoby starsze - 4 Liczba miejsc spotkań dla seniorów – 1 Liczba udzielonego wsparcia - 5
Szacunkowa wartość	1 000 000,00 zł	
Rezultaty	Zwiększenie aktywności społecznej seniorów – 10% Zwiększenie aktywności społecznej dzieci i młodzieży – 15%	
Planowany okres realizacji	2022-2030	
Przewidywane źródła finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Ministerstwo Sportu Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych i inne programy rządowe Budżet Gminy	

Źródło: opracowanie własne

XII SYSTEM FINANSOWANIA ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Realizacja zaplanowanych celów strategicznych oraz określonych działań w ramach Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. wymaga dużych nakładów finansowych. Kwota potrzebna na realizację zaplanowanych projektów wynosi w przybliżeniu **31 120 000,00 zł.**

Realizacja wszystkich celów i zadań określonych w Strategii Rozwoju wymaga nakładów finansowych przekraczających możliwości budżetu gminy Maszewo, dlatego niezbędne jest poszukiwanie zewnętrznych źródeł finansowania. Należy starannie monitorować pojawiające się możliwości, różnego rodzaju krajowe i międzynarodowe programy związane z nową perspektywą finansową funduszy europejskich, a następnie bardzo skutecznie aplikować o wsparcie. Gmina Maszewo posiada doświadczenie w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na własny rozwój, w związku z czym należy w dalszym ciągu realizować politykę aplikacyjną w ramach środków zewnętrznych.

Środki zabezpieczające realizację zadań zapisanych w poszczególnych celach strategicznych pochodzić będą między innymi z programów pomocowych UE, z programów rządowych, budżetu państwa, budżetu gminy Maszewo, ze środków zaangażowanych przez krajowych i zagranicznych inwestorów prywatnych, krajowych i zagranicznych organizacji pozarządowych, instytucji finansowych i funduszy inwestycyjnych. Planuje się, w ramach możliwości i ogłaszanych naborach, aplikowanie o środki zewnętrzne pochodzące z:

- Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego;
- Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2021-2027;
- Funduszu Dróg Samorządowych;
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko;
- Funduszu przeciwdziałania COVID-19 dla jednostek samorządu terytorialnego;
- Środków Ministerstwa Sportu;
- Środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego;
- Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych i inne programy rządowe
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Na etapie przygotowania Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. nie jest możliwe precyzyjne określenie programów operacyjnych oraz kwot dofinansowania projektów, z których jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła skorzystać, ponieważ sektorowe programy rozwoju oraz pakiety regulacji prawnych są w fazie przygotowania do nowej perspektywy finansowej na lata 2021 – 2027.

Tabela 33 Finansowanie wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r.

Lp.	Zadanie	Wartość realizacji [zł]
1	BUDOWA ORAZ PRZEBUDOWA DRÓG, CHODNIKÓW ORAZ ŚCIEŻEK ROWEROWYCH NA TERENIE GMINY MASZEWO	7 000 000,00
2	BUDOWA I MODERNIZACJA OBIEKTÓW KULTURY ORAZ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ NA TERENIE GMINY MASZEWO	6 000 000,00
3	TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ GMINY MASZEWO	4 000 000,00
4	MODERNIZACJA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ I POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA MIESZKAŃCÓW	6 500 000,00
5	UTWORZENIE TARGOWISKA ROLNEGO W MASZEWIE	120 000,00
6	ODNOWA ZABYTKÓW I ROZWÓJ TURYSTYKI	1 500 000,00
7	BUDOWNICTWO KOMUNALNE I SPOŁECZNE	5 000 000,00
8	DZIAŁANIA NA RZECZ AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ SENIORÓW I ROZWOJU ORGANIZACJI MŁODZIEŻOWYCH	1 000 000,00
RAZEM		31 120 000,00

Źródło: opracowanie własne

XIII SYSTEM MONITORINGU I EWALUACJI

Strategia Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. to kluczowy dokument realizacji polityki rozwoju gminy. W ramach realizacji zaplanowanych projektów, przewiduje się sporządzenie dokumentów wykonawczych, obowiązkowych lub fakultatywnych planów i programów, na podstawie których zostaną zrealizowane zaplanowane działania.

Za monitorowanie Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. odpowiedzialny będzie powołany w tym celu Komitet, w skład którego wchodzić będą różnorodne instytucje, co zapewni partycypacyjny charakter procesu monitoringu oraz ewaluacji. Rekomenduje się, aby byli to:

- przedstawiciele urzędu gminy (w tym instytucji, z terenu gminy, m.in. dla których Urząd Gminy jest organem prowadzącym),
- przedstawiciele partnerów społecznych z terenu gminy (w szczególności przedstawiciele III sektora),
- przedstawiciele powiatu (w kontekście spójności z działaniami realizowanymi z poziomu powiatu).

Zespół wspierać może ewaluator/ekspert, którego rolą będzie realizacja badań ewaluacyjnych oraz wsparcie eksperckie w zakresie prowadzonego monitoringu). Dodatkowo poszczególnym interwencjom w ramach strategii przypisana zostanie odpowiedzialność instytucjonalna, co pozwoli w sposób uporządkowany monitorować efekty działań w ramach: głównych problemów i wyzwań rozwojowych gminy, celów i kierunków strategicznych rozwoju gminy oraz finansowania wdrażania strategii gminy.

Jednocześnie należy podkreślić, że system monitorowania Strategii Rozwoju Gminy bazuje na doświadczeniach wynikających z systemu obowiązującego w programach współfinansowanych środkami UE. Przede wszystkim wykorzystana zostanie:

- cykliczna [przynajmniej roczna] ocena efektów realizacji Strategii Rozwoju Gminy poprzez system wskaźników postępu rzeczowego (wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu) monitorowanych w postaci sprawozdań; rekomendowane wskaźniki składać będą się z następujących elementów:
 - nazwa wskaźnika,
 - definicja wskaźnika,
 - przypisanie wskaźnika do celu i kierunku strategicznego rozwoju Gminy,
 - jednostka miary,
 - wartość bazowa,
 - wartość docelowa,
 - źródło danych.
- cykliczne spotkania w zakresie formułowania rekomendacji usprawniających interwencję (w tym weryfikacja jej spójności w zakresie celów strategicznych oraz operacyjnych z dokumentami wyższego rzędu przede wszystkim na poziomie powiatu oraz regionu);
- monitoring projektów (w tym podmiotów) na terenie gminy ze środków europejskich (RPO, programy krajowe).

Uzupełnieniem monitoringu będzie system ewaluacji, który wspierać będzie trafność, skuteczność oraz efektywność wdrażania Strategii Rozwoju Gminy. Ewaluacja to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów. Powinna ona dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym. Często dotyczy ona procesu określenia wartości lub ważności działania, polityki lub programu. W ramach realizowanych badań wykorzystywane będą:

- Ewaluacja ex ante (warunek wypełnia już niniejsza strategia) – przeprowadzana w fazie wstępnej, gdy dokonywana jest analiza przyjętych rozwiązań pod kątem potencjalnej

zdolności osiągnięcia efektów i poprawności konstrukcji wszystkich elementów danej interwencji.

- Ewaluacja bieżąca (on-going) - przeprowadzana w trakcie realizacji, zwłaszcza w przypadku przedsięwzięć złożonych, o długim okresie wdrożenia, gdy możliwe i celowe są ich korekty.
- Ewaluacja ex post – podsumowująca, zwykle o charakterze strategicznym, przeprowadzana po zakończeniu wdrażania interwencji.

W ramach ewaluacji Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r. wykorzystane zostanie podejście metodologiczne oparte na teorii programów (logice interwencji), w tym w szczególności na teorii zmiany (TBIE). Celem tego rodzaju ewaluacji jest identyfikacja poszczególnych mechanizmów zmian, jakie wystąpiły w związku z wdrażaną interwencją i ocena czy były one zgodne z logiką tej interwencji. Ewaluacje tego typu wskazują, dlaczego i jak działa określona interwencja.

Koniecznym uzupełnieniem działań ewaluacyjnych będzie zapewnienie adekwatnych i wiarygodnych źródeł danych potrzebnych do monitoringu interwencji oraz realizacji poszczególnych ewaluacji. Wykorzystywane będą w tym celu dane zbierane przez Urząd Gminy, wytypowane instytucje gminne, GUS (BDL), a także pochodzące z systemu SL 2014 (w przypadku analizy projektów europejskich). Zrealizowane badania ewaluacyjne, wraz z wnioskami dotyczącymi dalszej realizacji Strategii będą przedstawiane Zespołowi Monitorująco-Ewaluacyjnemu.

XIV MATERIAŁY WYKORZYSTANE DO OPRACOWANIA STRATEGII

A. Dokumenty krajowe

- *Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności*, 2013, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Załącznik do uchwały nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności, Monitor Polski 2013, poz. 121.
- *Krajowa Polityka Miejska 2023*, 2015, Ministerstwo Rozwoju, Uchwała nr 198 Rady Ministrów z dnia 20 października 2015 r. w sprawie przyjęcia Krajowej Polityki Miejskiej, Monitor Polski, poz. 1235.
- *Wieloletni Program Współpracy Rozwojowej 2021-2030. Solidarność dla rozwoju*. Załącznik do Uchwały nr 11/2021 Rady Ministrów z dnia 19 stycznia 2021 r.
- *Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030*, Załącznik do uchwały nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r. (poz. 1150)
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony*. Warszawa, wrzesień 2019 r.

- *Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku*, 1 Załącznik do uchwały nr 105/2009 Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r. (poz. 1054).

B. Dokumenty na szczeblu województwa

- *Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030*, Biuro ds. Rozwoju Regionalnego Wydział Zarządzania Strategicznego Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego.
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego*, Załącznik nr 2 do Uchwały Nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.

C. Źródła danych:

<https://www.openstreetmap.org>

<https://www.geoportal.gov.pl/>

<https://www.gios.gov.pl/pl/>

<https://isok.gov.pl/hydroportal.html>

XV SPIS MAP, TABEL, WYKRESÓW I ZDJĘĆ

Spis map

Mapa 2 Międzygminny Szlak Rowerowy „Równina Nowogardzka”	40
Mapa 3 Obszary objęte planowaniem przestrzennym	41
Mapa 4 Wykaz dróg w powiecie goleniowskim	44
Mapa 5 Przekroczenia poziomu docelowego dla B(a)P na terenie strefy zachodniopomorskiej	49
Mapa 6 SMOG w województwie zachodniopomorskim	50
Mapa 7 Strefy energii wiatru w Polsce	55
Mapa 8 Mapa usłonecznienia Polski	56
Mapa 9 Mapa strumienia ciepłego w Polsce	57
Mapa 10 Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Maszewo	62

Spis tabel

Tabela 1 Etapy opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r.	5
Tabela 2 Stan ludności w gminie Maszewo w podziale na grupy funkcjonalne w latach 2016-2020	10
Tabela 3 Wskaźnik obciążenia demograficznego w gminie Maszewo na tle gmin powiatu goleniowskiego w latach 2016-2020	11

Tabela 4 Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji w gminie Maszewo na tle powiatu i województwa w latach 2016-2020	13
Tabela 5 Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności w gminach powiatu goleniowskiego w latach 2016-2020.....	14
Tabela 6 Liczba przyznawanych zasiłków w gminie Maszewo w latach 2016-2020.....	14
Tabela 7 Liczba rodzin, osób i dzieci otrzymujących pomoc w postaci dożywiania w latach 2016-2020	16
Tabela 8 Liczba rodzin zastępczych i dzieci przebywających w tych rodzinach z terenu gminy Maszewo w latach 2016-2020	17
Tabela 9 Liczba świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń opiekuńczych w latach 2016-2020	18
Tabela 10 Wykaz wybranych przestępstw na terenie gminy Maszewo w latach 2017-2020	19
Tabela 11 Liczba przestępstw na terenie gminy Maszewo w 2020 r.....	20
Tabela 12 Bezpieczeństwo w ruchu drogowym w 2020 r.....	21
Tabela 13 Liczba członków OSP oraz liczby wyjazdów do zdarzeń w 2020 r.....	22
Tabela 14 Program profilaktyczny czerniaka w edycji 2020/2021	23
Tabela 15 Liczba uczniów i stan zatrudnienia w placówkach oświatowych w roku szkolnym 2020/2021	25
Tabela 16 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności w gminach w powiecie goleniowskim w latach 2016-2020	34
Tabela 17 Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%] w gminach w powiecie goleniowskim w latach 2016-2020.....	35
Tabela 18 Liczba bezrobotnych z grup osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2016 -2020	36
Tabela 19 Zasoby mieszkaniowe gminy Maszewo w 2020 r.	43
Tabela 20 Rodzaj nawierzchni dróg gminnych w Maszewie	43
Tabela 21 Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w gminie Maszewo w latach 2016-2020	45
Tabela 22 Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w gminie Maszewo na tle gmin z powiatu goleniowskiego w latach 2016-2020.....	46
Tabela 23 Polski indeks jakości powietrza.....	47
Tabela 24 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu PM _{2,5}).....	48

Tabela 25 Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C).....	48
Tabela 26 Odpady komunalne w gminie Maszewo w latach 2016-2020.....	54
Tabela 27 Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów w gminach w powiecie goleniowskim w latach 2016-2020 [%]	55
Tabela 28 Powierzchnia terenów zieleni urządzonej na obszarze gminy Maszewo.....	58
Tabela 29 Obszary specjalne obejmujące gminę Maszewo (opracowanie własne na podstawie dokumentów krajowych i wojewódzkich).....	66
Tabela 30 Analiza SWOT.....	67
Tabela 31 Cele strategiczne i operacyjne.....	74
Tabela 32 Kierunki strategicznego rozwoju gminy Maszewo do 2030 roku	76
Tabela 33 Finansowanie wdrożenia Strategii Rozwoju Gminy Maszewo do 2030 r.....	89

Spis wykresów

Wykres 1 Budżet gminy Maszewo zrealizowany w 2020 r.....	8
Wykres 2 Kierunki inwestycyjne w 2020 r.....	8
Wykres 3 Wydatki z udziałem środków europejskich w latach 2018-2020	9
Wykres 4 Liczba zameldowań i wymeldowań oraz saldo migracji w latach 2016-2020	11
Wykres 5 Saldo migracji w gminach w powiecie goleniowskim w latach 2016-2020	12
Wykres 6 Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2016-2020.....	13
Wykres 7 Główne powody przyznania świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w 2020 r.....	15
Wykres 8 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w gminie Maszewo w latach 2016-2020	16
Wykres 9 Liczba świadczeń udzielanych z powodu niepełnosprawności w latach 2016-2020	17
Wykres 10 Liczba osób korzystających z pomocy OPS w Maszewie w formie usług opiekuńczych w latach 2016-2020	18
Wykres 11 Liczba wszczętych postępowań w latach 2014-2020 na terenie gminy Maszewo.....	20
Wykres 12 Liczba interwencji Policji na terenie gminy Maszewo w latach 2017-2020	21
Wykres 13 Liczba udzielonych porad lekarskich w gminie Maszewo w latach 2016-2020.....	23
Wykres 14 Kwota dotacji dla organizacji społecznych w gminie Maszewo w latach 2016-2020.....	28
Wykres 15 Dane dotyczące Miejskiej Biblioteki Publicznej w Maszewie w latach 2019 i 2020	31
Wykres 16 Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON oraz liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys ludności w gminie Maszewo w latach 2016-2020 ..	32

Wykres 17 Liczba podmiotów zarejestrowanych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w latach 2016-2020	32
Wykres 18 Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Maszewo w latach 2010 – 2019	34
Wykres 19 Liczba budynków mieszkalnych i mieszkańców na terenie gminy Maszewo w latach 2016-2020	42
Wykres 20 Usuwanie azbestu w latach 2019-2020 z terenu gminy Maszewo.....	53
Wykres 21 Ocena warunków życia w gminie Maszewo w opinii respondentów [%]	69
Wykres 22 Ocena poszczególnych uwarunkowań życia w gminie w opinii respondentów [%]	70
Wykres 23 Najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w gminie Maszewo w opinii respondentów [%]	71
Wykres 24 Działania aktywizacyjne, które należałoby podjąć na rzecz seniorów w opinii respondentów [%]	71
Wykres 25 Negatywne zjawiska społeczne występujące na terenie gminy w odniesieniu do dzieci i młodzieży w opinii respondentów [%]	72
Wykres 26 Najważniejsze działania, jakie należałoby podjąć w celu minimalizacji negatywnych zjawisk społecznych w opinii respondentów [%].....	73

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Jezioro Budzieszowskie	38
Zdjęcie 2 Jezioro Lechickie	38
Zdjęcie 3 Społeczne Muzeum Energetyki im. Alfonsa Hoffmanna w Maszewie	39
Zdjęcie 4 Pałac w Maciejewie	39
Zdjęcie 5 Kościół w Sokolnikach z XV w. oraz Pomnik Poległych.....	39